

Els bisbes espanyols tornen a condemnar l'eutanàsia

«El dolor assumit contribueix a engrandir l'ésser humà»

El tema de l'eutanàsia ha tornat a saltar al primer pla de l'actualitat no tan sols per la mort del tetraplègic Ramón Sampedro, que reclamava el dret a morir, sinó també perquè la comissió permanent de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) ha presentat el text *La eutanàsia es immoral y antisocial*.

Els bisbes espanyols denuncien la campanya feta aquestes últimes setmanes amb motiu de la mort de Ramón Sampedro i subratllen que «els que s'oposen a aquest suposat dret (a morir) se'ls acusa de repressors de la llibertat i d'insensibles al sofriment personal i al sentir cada vegada més comú de la societat».

El document defineix l'eutanàsia «com una mena d'homicidi» i explica que alguna de les conseqüències de la seva despenalització és «la pressió moral sobre els malalts i gent gran que es poden sentir com una càrrega per a la societat».

D'altra banda, les reaccions enfront d'aquest text no s'han fet esperar i l'Associació Dret a Morir Dignament (DMD), presidida per Salvador Pàniker, de seguida ha comunicat que «els mateixos cristians giraran l'esquena a l'Església catòlica» i ha destacat que el 50% dels membres de l'entitat són catòlics.

Pàgina 23

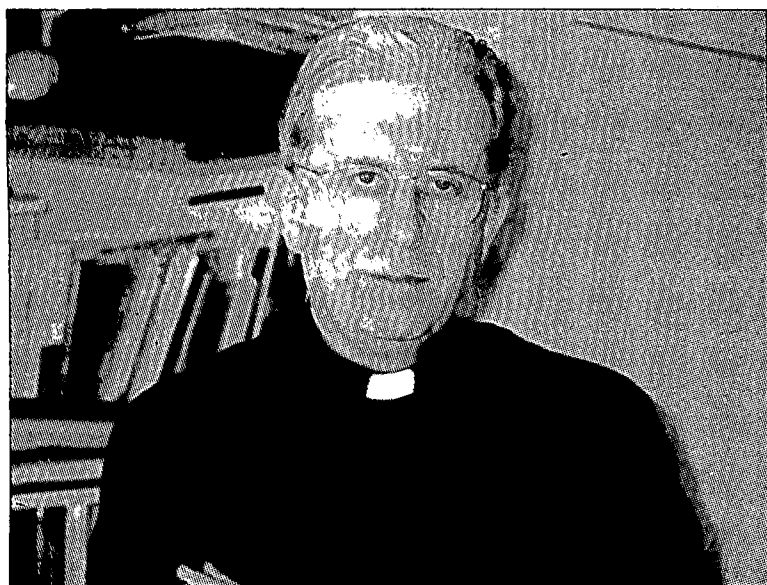

El Secretariat de Pastoral Social de Vic, una iniciativa pionera a Catalunya

A partir del suggeriment conciliar, contingut en la resolució 80, la diòcesi de Vic ha volgut dur-lo a la pràctica i s'ha convertit en pionera a Catalunya en la creació del Secretariat Diocesà de Pastoral Social. Entre els grups que en formen part hi ha Càritas, Mans Unides, Justícia i Pau, Delegació de Missions, Pastoral Penitenciària, Pastoral Obrera, Comunitat de Sant Egidí i Pastoral de la Salut. El seu director és Jaume Ordeig.

El principal objectiu del Secretariat és coordinar tota la tasca social de la diòcesi, però n'inclou d'altres com, per exemple: difondre la doctrina social de l'Església; estudiar el món de la pobresa a la diòcesi; denunciar les estructures i afrontar els nous reptes que presentin la pobresa i la marginació; animar la pastoral social; interrelacionar i coordinar els organismes diocesans que treballen en el camp de l'assistència, i fomentar i acompanyar la realització d'accions socials diocesanes.

Pàgina 12

Entrevista a Mn. Manuel Valls, exdirector de «Catalunya Cristiana»

«La informació estructura la cultura i l'evangelització»

En aquesta extensa entrevista, Mn. Manuel Valls exposa el seu punt de vista sobre nombrosos temes que van des de l'Església avui, passant per la cultura, la fe i la informació en els mitjans, fins arribar al nostre setmanari. Especialista com és en el tema de la comunicació, aprofita aquesta

conversa per insistir en la necessitat de treballar el tema de la identitat de l'Església, de la seva missió i evangelització, una tríada que pot influir decisivament en la cultura que avui predomina.

Pàgines 5-9

9 Simposi a Tarragona sobre «Ètica i mitjans de comunicació»

20 El Vaticà, preocupat per la discriminació de fetus malalts

29 Caravana Catalana per l'autodeterminació del poble sahrauí

Editorial

L'eutanàsia, un alliberament per a l'home?

Molts de nosaltres hem estat colpejats per les imatges del vídeo de la mort de Ramon Sampedro. S'ha confirmat, una vegada més, que la societat occidental mercadeja amb la vida privada de les persones. Hi ha alguna cosa més privada que el fet de morir? L'ésser humà té dret a morir en la intimitat i amb dignitat. La transgressió d'aquest codi natural cau en la categoria de la superficialitat duta fins a l'extrem. Una superficialitat que afecta totes les dimensions de la vida i que els resta importància, els resta sacralitat.

I, precisament, a aquesta sacralitat feien referència els bisbes de la Conferència Episcopal Espanyola en el document *La eutanàsia es immoral y antisocial*. El text reitera la postura expressada amb anterioritat pels prelats espanyols: no a l'eutanàsia, entesa com que un ésser humà pot treure la vida d'un altre, amb el consentiment explícit del segon.

En aquest escrit podem trobar seriosos advertiments a les conseqüències que una eutanàsia legalitzada pels Estats podria comportar. Es parla de manipulació de la voluntat de les persones: ancians, malalts, desesperats... S'adverteix que l'eutanàsia serviria per encobrir homicidis. El document fa una greu reflexió sobre el fet d'aplicar l'eutanàsia activa.

Amb tot, es pot llegir una clara defensa al dret a una mort digna, el metge no ha d'allargar la vida d'un pacient amb mètodes artificials, però tampoc no l'ha de fer més curta. L'Església ha defensat des del principi aquesta postura. No es tracta de mantenir artificialment una vida, costi el que costi, es tracta que la persona pugui encarar amb el màxim de pau, dignitat, lucidesa i qualitat de vida el moment del traspàs. Repeteixo, amb el màxim de pau, dignitat, lucidesa i qualitat de vida.

En el centre de la qüestió hi ha el tema que la vida humana és creació i do de Déu. La vida és un sí de Déu a l'home, a qui confereix el poder de la responsabilitat per dur-la a la seva plenitud. No és admissible que en un moment de l'existència, per la precarització de les condicions vitals, s'afirmi que l'ésser humà es converteix en un «no-home». Ans al contrari: en tant que home té dret a una vida humana i a una mort humana. La vida és sagrada.

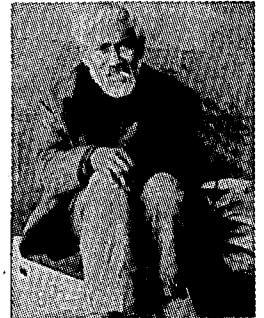
Però meravellar-se del misteri de la vida i acceptar-lo viure d'una manera responsable suposa abandonar la superficialitat, que ens sumeix en la inconsciència i entrar en la dimensió d'una autèntica espiritualitat. El misteri de la vida comporta viure en una nova llibertat, on ressonen les paraules de Déu: tu ets estimat, passi el que passi. L'amor és ferm com la roca, que res ni ningú no pot fer trontollar. Només des d'aquest amor incondicional de fills de Déu entrem en la llibertat no del dolor, sinó en la llibertat de l'home que a pesar de la seva angoixa i dels seus problemes no es deixa abatre pel dolor. La llibertat que el dolor i la mort no són el definitiu per a l'home i que ell pot esperar el moment de la consumació de part de Déu.

El tema de l'eutanàsia també ens fa entrar de ple en una altra dimensió important del misteri de la vida. Es tracta de l'acompanyament que nosaltres com a societat, com a familiars o amics som capaços d'atorgar als que es troben immobilitzats en un llit o en condicions molt adverses. Si moltes de les persones que demanen l'eutanàsia se sentissin estimades i cuidades arribarien a trobar un consol tan profund que no demanarien que se'ls prenguéssin la vida. D'aquesta manera, l'eutanàsia també es converteix en un punt de partida per reflexionar sobre el grau de compromís, de compassió i de generositat que tenim envers els homes i les dones que són a prop nostre.

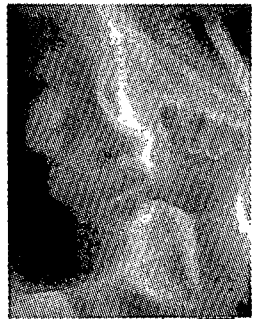
Sumari

9
Simposi a Tarragona sobre «Ètica i mitjans de comunicació»

10
Assemblea de Càritas a Montserrat

20
El Vaticà, preocupat per la discriminació de fetus malalts

21
La Xina manipula la visita de líders religiosos nord-americans

29
Caravana Catalana per l'autodeterminació del poble sahrauí

CATALUNYA+ CRISTIANA

Direcció: Núria Oriol i Palarea

Coordinació: Glòria Carrizosa Servitje

Redacció: Miquel Àngel Codina, Rosa M. Jané, Carme Munté, Marta Puyol

Assessorament lingüístic: Meritxell Cucurella Jorba

Col·laboradors: Josep M. Aragonès, Jordi Bassas, Pilarín Bayés, Pietat Campmajó, Oriol Camps, J. Carrera Planas, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Jordi Jorba, Jaume Mora, Francesc Nicolau, Francesc Riu, Pere Tena, Josep Ventura, David Vidal, P-J Ynaraja

Corresponsals: Miriam Díez, GIRONA; Jaume Montaña, LLEIDA; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Lluís Badia, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Joaquim Blanc, TORTOSA

Fundadors: Mn. Joan Jarque i Jutglar i Mn. Francesc Malgosa i Riera

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Redacció, administració, publicitat i promoció: C/ Puiggarí, 5-7 - 08014 BARCELONA - Tel. 490 59 88, Fax 490 20 35 - Internet: Catcris@idgrup.iber.net.com

Gerència: Jaume Vinyals i Rovira

Publicitat: Magda Revetllat i Barba

Promoció: Jordi Baig i Juncosa

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado i Minguez

Impressora: Impressions Intercomarcals S.A. Cra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. (93) 878 84 03. Fax (93) 878 82 12 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - D.L.B. 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la **UCIP**
International Catholic Union of Press

Membre de l'**APPEC**
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 11.180 ptes.
Resta d'Europa: 21.684 ptes.
Amèrica i Àfrica: 26.884 ptes.
Àsia i Oceania: 37.804 ptes.

en primer pla

No s'hi val el «tot s'hi val»

«Això no hi ha qui ho arregli, perquè las dues Espanyes subsisteixen intactes.» Aquesta cita textual és de José Luis Aranguren, filòsof i catedràtic d'ètica a Madrid, pronunciada el 1995, poc abans de morir. La frase es referia al clima de crispació política que es vivia a l'Estat espanyol en la lluita del Partit Popular per desplaçar del poder els socialistes. En primera línia de combat s'havia situat un seguit de mitjans de comunicació que havien decidit aplicar sense cap mena de reserva l'ètica del «tot s'hi val» per tal d'assolir l'objectiu fixat: fer fora el PSOE de la Moncloa. Les recents declaracions de l'exdirector del diari *Abc* Luis María Anson han confirmat públicament el que ja se sabia per la via dels fets comprovables. Anson ha parlat de coartada periodística, però a la premsa s'ha imposat la paraula *conspiració* per definir el que van decidir i dur a la pràctica un reduït grup de dirigents dels mitjans de comunicació de Madrid. Alguns mitjans de prestigi internacional, com el diari *Le Monde*, han titulat amb la paraula *complot*.

Una de les coses més importants que ensenyem als futurs professionals del periodisme, els que exercim la docència a les Facultats de Ciències de la Comunicació, és l'existència d'unes regles de joc dins el món de la informació i de l'opinió que cal respectar i que constitueixen l'ètica periodística o codi deontològic de la professió. Tan primordial és aquest tema que un dels principals fruits del segon Congrés dels periodistes catalans, celebrat el mes d'octubre del 1992, va ser aprovar un codi deontològic de dotze punts perquè els professionals i mitjans de comunicació disposessin d'un instrument per defensar una premsa lliure i responsable en el marc d'una societat plural i democràtica. Aprofundint en aquesta via d'autoregulació de la professió, el 1996, a iniciativa del Col·legi de Periodistes de Catalunya, va constituir-se un Consell de la Informació a Catalunya, format per quinze prestigiosos professionals de diversos àmbits, per jutjar els desviaments contraris a la deontologia periodística.

Aquest conjunt de reglamentacions i instruments de què s'ha dotat la professió periodística a Catalunya, de manera voluntària, està a anys llum de distància de l'ètica imperant a part important dels mitjans de comunicació de

Madrid. Com a mostra un botó: Jesús Calvo, periodista del diari *El Mundo*, va declarar el febrer de 1995, durant unes jornades sobre la responsabilitat dels mitjans de comunicació, que embolicava els seus entrepanys amb el codi deontològic dels periodistes catalans. I tothom sap que el controvertit director d'aquest diari, Pedro J. Ramírez, ha manifestat en més d'una ocasió que els polítics i persones que ocupen càrrecs públics no tenen vida privada. Amb aquesta mentalitat ja tenim servida en safata una premsa, uns mitjans de comunicació, dedicats a remenar les escombraries, la brutícia sense miraments. Quan l'ètica dominant és la del «tot s'hi val» entren en joc els insults i les mentides que porten a la crispació i a l'enfrontament, deixant de banda el diàleg i el contrast de les idees oposades i fent perillar la convivència.

Fractura social

Tot s'hi val, però, quan aquesta no-ètica s'aplica als qui la practiquen, aleshores els pica i és el seu torn de denunciar conspiracions i complots i invocar principis ètics en els

quals no creuen. Aquest ha estat el cas del famós vídeo sobre alguns dels costums sexuals de l'abans esmentat director del diari *El Mundo*. Cal recordar que gent com aquesta i els mitjans de comunicació que controlen o sobre els quals incideixen han estat durant anys calumniant, injuriant i denigrant partits

polítics, personalitats de diversos àmbits (polític, judicial, econòmic...) i pobles sencers, com el català, amb la claríssima intenció de provocar una fractura social que posés fi a la convivència lingüística existent.

Una de les derivacions més perilloses d'aquesta no-ètica és que personatges detestables s'erigeixen com a models socials a imitar. Ha estat el cas, en el món bancari, de Mario Conde, un triomfador que ha resultat ser, segons sentència judicial, un delinqüent. Anys enrere aquest era un model en què s'emirallaven els estudiants d'Econòmiques i amplis sectors socials. El mateix passa amb determinats periodistes especialitzats en les escombraries del món comunicacional. Malament rai quan la joventut i la societat, en general, tenen aquesta mena de gent com a model a seguir.

Una societat sana i democràtica ha d'esperar i exigir dels seus periodistes que publiquin veritats, notícies comprovades i contrastades en diverses fonts informatives, opinions que s'expressin com a tals i no barrejades amb la informació formant un còctel destinat a orientar i manipular la gent. A Catalunya, no és que lliguem els gossos amb llonganisses en el camp informatiu, perquè problemes i deficiències n'hi ha, però hem de felicitar-nos perquè, per ara, aquesta mena de periodisme que es practica a Madrid no ha arrelat a la nostra terra, si ens fixem en els índexs de venda de diaris i revistes i els índexs d'audiència de ràdios i televisions. Aquesta manera d'exercir la professió és un exemple del que no s'ha de fer. Aquí creiem que no s'hi val el «tot s'hi val». I si en això els catalans i els nostres mitjans de comunicació som diferents dels nostres veïns de ponent, doncs, per molts anys!

Anson llegint el discurs d'ingrés a la Real Academia Española.

Codi deontològic

1. Observar sempre una clara distinció entre els fets i opinions o interpretacions.
2. Difondre únicament informacions fonamentades.
3. Rectificar amb diligència.
4. Utilitzar mètodes dignes per obtenir informació o imatges.
5. Respectar l'*off de record*.
6. Reconèixer a les persones individuals i/o jurídiques el seu dret a no proporcionar informació ni respondre preguntes.
7. No acceptar mai retribucions o gratificacions de tercers.
8. No utilitzar mai en profit propi informacions privilegiades.
9. Respectar el dret de les persones a la seva pròpia intimitat i imatge.
10. Observar escrupolosament el principi de presumpció d'innocència.
11. Tractar amb especial cura tota informació que afecti menors.
12. Actuar amb especial responsabilitat i rigor en el cas d'informacions o opinions amb continguts que puguin suscitar discriminacions per raons de sexe, raça, creences o extracció social i cultural així com incitar a l'ús de la violència.

Antoni Reig
Periodista

Pelegrinatges a **TERRA SANTA**

El País de Jesús, com a
«pelegrins de la Paraula»

Del 16 al 23 de febrer

De l'11 al 18 de maig

Del 3 al 10 d'agost

Del 21 al 28 de setembre

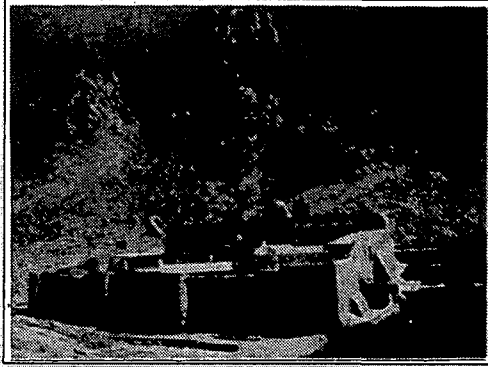
Del 16 al 23 d'octubre

Del 9 al 16 de novembre

Del 28 de desembre

al 4 de gener

Anar-lo a conèixer és una bona
preparació per al Jubileu
de l'any 2000.

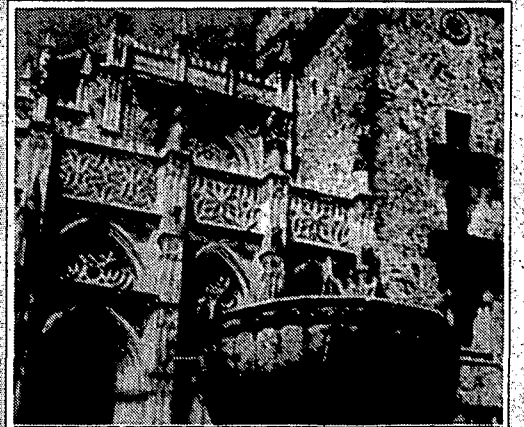

Del 8 al 20 de març

RUTA DE L'ÈXODE

(Sinai / Jordània / Jerusalem)

Tot refent el camí cap a la
Terra Promesa.

Del 15 al 24 d'abril

EXTREMADURA

Arrels històriques i religiositat del
país dels «conquistadors».

AMB L'ASSISTÈNCIA TÈCNICA DE

MERCATRAVEL S.A.

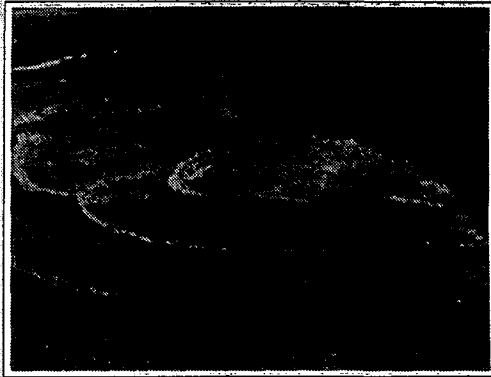

De l'1 al 9 de juny

RUTA MONÀSTICA CENTREEUROPEA

(França / Suïssa)

Alguns dels camins d'Europa,
que continua fent camí.

De l'1 al 9 de juliol

IRLANDA

L'illa Maragda

Als extrems de la civilització
durant l'alta Edat Mitjana.

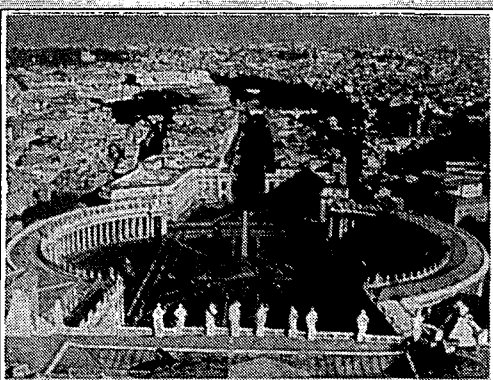

De l'1 al 13 d'agost

CANADÀ: Costa Oest i Muntanyes Rocoses

Alberta i Colúmbia Britànica, amb
les seves belles naturals.

PODEU DEMANAR MÉS INFORMACIÓ

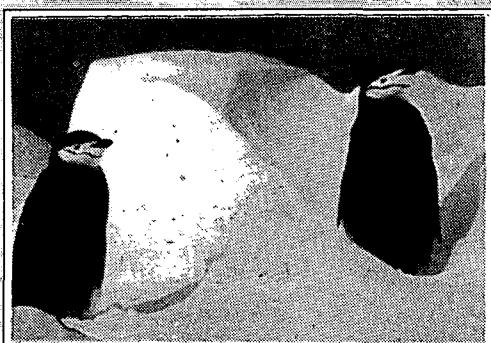

Del 5 al 10 d'octubre

ROMA

amb Nàpols / Pompeia / Subiaco

Com qui va a les pròpies fonts:
cristianes i culturals.

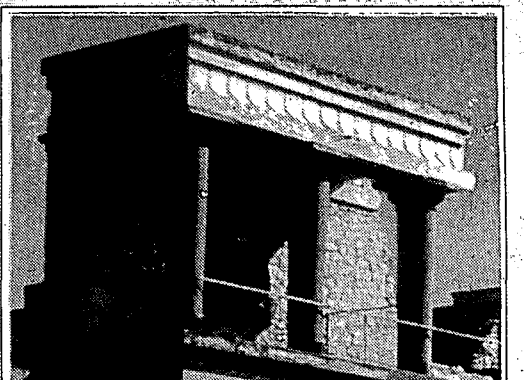

**Del 26 novembre al
12 de desembre**

XILE / ARGENTINA

i creuer a l'estret de Magallanes

Tot l'encant dels Andes i del
majestuós con sud-americà.

**Del 27 de desembre al
3 de gener**

XIPRE i CRETA

Història i cultura de les grans illes
de la Mediterrània oriental.

l'entrevista

«El missatge cristià ha d'arribar a la gent»

■ Declaracions de Mn. Manuel Valls, fins ara director de «Catalunya Cristiana»

Mn. Manuel Valls, exdirector de *Catalunya Cristiana* (C.C.), i nomenat el 8 de novembre passat rector de la parròquia barcelonina de Sant Vicenç de Sarrià, ha manifestat que «amb els mitjans de comunicació d'Església no cal construir cap imperi mediàtic, sinó comptar

amb alguns instruments que avui són necessaris per ser més presents en la societat i fer que el missatge cristià arribi a la gent». Mn. Valls fa una valoració global del nostre setmanari, així com també de la vida de l'Església en el món i en el nostre país.

Amb Mn. Manuel Valls he mantingut una extensa conversa, en què exposa els seus punts de vista sobre un reguitzell de temes: l'Església avui, cultura i fe, la informació en els mitjans, i, més concretament, el nostre setmanari, del qual n'ha estat primer responsable durant més de cinc anys.

Mn. Manuel Valls al despatx de «Catalunya Cristiana».

1. PREMSA, RÀDIO I TELEVISIÓ

Des de la fundació, C.C. ha volgut ser un mitjà d'evangelització, de cultura i d'informació.

—La ràdio i la televisió complementen la premsa o tenen un objectiu específic?

—La tríada és exactament aquesta: evangelització, cultura i informació. C.C. ha volgut tenir-la com a objectiu des del començament. Les tres dimensions són absolutament necessàries, per bé que des del punt de vista del lector es podria dir allò que afirmava el P. Émil Gabel, que va ser redactor en cap de *La Croix*: «Un no compra un diari per salvar la seva ànima, sinó per saber què passa.» És clar que C.C. no és un diari sinó un setmanari eclesial, però se li podria aplicar també la frase. El lector n'espera, sobretot, informació. Més encara, la informació és el mitjà que estructura i dona forma als altres dos elements: la cultura i l'evangelització. Un setmanari com el nostre no pot confondre's amb un full diocesà o parroquial

o amb un butlletí d'una associació pietosa.

—Li sembla important un plantejament multimediàtic en l'àmbit d'Església?

—I tant! Per això em sembla molt bo que Ràdio Estel i C.C. vagin més conjuntats. Això s'hauria d'haver fet ja des del començament de Ràdio Estel, que per cert té una bona imatge i una notable acceptació.

—Creu oportú que l'Església disposi de mitjans propis sempre costosos?

—No es tracta de construir cap imperi mediàtic, sinó de comptar amb alguns instruments que avui són necessaris per ser més presents en la societat i fer que el missatge cristià arribi a la gent. Simultàniament, però, cal treba-

llar perquè hi hagi bons comunicadors del missatge cristià i del pensament eclesial en els mitjans no eclesials. El Concili Tarraconense va ser molt tímid i contingut en el tema de les comunicacions socials. Entre els membres del

Concili hi planava potser la síndrome franquista d'identificar la possessió de mitjans amb el poder i el privilegi. Un simplisme, o potser un condicionament, a causa de l'edat de la majoria. Avui la situació és una altra de ben diferent i no hem de tenir por de disposar d'al-

guns mitjans, que, d'altra banda, sempre seran modestos.

2. CULTURA RELIGIOSA

Mn. Valls és llicenciat en Ciències

de l'Educació i professor de Psicologia i Sociologia de la Religió de la Universitat Ramon Llull. Parla de la cultura religiosa que pot oferir C.C.

—Avui ens trobem davant un gran buit cultural religiós —afirma Mn. Valls. Entre els mateixos cristians hi ha no pas poca ignorància sobre la pròpia tradició religiosa. D'altra banda, estem davant una cultura sense Déu, que alguns denominen neopagana. La cultura que avui predomina —semblantment al que s'esdevenia al paganisme antic—

exalta les desviacions morals, la violència, el diner, el sexe, el poder. Aquesta situació influeix en una certa secularització de la mateixa consciència dels cristians. Hem de parar molta atenció. Hem de vetllar. D'aquí la importància del tema de la identitat, de la missió i de l'evangelització. Aquesta tríada la va presentar amb molt d'encert el cardenal Carles en la seva primera pastoral programàtica. La cultura que ha de fer un setmanari, com el nostre, ha d'arrencar d'aquesta tríada. Aleshores dir cultura és dir també, i sobretot, judici sobre la realitat i criteri de discerniment, els quals després es tradueixen en comportaments concrets. És això el que manca a molts cristians avui.

—No ens cal comunicar més i millor amb els recursos al nostre abast?

—Certament. C.C. ha d'ajudar que prenguem consciència de la nostra situació de minoria, però alhora ha de pro-

«No hem de tenir por de disposar d'alguns mitjans»

(Segueix a la pàg. 6)

(Ve de la pàg. 5)

curar influir perquè aquesta situació no es confongui amb marginalitat. La cultura cristiana no pot caure en una situació de marginalitat per culpa nostra, per una falta de responsabilitat nostra. Som dipositaris d'una tradició i d'un pensament que ha estat l'ànima de la cultura europea i que és llavor d'humanitat arreu. És la tradició viva de l'evangeli, la que hem de transmetre a les noves generacions per mitjà, com diu Joan Pau II, d'una nova evangelització. Per dur-la a terme ens cal saber «comunicar» més i millor, donant una ànima cristiana a la comunicació social i emprant tots els recursos culturals que són a l'abast de l'home d'avui.

—**Concretament, quina seria la temàtica d'aquesta cultura?**

—Per a mi, la temàtica a tocar és la vida mateixa dels homes, els seus conflictes, els seus interrogants, les seves esperances. I el gènere a emprar és el de la «nova cultura» creada per les comunicacions modernes amb els seus nous llenguatges i les seves noves tècniques. Amb un llenguatge més narratiu, més experiencial, o també més icònic o més parabòlic —i per tant menys lineal-discursiu, i menys moralístic—, segurament arribaríem més a la gent.

ne les tensions ineludibles. Jo no he estat mai, com algú es va atrevir a dir, la «veu del meu amo». Normalment he actuat segons el meu criteri, independentment de directrius jeràrquiques. Això m'ha costat alguns disgüsts, fins i tot algun advertiment que he mirat d'encaixar esportivament. Amb això he estat fidel al que vaig escriure en el meu primer «Llindar» en el qual declarava la meua intenció que a C.C. s'hi trobessin bé, no solament els lectors incondicionals de sempre, sinó que s'hi poguessin atansar també els crítics i reticents. No sé si ho he aconseguit del tot, crec que no, però puc dir que molts la llegeixen, ni que sigui furtivament. Pel que fa a la llibertat d'expressió, he procurat tenir present atendre'm sempre al valor de la comunió. Com diu Joan Pau II: «La crítica no pot fer-se amb amargor i no s'ha de traduir en actes o judicis que vagin en perjudici de l'honor de persones i de grups.» La comesa del periodista cristià és informar, i per la seva tasca s'ha de sentir lliure de tot condicionament jeràrquic,

al. Sembla que l'hagin delegat en el Papa. Al marge del Concili Tarraconense, crec que l'última pastoral realment important dels nostres bisbes es remunta a *Arrels cristianes de Catalunya*.

—**Continuant amb la llibertat d'expressió, quins objectius es proposava en la seva columna setmanal «Llindar» que havia mantingut durant quatre anys, però que va abandonar darrerament?**

—El meu propòsit era anar repassant diversos temes d'actualitat, donant el meu parer. Foren diversos els temes tractats, però hi predominaven els eclesials, els pastorals i d'espiritualitat. Vaig rebre crítiques, com a director, segons les quals prenia massa posicionaments personals en els meus articles. Crec que tenien una part de raó. Com a director segurament no m'hauria d'haver mullat tant, però això va amb el meu tarannà una mica lluitador. Amb tot, crec que era una opció ben legítima. No veia per què havia de reprimir el meu pensament, quan bé procura-

«Hem de transmetre la tradició viva de l'evangeli»

Roma 1996: Mn. Valls i els sacerdots barcelonins residents al Colegio Español abans de la reunió anual de la CEEM.

3. LLIBERTAT D'EXPRESSIÓ

Vertebrar la fidelitat a la jerarquia eclesiàstica i la llibertat d'expressió personal del periodista és difícil. A mossèn Valls li pregunto quin cal que sigui el capteniment del professional.

—Certament que és difícil el que dius, però no impossible. Cal acceptar-

encara que ha de compartir també una certa responsabilitat per la comunió. En cristià, la llibertat no significa mai absoluta absència de vincles.

—**I la comesa de la jerarquia, quina és?**

—És ensenyar. Ells són el magisteri, però jo trobo a faltar en els nostres bisbes un ensenyament més magisteri-

va que els altres l'expressessin lliurement. Arran del meu escrit sobre *El catalanisme eclesial* publicat també a *La Vanguardia* el 7 de gener de 1997 les reaccions van ser tan virulentes en alguns sectors —també, és clar, vaig rebre felicitacions— que em vaig espartar i vaig autoimposar-me un silenci en benefici del setmanari.

4. L'ESGLÉSIA DEL NOSTRE PAÍS

C.C. forma part d'una premsa especialitzada sobre la vida de les comunitats cristianes del país. Al director li dóna ocasió de poder detectar globalment aquest col·lectiu.

—**Com veu la nostra Església després del Vaticà II i del Concili Tarraconense. Parli'm primer dels aspectes negatius per acabar amb els positius que de tot hi deu haver i deixaran més bon regust.**

—A Catalunya estem encara desconcertats, sense acabar de determinar-nos amb decisió pel camí a seguir. Aquí sempre ens exculpem, i no vull dir que a vegades amb raó: que si el retard de la *cognitio*, que si la Conferència Episcopal espanyola, que si la Cope, que si els bisbes, que si el Papa, que si els moviments, etc. Ens manca decisió i ens mirem massa el melic. Jo vaig parlar en un meu article d'alguns factors endogàmics propis d'aquest moment que viu el catolicisme català. Crec que s'ha d'obrir més a l'universal, superant un cert esperit localista. La nostra societat catalana està canviant ràpidament i profundament i l'Església no pot tancar-se a la pluralitat, no tan sols política, sinó a les noves realitats socioculturals.

—**Simbiosi amb el govern?**

—Pel que fa al tema nacional, l'Església catalana ha d'anar en compte per tal de no aparèixer identificada amb el partit en el govern. No dic que ho estigui, sinó que cal que no hi aparegui; cal que en prengui la distància més acuradament. Nosaltres no podem ser ni hem de semblar una agència subalterna de cap poder polític. La cooperació ha de ser l'adequada, la justa i la necessària. Però la independència ha de ser total i l'Església no hauria de tenir cap temor a denunciar el que hagi de denunciar, ni que sigui al preu de fer enfadar una mica els qui manen políticament.

—**Parli'm d'aspectes engrescadors i esperançadors de les nostres comunitats cristianes.**

—El Concili Tarraconense és un punt de referència lluminós, però alguns s'han proposat subratllar-ne només els aspectes parcials i polèmics. En canvi, les energies més positives que conté encara estan soterrades, encara estan per desplegar. Hem de treballar de valent per la seva aplicació, sense gestos espectaculars, en la grisor de la vida de cada dia. I això sempre costa. A Catalunya hi ha un bon clergat, encara que està envellit. Caldria reforçar l'associacionisme laical. Pel que fa a l'estil pastoral a seguir em sento molt identi-

(Segueix)

cat amb els plantejaments del sacerdot lleidatà Ramon Prat en el seu llibre *Rentar els peus*. Penso que al nostre país comptem amb alguns bons pastoralistes que ens poden ajudar molt en aquest camp.

—Què me'n diu del voluntariat cristià?

—Hi ha una riquesa de voluntariat, però l'hauríem de complementar amb un treball a fons de desvetllament vocacional, en tots els ordres. També tenim institucions que treballen en el camp cultural i en el social que fan una bona feina, però han de reforçar la seva identitat i ser més agosarades en la proposta cristiana. A mi m'agradaria que les nostres Esglésies que pelegrinen a Catalunya visquessin de debò l'Advent que ens prepara a l'adveniment del nou mil·lenni i que ens il·lusionés programar-ne l'itinerari segons les pautes donades pel Papa a la *Tertio Millenio Adveniente*. Malgrat aquests aspectes positius voldria insistir que hem de sintonitzar més amb l'Església universal i amb les iniciatives del Pontífex romà. És llàstima que convocatòries com la dels joves a París el mes d'agost passat no sapiguem aprofitar-les més. Tinc la impressió que perdem ocasions, *kairós*, temps de gràcia, que podrien ajudar-nos a sortir d'un cert cul-de-sac en què a vegades sembla que ens trobem.

5. L'ESGLÉSIA UNIVERSAL

Aprofitant l'última indicació de Mn. Valls li demano com veu l'Església universal. Cal dir que en el despatx de C.C. arriben cada dia una muntanya de comunicats per fax i Internet, notícies d'agències catòliques, revistes i d'altres publicacions. Un privilegi que pocs tenen.

—Quina és la seva visió de l'Església universal?

—D'aquests anys de director de C.C. el que més agraeixo certament és l'accés a tanta informació. Començar cada matí el meu treball amb la lectura de diaris com *La Croix* i *Avvenire*, llegir els despatxos de les diverses agències, seguir un bon nombre de publicacions d'aquí i de fora, ha estat enormement enriquidor i gratificant. També m'ha enriquit participar durant tres anys com a expert de l'episcopat espanyol al Comitè Episcopal de Mitjans de Comunicació del Consell de Conferències Episcopals d'Europa. He volgut deixar aquesta funció just quan s'estava preparant l'important Congrés que aquest Comitè organitza cada quatre anys i que se celebrarà a Barcelona el mes d'abril de 1999. D'aquesta manera he facilitat que

Acte de comiat de Mons. Jarque i Mn. Malgosa, fundadors de «Catalunya Cristiana». En primera línia, Mn. Valls i el bisbe Joan Carrera.

la connexió amb la Delegació de Mitjans de Barcelona i amb el mateix SIMCOS sigui més efectiva i operativa. En fi, no puc negar que al llarg d'aquest temps he anat acumulant una certa experiència i un cert domini sobre temes d'informació eclesial. El que a voltes em sorprèn és que aquest bagatge potser no ha estat prou aprofitat pels de casa.

—Com veu l'Església europea?

«El periodista cristià s'ha de sentir lliure de tot condicionament jeràrquic»

—A nosaltres ens agafa bastant de ple la crisi de l'Església centreeuropea, que és una Església envellida. Per això hauríem de fixar més els ulls en d'altres indrets on l'Església experimenta un creixement i una vitalitat renovats. No em refereixo només a algunes Esglésies de l'Amèrica Llatina, de l'Est, de l'Àsia i de l'Àfrica, sinó també a alguns nous moviments que introdueixen un no alè,

un nou impuls, en el teixit eclesial de la mateixa Església europea. A França, per exemple, la darrera trobada de joves a París ha obert unes expectatives noves. També hauríem de mirar Itàlia. Allí hi ha iniciatives molt interessants. Si no ens obrim a aquests nous corrents i no els demanem ajut podem córrer el risc d'asfixiar-nos.

—«Un nou alè en el teixit eclesial» ha dit: contemplació o missió?

—No fa gaire que el nou cardenal de Viena, Christoph Schönborn, deia com l'Església ha de partir del doble moviment que els evangelis veuen en Jesús: d'una banda, crida els deixebles a «estar amb Ell», i de l'altra els «envia al món». Tenim necessitat «d'estar amb Crist», és a dir, d'aprofundir la dimensió espiritual, contemplativa, de pregària, de vida litúrgica, però hem de perdre la por a la «missió». Cal que sortim a l'encontre de la gent i això ens costa fins i tot des del punt de vista psicològic. No estem avésats a causa de tants anys de confessionalitat oficial.

—Quins són els trets més importants que assenyalaria del papa Joan Pau II?

—Impressiona el vigor apostòlic d'aquest Papa. És alhora un apòstol i un místic. Per a mi la *Tertio Millenio Adveniente* resumeix meravellosament l'esperit i les intencions del Papa actual.

Vol que ens situem en esperit d'Advent davant del Tercer Mil·lenni. Vol que la tensió espiritual del Poble de Déu, no tan sols es mantingui, sinó que s'intensifiqui i es tradueixi en un nou impuls evangelitzador. El coratge del papa Wojtyla és estimulador i allisonador. Ha assumit plenament la provocació central de Jesús: «Pren la teva creu i segueix-me.» ¿No hem d'agrair-li que vulgui presentar al món del Tercer Mil·lenni una Església renovada i profundament purificada en la seva memòria per mitjà d'un sincer *mea culpa*? Crec que estem davant una figura clau de la història de l'Església del nostre segle.

—Preveu canvis substancials, si més no pastorals, en el proper pontificat?

—Pel que fa al proper Papa, potser li tocarà rellegir espiritualment el fenomen de la laïcitat i de la secularització que viu el món occidental. Potser no tot

(Segueix)

LOURDES
 EN AUTOCAR, del 1 al 3 de MAIG
 Sortida: BARCELONA, TARRAGONA, REUS, VALLS, VIC, i altres punts.
 ANADA per PUIGCERDÀ,
 TORNADA per la VALL D'ARAN.
 TRUQU'NS AL: 883.33.30
 li enviarem informació de aquesta i altres sortides.
 Viatges ©Alemany

és negatiu. També haurà d'afrontar el problema ecumènic, la gravetat del qual s'ha accentuat en relació a les Esglésies d'Orient. És greu que el Papa no pugui pelegrinar a Rússia. No acabem de respirar amb els dos pulmons, i això no és bo per al conjunt de l'Església. El proper Papa —que consti que a l'actual li desitjo que pugui, com a mínim, arribar a la fita del 2000— pot dur a terme problemàticament un canvi d'accent i d'estil, però els plantejaments de fons no veig que puguin canviar. En tot cas, el canvi estarà en la manera d'expressar les coses. Potser ens farà descobrir nous valors en aquest difícil diàleg amb el món actual.

6. ACCIÓ PASTORAL DE MN. MANUEL VALLS A LA TELEVISIÓ

Cada diumenge Mn. Manuel Valls celebra la santa missa per La 2 de TVE i adreça una homilia als telespectadors.

—On ha estat més gratificant la seva acció pastoral: a C.C. o a la «tele»?

—Potser més a la «tele» en el sentit que en rebo un *feed-back* més continuat, atès que sempre trobo gent que em comenta el programa i em fa arribar el seu parer. És una tasca més directament pastoral. La de C.C. també l'he viscuda amb un sentit sacerdotal i pastoral, però bé que té altres connotacions diverses, més tècniques o professionals. Potser *La Missa* m'ha fet, a desgrat meu, més popular. És molta la gent gran, sola o impossibilitada, molts els malalts, que segueixen *La Missa* per televisió. Miro de correspondre les peticions d'alguns d'ells de visitar-los després a casa seva i escoltar-los sense presses. Espiritualment aquestes persones m'han fet un gran bé. En podria explicar un munt d'anècdotes, però és millor no estendre'm, perquè jo no voldria que es pensés que sóc protagonista de res. El veritable protagonista és el Senyor, i jo resto sovint sorprès del que Déu fa a través del meu ministeri a la televisió. Cal agrair tot el treball, més amagat però tan eficaç, que realitzen altres persones, des dels tècnics de Sant Cugat al coordinador, Jaume Planas.

7. NÚRIA ORIOL, NOVA DIRECTORA DE «CATALUNYA CRISTIANA»

A primers d'aquest mes de març ha estat nomenada nova directora de C.C. Núria Oriol Palarea. També fa pocs mesos hi hagué noves incorporacions a la redacció.

—Com veu el nomenament?

—Crec que Núria Oriol és una bona

Mn. Valls amb el personal de redacció del setmanari.

professional, ho farà molt bé. És bo deixar aquests llocs de responsabilitat als laics i més en aquest cas, quan es tracta d'una dona jove i preparada. La Núria ha participat en diversos congressos de la UCIP i ha conegut de prop el funcionament d'alguns set-

litat. A un redactor de C.C. cal demanar-li una espiritualitat i un clar sentit eclesial. El Sant Pare, en el seu missatge per a la propera Jornada Mundial de les Comunicacions demana que els agents de comunicació siguin uns cristians «de pregària plena en l'Esperit, entrant en

una comunió cada vegada més profunda amb Déu, per tal d'augmentar la seva capacitat de promoure la comunió entre els germans». Crec que la Núria reuneix amb escreix els trets d'aquest perfil. També els diria allò que el cardenal König recomanava als periodistes catòlics en una famosa conferència pronunciada a Assís el 1965: «Quan el periodista catòlic té quelcom a dir, no ha d'esperar sempre la paraula del bisbe de Roma o notícies de

Roma... Ha d'informar el món sobre l'Església i l'Església sobre el món.»

8. MANUEL VALLS, RECTOR DE LA PARRÒQUIA DE SANT VICENÇ DE SARRIÀ

Mn. Manuel Valls ha estat nomenat rector de la parròquia barcelonina de Sant Vicenç de Sarrià.

—Està content amb la nova etapa com a rector d'una parròquia?

—És clar que sí. Reprenc la vida parroquial després de 15 anys. És tot un repte. A més, ho faig en un lloc especialment vinculat al Dr. Pere Tarrés. Allí hi ha el seu sepulcre, i allí hi ha moltes

persones que el van tractar durant els anys que va ser consiliari de les branques femenines d'Acció Catòlica de Sarrià. Mira, fa una colla d'anys que tinc la sensació que m'acompanya arreu l'ombra d'aquest sant sacerdot i metge. El Dr. Jubany, que sempre es va mostrar atent i delicat amb mi, em va nomenar consiliari de la Fundació que porta el seu nom. També hi ha el fet que la meua mare va morir, fa deu anys, el mateix mes i dia i a la mateixa hora que el Dr. Tarrés. I ara, el meu nomenament com a rector de Sarrià. Tot són signes que m'empenyen a seguir les seves petjades sacerdotals i a treballar amb la caritat pastoral que ell posseï en grau màxim. Estic segur que des del cel el Dr. Tarrés m'ajudarà molt en la nova tasca pastoral que ara m'ha encomanat el cardenal Carles.

—Tinc entès que vol crear un museu sobre el Dr. Tarrés.

—Es la primícia d'una interessant iniciativa: he suggerit a Mn. Francesc Raventós, postulant de la seva causa de beatificació, la idea de crear a la parròquia de Sarrià, on hi ha el sepulcre del Dr. Tarrés, un senzill museu sobre la seva figura i la seva obra. Mn. Raventós ha acollit amb entusiasme aquesta idea i la Postulació ens ajudarà a dur-la a terme. Hi col·locarem tots els objectes personals que se'n conserven. Estic segur que no mancaran les ajudes materials necessàries. La parròquia de Sant Vicenç de Sarrià es compromet, des d'ara, en aquest projecte que espero que trobi una bona acollida entre tots els amics i devots del Dr. Tarrés.

—Francesc Gamissans

«Joan Pau II és una figura clau de la història de l'Església del nostre segle»

manaris francesos. També, des de fa un temps, col·labora a *Vida Nueva* de Madrid. Hem treballat junts des de fa anys i sé que donarà un nou impuls a la publicació. En el darrer Patronat de C.C., en el qual es va plantejar el relleu arran de la meua dimissió, l'actual «superdelegat» de mitjans de comunicació i patró de la Fundació ho va sintetitzar molt bé: és dona; és professional; és acceptada per amplis sectors.

—Quins consells donaria a la direcció i redacció del setmanari?

—Els diria que fessin veritablement un equip, no tan sols atent als aspectes tècnics o professionals, sinó a l'eclesia-

diòcesis

Tarragona

«S'ha de garantir que la informació arribi en condicions al destinatari»

■ Salvador Alsus parla de l'ètica als mitjans de comunicació

Salvador Alsus.

TARRAGONA.— Justícia i Pau de Tarragona, que l'any 2000 complirà els 25 anys d'existència, va organitzar el segon simposi des de la seva creació. L'enunciat del fòrum va ser «Ètica i mitjans de comunicació» i va comptar amb tres ponències a càrrec de Maties Vives, advocat i síndic de greuges de la Universitat Rovira i Virgili; Arcadi Oliveras, professor d'economia mundial de la Universitat Autònoma de Barcelona; i Salvador Alsus, degà del Col·legi de Periodistes. A l'acte van assistir unes 200 persones.

El fòrum va ser presentat per Santiago Camós, president de Justícia i Pau de Tarragona, i va seguir amb la intervenció dels tres ponents convidats. Maties Vives va fer incidència, entre d'altres aspectes, als comportaments dels mitjans de comunicació al voltant de la política i la transgressió que fan, algunes vegades, dels límits ètics, en lloc d'erigir-se en mecanismes defensors de l'electorat que només pot expressar-se a l'hora de votar.

Arcadi Oliveras va mostrar com els grans interessos econòmics mediatitzen moltes actituds polítiques, a més

de referir-se als dèficits informatius «d'una societat presumptament ben informada». També va incidir en la desproporció entre la informació, la importància dels fets i la manca de tractament informatiu que es dona al Tercer Món. Finalment, Arcadi Oliveras també va parlar de les manipulacions i les mitges veritats.

A la darrera ponència va intervenir Salvador Alsus, que va destacar com a rellevant el fet que a Catalunya s'aconseguís aprovar el Codi deontològic de la professió periodística. Alsus va destacar sobre aquest tema que «es fa palesa la necessitat que hi ha de garantir que la informació arribi en condicions al destinatari». Salvador Alsus també va al·ludir a la dificultat de discernir sobre la conveniència de donar publicitat a temes com ara el terrorisme i la violència.

Joan Boronat

TORTOSA

Inaugurada una nova seu de Càritas interparroquial

TORTOSA.— El bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas, va beneir i inaugurar una segona seu de Càritas interparroquial a la ciutat de Tortosa. El nou local està ubicat al carrer de Santa Anna del casc antic i en ell hi funcionaran tallers de reciclatge de cartrons i també de restauració de mobles.

Aquests tallers oferiran feina als pobres i transeünts que l'acceptin. L'objectiu de Càritas, segons va dir el director diocesà d'aquesta entitat, Màrius Chaverri, és aconseguir la reinserció social i l'estabilitat de tots els que hi estiguin predisposats. Chaverri també va explicar que, des d'ara, no es regalaran mobles, ni roba i s'hauran de pagar uns mínims simbòlics per obtenir-los.

Pere Panisello, regidor de Benestar Social de l'Ajuntament de Tortosa, va agrair a Càritas la magnífica tasca en favor dels marginats que porta a terme. A l'acte, no va poder ser-hi present el director de Càritas interparroquial, Manuel Miralles, absent per malaltia.

J. Blanc i Bahima

URGELL

La campanya de Germanor augmenta els beneficis

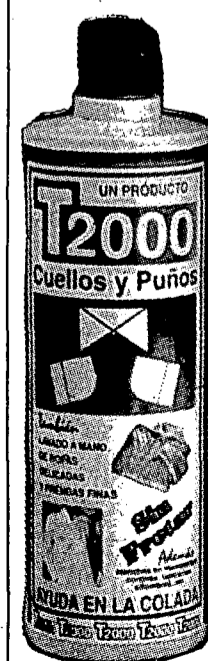
LA SEU D'URGELL.— Pràcticament tancada la campanya de Germanor, col·lecta d'ajuda a l'Església diocesana, corresponent a l'any 1997, els resultats sumen 13,1 milions de pessetes. En relació a la mateixa diada del 1996 la xifra suposa un augment de 900.000 pessetes, és a dir d'un 7,3%.

En un primer moment, i davant les primeres dades, semblava que hi hauria un lleuger descens, però les darreres aportacions han suposat un augment en relació a l'any anterior.

A la xifra de 13,1 milions d'ajuda a l'Església diocesana, cal sumar-hi les aportacions periòdiques en forma de subscripció, ja que 141 fidels han signat aportacions periòdiques a favor de la diòcesi d'Urgell. El 1997 la xifra per subscripcions va sumar un total de tres milions de pessetes.

Les aportacions dels fidels tot just signifiquen el 10% del pressupost general de la diòcesi. Les subscripcions, la col·lecta de Germanor i els altres donatius sumen vint milions de pessetes i el pressupost general passa dels 200 milions. Per analitzar aquesta dada, s'ha de tenir en compte les dades geogràfiques del Bisbat d'Urgell, que té 178.000 habitants i la majoria de les seves comarques són d'àmbit rural.

Antoni Mirabet

El producte que li resol de veritat el problema de neteja de camises i altres peces.

2000

Demani'l a la seva drogueria o supermercat. Ens ho agrairà!

Barcelona

«S'ha de lluitar contra les estructures que fan que hi hagi pobresa»

■ Segons afirma Mons. Ricard Maria Carles a l'Assemblea de Càritas

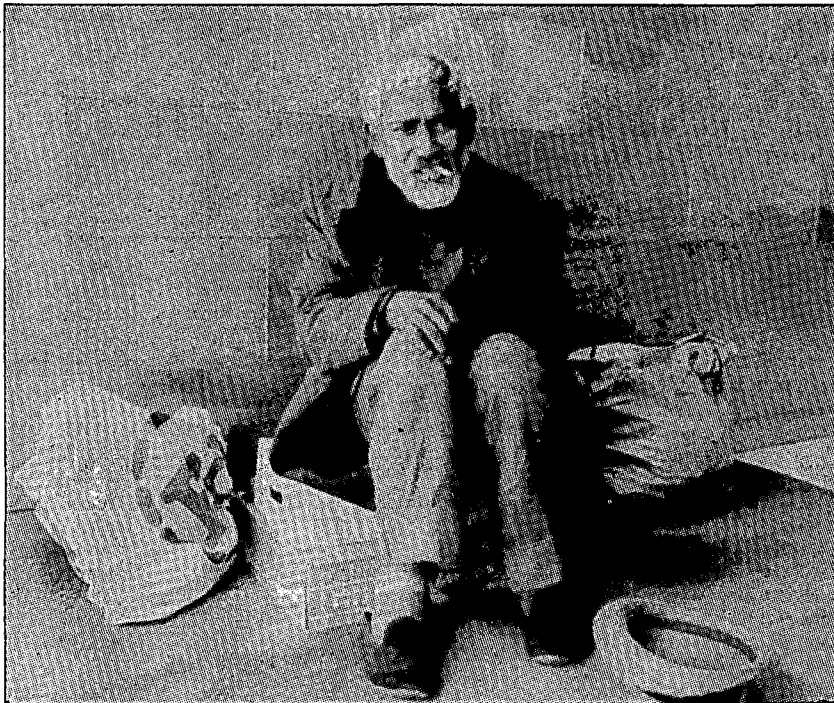
MONTSERRAT.— El compromís dels cristians en el món de la pobresa i les propostes adoptades en aquesta línia per la demarcació episcopal del Baix Llobregat, Penedès i Garraf

van ser el tema central de l'Assemblea de Càritas celebrada a Montserrat. L'acte va ser presidit per Mons. Ricard Maria Carles, arquebisbe de Barcelona.

Cinc-centes persones de la demarcació episcopal del Baix Llobregat, Penedès i Garraf van participar a l'assemblea que va cloure deu mesos de treball de 117 grups, integrats per 1.116 cristians de parròquies i moviments.

La relació entre la necessitat d'ajudar cada persona concreta, d'ajudar cada pobre concret, i la lluita contra les estructures que fan que hi hagi pobresa i es perpetui van ser els temes que va tractar l'homília del cardenal Ricard Maria Carles. L'arquebisbe de Barcelona va dir que li agradava que el document final, aprovat per votació, recollís aquesta idea i que busqués l'equilibri entre el que és el treball concret de cada cristià i de cada comunitat per ajudar el pobre que ho necessita i la veu profètica de Càritas en la lluita de tots per abolir les causes que provoquen la pobresa.

Joan-Enric Vives, bisbe de la demarcació del Baix Llobregat, el Penedès i el Garraf, va destacar que l'assemblea havia estat un èxit de participació i que havia estat un encert posar la sessió plenària final sota l'advocació de la Mare de Déu de Montserrat.

Els cristians s'han de comprometre per lluitar contra la pobresa.

Durant la jornada, a més de votar-se les esmenes de l'esborrany del document final, els nou arxiprestats de la demarcació van adoptar uns compromisos molt concrets d'actuació, de cara al treball de Càritas parroquials i arxiprestals per als propers tres anys.

Finalment, es va fer una taula rodona on quatre persones vinculades a diferents programes de Cà-

ritas locals van explicar les seves experiències de treball en cursos de formació i d'alfabetització, un suport maternoinfantil per a mares joves i, finalment, una experiència de botiga de roba per a persones amb dificultats econòmiques, com a alternativa als robbers parroquials.

Alex Masllorens

El Consell Pastoral prepara el Jubileu

BARCELONA.— El Consell Pastoral diocesà es va reunir per preparar la celebració del Jubileu de l'any 2000 a la diòcesi de Barcelona. Rosa Deulofeu, membre de la Comissió diocesana del Jubileu, va presentar les propostes de treball per a aquest curs. D'acord amb la Resolució 120 del Concili Provincial Tarraconense, va proposar una experiència de perdó i conversió, que es va publicar a *Full Dominical* del dia 8 de març. El document té unes pautes perquè tota la diòcesi hi pugui participar. Es tracta d'un itinerari per fer de la Quaresma; fins a Pasqua, un moment d'acció de gràcies.

El tema del Jubileu, tractat en el treball de grups i a l'assemblea plenària, va girar entorn dels següents punts: l'autenticitat de l'experiència de Déu, personal i comunitària; la preparació diocesana del Jubileu; el coratge ètic en les actuals circumstàncies, i l'ús dels mitjans de comunicació per part dels cristians. C.C.

Ordenació de Mn. Andreu Sala

BARCELONA.— Mons. Ricard Maria Carles va ordenar prevere Mn. Andreu Sala a la catedral de Barcelona. Mn. Sala va posar al llibret de la celebració un pensament de Pere Tarrés, sacerdot diocesà en procés de beatificació, que diu: «Portaré a les espatlles el jou dolç de l'Amat i de l'amor. Només sé dir: Que n'és de gran tot això! Ungit del Senyor, sacerdot del Crist, ministre de l'Altíssim, víctima amb Jesús.» El nou prevere és vicari de Premià de Mar, on va fer l'etapa diaconal. C.C.

El poble d'Olivella dedica un carrer al seu mossèn

OLIVELLA.— El poble d'Olivella ha dedicat un carrer a Mn. Ramon Català i Güell, que des del 1962 és el rector de la parròquia. Mn. Català ha treballat molt per al desenvolupament d'aquest poble del Garraf, fins al punt que la seva intervenció va ser decisiva perquè hi arribés l'electricitat. Mn. Ramon Català també és fundador i director de la coral de Sitges, que ja ha celebrat els 25 anys. C.C.

Ajuda'ns a oferir **cada setmana**
el valor cristià de les notícies

Posa un anunci a *Catalunya Cristiana*

Informació i assessorament publicitari personalitzat. Truqueu al tel. (93) 490 59 88.

Tortosa

Els preveres juguen a futbol amb fins solidaris

■ Els beneficis van ser per a Mans Unides

MÓRA LA NOVA I FALSET.— Capellans i seminaristes del bisbat de Tortosa i de l'arquebisbat de Tarragona van sorprendre amb el gest de jugar dos partits de futbol sala per recaptar diners per a la Campanya contra la Fam de Mans Unides.

El primer partit es va fer el 15 de febrer al poliesportiu de Móra la Nova (Ribera d'Ebre). Lluisa Porres, presidenta de Mans Unides a Tortosa, va fer la sacada d'honor. Uns tres-cents feligresos van aplaudir el seu equip i també el tarragoní quan el joc era net i bonic. El resultat final va ser de 8 gols contra 5, a favor del grup local. Es van recaptar 165.000 pessetes amb les aportacions voluntàries que es van pagar per l'entrada.

El partit de tornada es va jugar l'1

L'equip de futbol de preveres.

de març al poliesportiu de Falset (Priorat). En aquesta ocasió la sacada d'honor la va fer Leonor Morató, de la Vocàlia de Comarques del Comitè de Mans Unides. Com que hi havia el bon gust de boca del primer partit, i a més a més se

n'havia parlat a la ràdio, als grups de catequesi, a l'ajuntament, etc., es va aconseguir una bona entrada. Va guanyar l'equip de Tortosa, que va marcar 6 gols a l'equip amfitrió, que en va fer 5.

Els capellans de les dues comarques es van mostrar molt satisfets d'aquesta experiència novedosa. Els participants ho tenien molt clar: el Tercer Món bé val una missa i per què no, un partit de futbol fet des de la solidaritat i sense por de fer el ridícul.

J. Blanc i Bahima

Breus

Teatre d'avantguarda sobre la Passió

-TORTOSA.— El Comitè Óscar Romero de Tortosa va organitzar una representació teatral puntera sobre la Passió de Jesús. L'obra, que va comptar amb la col·laboració del Bisbat, es va fer a la parròquia de Sant Jaume el diumenge 1 de març.

Unes 150 persones van aplaudir el muntatge, que es basa en la força amb què cada actor interpreta el text evangèlic. No hi ha decorat, ni vestuaris d'època, ni escenari. El jesuïta nord-americà Jack Warner promou l'obra, que va néixer a Hondures i es representarà a tot l'Estat Espanyol.

J.B.B

25è aniversari de la Pasqua de les Avellanes

BELLPUIG.— Amb el lema *Jesús és camí*, la trobada de joves coneguda com a Pasqua de les Avellanes celebra enguany el 25è aniversari (1974-1998). Aquesta iniciativa que promouen els Germans Maristes de Catalunya es prepara durant tot l'any per un equip de diverses poblacions, comunitats i parròquies. La trobada, que comença el Dijous Sant i acaba el Diumenge de Pasqua després de dinar, és per a joves a partir de 17 anys i se celebra al monestir de Bellpuig de les Avellanes, que els maristes tenen a Lleida.

C.C.

Girona

El Cor de Maria d'Olot compleix 150 anys

OLOT.— La conferència *Olot al segle XIX* de Jordi Canal va obrir els actes commemoratius del cent cinquantè aniversari de les religioses del Cor de Maria. Per celebrar-ho es farà una exposició de fotografies, el dia de l'exalumne, la diada de l'esport, un concurs literari, un de dibuix i un d'assaig i una festa familiar a final de curs.

Cecilia Triadó, religiosa titular del Col·legi Cor de Maria d'Olot, recorda que la institució va néixer a la ciutat gironina «per atendre les noies, primer oferint-los educació cristiana o catequesi, i després titulant les nostres monges perquè poguessin donar classes com fan actualment».

Amb motiu de la celebració de la congregació també s'ha organitzat un concurs d'assaig sobre l'educació avui. El salesià Francesc Riu, responsable del Secretariat de l'Escola Cristiana de Catalunya, pronunciarà una conferència a Olot el 17 d'abril sobre *Educar avui*. Abans, però, la religiosa Maria Roser Garriga parlarà sobre Joaquim Masmitjà, home dialogant que va contribuir al naixement de la institució a Olot, l'1 de juliol de 1848. La conferència serà el 27 de març a dos quarts de nou del vespre a l'escola d'Olot.

L'obra religiosa va començar a partir de set noies juntament amb la vídua Eudalda Ferrer, considerada per les religioses cofundadora de la institució. A Catalunya trobem escoles Cor de Maria a Olot, Girona, la Bisbal, Blanes, Valls, Sant Feliu de Guíxols, Mataró, Sant Celoni i Barcelona. També són presents a altres ciutats espanyoles i a l'estranger. Un dels trets que defineix el seu estil educatiu és la capacitat d'harmonitzar exigència amb flexibilitat amb la consciència que cal construir un món amb més justícia i llibertat.

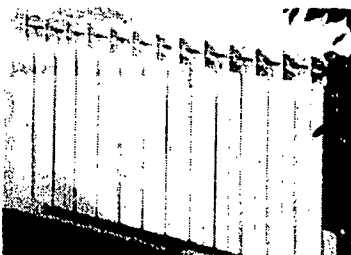
Miriam Díez i Bosch

TECC té en compte la seva butxaca, li regalem dos anys de consum

NOVETAT LA CALEFACCIÓ CENTRAL SENSE CALDERA

TECC

LA PRIMERA CALEFACCIÓ CENTRAL
ELÈCTRICA DE BAIX CONSUM

CALOR CONFORTABLE

Silenciosa, no resseca l'aire, regula la temperatura amb termostats individuals.

CALOR ECONÒMICA

A més del seu consum reduït, la seva capacitat acumulativa manté durant molta estona la calor sense despeses d'electricitat.

CALOR FÀCIL

No cal instal·lació especial, sense obres, ni manteniment, només un endoll de 10A.

CALOR SEGURA

Controlada gràcies a un dispositiu electrònic, garantia durant 10 anys.

<http://www.virtual.es/tecc>

TELÈFON D'INFORMACIÓ: 902 10 37 88
TECC. Ap. de correus, 50 - 08812 Les Roquetes (Barcelona)

Barcelona

El missatge de l'Evangelí aplicat a les lleis

■ Un compromís ineludible per als juristes cristians

BARCELONA.— El 30 de gener passat es va fer la conferència *Influència dels drets humans a les legislacions actuals*, organitzada per Fe i Cultura. El ponent va ser Eugenio Gay Montalvo, president del Consejo General de la Abogacía Española i president de la Comissió de Drets Humans de la Unió Internacional d'Advocats. L'acte va ser presidit per Mons. Ricard Maria Carles, arquebisbe de Barcelona.

Mons. Carles va manifestar que en l'actualitat hi ha la imperiosa necessitat de perfeccionar les lleis, però aquest procés «no es pot fer sense respectar la llei natural, que està per sobre de la voluntat de l'home i que per a la plena realització de l'home ha estat imposada per Déu».

«L'home ha tingut al llarg de la història una aspiració constant a la justícia», va afirmar Gay. Tot seguit, va recordar als assistents els diferents moments històrics en els quals es van fer algunes passes per regular els drets humans. El 1776 es va promulgar la Declaració d'independència dels Estats Units d'Amèrica i el 1789 la Declaració dels drets de l'home i del ciutadà. Aquesta última, que afirmava que la sobirania resideix en el poble, va tenir una gran

transcendència amb la seva proclamació de llibertat, igualtat i fraternitat entre totes les persones.

«Els autors d'aquestes declaracions —va subratllar el conferenciant— tenien una concepció individualista de l'home, no se'l considerava com un ésser social, solidari amb els seus semblants. Això va donar lloc a un predomini de la llibertat i va deixar en un segon terme la igualtat i la fraternitat.» L'avenç en el reconeixement dels drets humans, reflectida en els textos constitucionals, és imparable al llarg del present segle.

La Declaració Universal dels Drets de l'Home, proclamada per l'Organització de les Nacions Unides el 10 de desembre de 1948, té un doble valor. D'una banda, conté una enumeració i una sistematització dels drets humans

en els diferents àmbits de la persona; de l'altra, representa el primer reconeixement explícit i complet dels drets humans a l'esfera internacional. Amb anterioritat, el marc de les diferents declaracions només havia estat estatal.

«L'aportació que els cristians poden realitzar és molt important. La dignitat de la persona i l'ajuda al germà necessitat sempre ha estat present a la seva

doctrina», va dir Eugenio Gay. Entre els textos actuals de l'Església, la constitució *Gaudium et Spes* representa una crida a l'esperança a tots els que pateixen. «Els juristes cristians tenen el compromís ineludible de fer realitat en aquest camp el contingut de l'Evangelí», va concloure el ponent.

C.C.

Eugenio Gay.

Tortosa

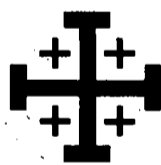
Campanya de Mans Unides contra la Fam

TORTOSA.— El 6 de febrer passat es va inaugurar la campanya de Mans Unides contra la Fam amb una eucaristia presidida per Mons. Xavier Salinas, bisbe de Tortosa. Aquest any el torn va correspondre a la parròquia de Sant Jaume, del barri de Remolins.

De l'homilia de Mons. Salinas cal destacar el comentari que va fer en relació al lema de la campanya de Mans Unides contra la Fam d'enguany, «Inverteix en justícia; guanya en solidaritat». El prelat va dir que aquesta iniciativa ens ha de fer pensar sobre temes com el deute extern que els països del Tercer Món encara han de pagar a les nacions més industrialitzades.

Simbòlicament, la col·lecta de l'ofertori es va col·locar en una barsella que els pagesos feien servir en la collita dels cereals. En acabat de la missa, un tiquet de 500 pessetes donava dret a menjar una llesca de pa amb un rajolí d'oli i una mica de sal.

J. Blanc i Bahima

TERRA SANTA

AMB ELS FRANCISCANS

Pelegrinatge al país de Jesús '98

Visitant: Jerusalem, Betlem, Jericó, Qumran, Mar Morta, Tabor, Llac de Tiberíades, Natzaret, Cafarnaüm, Haifa, etc.

Vol regular - Hotels de primera categoria - Pensió completa

Dates:

DEL 16 AL 23 DE MARÇ
DEL 4 A L'11 DE MAIG
DEL 15 AL 22 DE JUNY

DEL 20 AL 27 DE JULIOL
DEL 9 AL 16 D'AGOST
DEL 21 AL 28 DE SETEMBRE

Altres pelegrinatges:

RUTA FRANCISCANA (ITÀLIA): DEL 24 AL 31 DE MAIG
RUTA «FRAY JUNÍPERO» (CALIFÒRNIA): AGOST (sense confirmar)
JORDÀNIA / SÍRIA: DEL 4 AL 12 DE SETEMBRE
RUTA DE SANT PAU (TURQUIA): DEL 13 AL 22 D'OCTUBRE

Inscripcions i informes:

Delegacions de Terra Santa
c/ Santaló, 80 - 08021 Barcelona - Tel. (93) 209 20 90 / 209 23 88

BARCELONA

Centenari de la mort de sor Maria Rafela

Maria Rafela Lladó.

El 7 de març es va inaugurar oficialment la celebració del centenari de la mort de sor Maria Rafela del Sagrat Cor de Jesús Lladó Sala (1814-1899), fundadora el 1891 de la congregació de les Missioneres dels Sagrats Cors. El 8 de

març va tenir lloc una solemne eucaristia presidida per Mons. Teodoro Úbeda, bisbe de Mallorca —on va néixer sor Maria Rafela.

Beatificació de Carme Sallés Barangueras

El proper 15 de març a Roma se celebrarà la beatificació de Carme Sallés Barangueras. Nascuda el 1848 i morta el 1911, va fundar a Burgos la congregació de religioses Concepcionistes Missioneres de l'Ensenyament. Congregació present tant a nombrosos llocs de l'Estat espanyol com a països com Brasil, Japó, Veneçuela, República Dominicana, Estats Units, Itàlia, etc.

GIRONA

Premis Sant Fèlix a La Sopa i El Punt

La vigília de Sant Francesc de Sales, patró dels periodistes, es van lliurar els premis Sant Fèlix a la comunitat de les Filles de la Caritat de la llar per a transeünts La Sopa i a les pàgines de

cooperació i solidaritat del diari *El Punt* i la revista *Presència*. L'acte, presidit pel bisbe de Girona, Jaume Camprodon, va tenir lloc a la llibreria del Museu d'Art. El premi es va crear l'any passat per guardonar persones o entitats que destaquin en tasques solidàries i és una iniciativa de la delegació de Mitjans de Comunicació Social del Bisbat de Girona.

Mor la superiora de les religioses de Sant Josep

La germana Francisca Martín, mare superiora de les religioses de Sant Josep de Girona, ha mort a Madrid víctima d'una llarga malaltia oncològica. Coneguda arran de la seva activitat apostòlica a Amèrica, Francisca Martín va ser l'ànima del procés de canonització de Maria Gay Tibau, fundadora d'aquestes religioses gironines. Tot i la malaltia, Francisca Martín va adreçar una nota per Nadal a les germanes en què mostrava la seva alegria perquè ja havien finalitzat els testimonis de la fama de santedat de Maria Gay, filla de Llagostera.

TARRAGONA

VI Jornades sobre Família cristiana

Els dissabtes 14 i 21 de març tindran lloc les VI Jornades sobre Família cristiana educadora en la fe. Organitzades pel Secretariat Diocesà de Pastoral Familiar de l'Arquebisbat de Tarragona, les jornades d'enguany se centraran en la relació entre família i comunitat, i es faran al Seminari de Tarragona, de 5 a 8 de la tarda.

Aniversari de la mort del cardenal De Arriba Castro

El 8 de març es va celebrar el 25 aniversari de la mort del cardenal Benjamí de Arriba Castro, que durant més de vint anys va ser arquebisbe de Tarragona. Per això, l'església diocesana de Tarragona va celebrar una eucaristia concelebrada, presidida per l'actual arquebisbe de l'arxidiòcesi, monsenyor Lluís Martínez Sistach.

INVERTEIX EN JUSTÍCIA

GUANYA EN SOLIDARITAT

Mans Unides

Rambla de Catalunya, 32, 1er, 1a
08007 BARCELONA

Tel. (93) 487 78 78

internet: www.seker.es/munidas

Directe al tercer Món

- **Mans Unides té més de trenta anys d'experiència en finançament de projectes** al Tercer Món i en **sensibilització de l'opinió pública.**

- En els darrers cinc anys s'han finançat 4.983 projectes de desenvolupament (593 projectes agropecuaris, 737 projectes sanitaris, 1.422 projectes socials, 1.743 projectes educatius, 488 projectes de promoció de la dona.)

Col·labora amb Mans Unides Gràcies.

DONATIUS: a "La Caixa" cte. nº 3291-2500049778, per ServiCaixa o per internet: www.lacaixa.es

Retallar i enviar a **Mans Unides:**
Rambla de Catalunya 32, 1er 1a. 08007 BARCELONA

Sí, desitjo col·laborar amb Mans Unides amb una aportació de:

- 3.000 ptes.** perquè sis nens disposin d'aigua neta i potable
- 5.000 ptes.** perquè una família disposi d'eines de treball
- 10.000 ptes.** per a la construcció d'un pou
- 20.000 ptes.** per a reforestació
- ptes.

cada mes trimestre any o com a donació única (marcar l'opció escollida)

Nom i Cognoms

Adreça Tel.

C.P. Població

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Banc / Caixa Oficina núm

Adreça del Banc o Caixa

Codi Postal Població

Compte/ Llibreta núm.

Srs: els prego que amb càrrec al meu compte o llibreta, facin el favor de fer efectiu el rebut (o rebuts si és el cas) que, al meu nom, i per la quantitat abans indicada els presenti **Mans Unides.**

Firma

de 199

La seva aportació desgrava l'IRPF

Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 75 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

CAMBRES DE BANY
AIRE CONDICIONAT
CALEFACCIÓ
CERÀMICA

Roca

Magisteri

Carta Dominical

Ricard M. Carles
Cardenal, arquebisbe de Barcelona

El camí cap a Roma iniciat a Damasc

Un home anava de Damasc a Jerusalem. Podia haver triat el camí cap a Tars, la seva pàtria, però escollí el de Jerusalem. Ens podem imaginar els seus sentiments, al cap dels anys, passant pel lloc de l'apedregament d'Esteve. ¿Què anava a fer el caminant Pau? Ens ho diu ell mateix: «Vaig anar a Jerusalem per consultar Quefes, i vaig romandre amb ell quinze dies.» I farà el mateix gest catorze anys després. «Després de catorze anys, vaig tornar a Jerusalem... els vaig exposar l'evangeli que predi-

co entre els pagans... per tal de no trobar-me en el risc de córrer o d'haver corregut en va.»

Els bisbes també anem de tant en tant a Roma, a visitar el Sant Pare, successor de Pere, i el sepulcre d'aquest i el de Pau. Perquè, encara que Roma sigui una Església particular com les altres, el seu primer pastor fou l'apòstol Pere, constituït pel Senyor cap del col·legi apostòlic i investit d'un primat que li ha estat conferit com a «roca» sobre la qual fou edificada l'Església. Per aquest caràcter únic, totes les Esglésies miren cap a Roma, a ella es refereixen i n'esperen llum, orientació, encoratjament i suport.

«Així com sant Pere i els altres apòstols constitueixen, per determinació del Senyor, un únic col·legi apostòlic, de manera paral·lela el Pontífex romà, successor de Pere, i els bisbes, successors dels apòstols, s'uneixen entre ells» (*Lumen Gentium*, 22). «El col·legi o cos episcopal no té autoritat, sinó... amb el Pontífex romà, successor de Pere, com a cap seu» (LG 18).

En complir allò que Pau anomenava «videre Petrum» (veure Pere) i pel fet d'expressar concretament la seva fe en el primat del Pontífex romà, cada un dels bisbes reconeix públicament —també per a edificar els seus fidels— el paper propi i característic de l'Església romana. Ja que el personalisme cristià exigeix que la unió amb Roma no s'acabi en estruc-

tures burocràtiques i administratives —tanmateix necessàries—, sinó que esdevingui també un trobament personal davant la seu de Pere.

El trobament entre col·legialitat i primat comporta un trobament entre l'experiència actual i diversificada i la confessió permanent de la fe, entre l'aspecte sincrònic i diacrònic de la fe, entre els principis i la realitat viscuda. «Experiències noves de la història humana, però il·luminades i purificades per la llum refulgent de la fe comuna. Perquè la fe no neix de l'experiència —neix de la Paraula de Déu—, però s'encarna i es verifica en l'experiència» (Card. Ratzinger).

En entrevistar-se oficialment amb el Sant Pare, cada bisbe professa la relació més profunda amb qui té a l'Església el primat corresponent com a Cap visible i principi d'unitat entre tots els bisbes. És, per tant, trobar-se en certa forma amb els bisbes de tot el món.

Per a un successor dels apòstols, el significat del pelegrinatge és la doble referència visible, a la «missió apostòlica» allà acomplerta per Pere i Pau i a la «confessió de la fe» portada a terme per tots dos al turó del Vaticà i a Tre Fontane, a tocar la Via Ostiense. Cada bisbe reflecteix així la pròpia «missió» i el seu testimoni episcopal amb vista de la seva Església particular.

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
Arquebisbe de Tarragona i Prímat

Moguts per l'Esperit

Hi ha una vocació meravellosa: la vocació sacerdotal. Déu continua cridant els joves a ser sacerdots. És una crida radical i exigent, fruit d'un amor predilecte del Senyor. I els joves, per les característiques de la seva edat, són els qui poden escoltar millor aquesta crida i donar una resposta afirmativa ben generosa.

Avui, com en el temps dels apòstols, Jesús passa prop dels joves i els diu «vine i segueix-me i et faré pescador d'homes». Jesús fa aquesta invitació als joves de moltes maneres. I els joves l'escolten i

l'entenen «moguts per l'Esperit Sant». Aquest és justament el lema del Dia del Seminari d'aquest any.

L'Esperit de Déu treballa en l'interior dels joves i els fa escoltar la crida del Senyor i alhora els fa dòcils per respondre afirmativament a la vocació que Déu els atorga. Els joves, moguts per l'Esperit, s'acosten més i més a Jesús per estar més i més amb Ell, per mantenir un diàleg franc i constant amb el qui és Senyor de les nostres vides.

La vocació meravellosa de ser sacerdot és un do de Déu als joves. Tanmateix el Senyor es val moltíssimes vegades dels preveres mateixos, dels pares i també dels educadors per invitar els joves a ser sacerdots. Un sacerdot animat i generós, lliurat plenament als germans, vivint amb joia el seu amor a Déu i el seu ministeri de pastor és un bon ressò de la crida de Jesús per als joves.

Jesús crida els futurs sacerdots per *enviar-los* a portar la Bona Nova del seu amor i de la seva salvació a tothom. La vida humana és un do de Déu i el sacerdot la posa plenament al servei de l'Església i del món.

L'amor del sacerdot és un amor molt fecund, ja que no es limita a una família de carn i sang, sinó a la nombrosíssima família dels fills de Déu. És sacer-

dot de tots i per a tots. És signe i vincle d'unitat en el si de la comunitat cristiana. És pare especialment dels petits, dels pobres i dels marginats. És, també, un signe vivent de transcendència i d'esperança per als homes i dones del nostre món, per bé que en ocasions sigui una «veu que crida en el desert».

Són molt actuals aquestes paraules de Jesús: «La collita és abundant, però els segadors són pocs; pregueu, doncs, a l'amo dels sembrats que envii segadors a les seves messes.» Les famílies cristianes han de considerar com una especial benedició de Déu el do de la vocació sacerdotal d'algun dels seus fills i convé que els pares demanin humilment aquest do. Els adolescents i els joves poden demanar a Jesús que, si Ell vol, els cridi a la meravellosa vocació de ser sacerdots.

El qui rep la confirmació diu *amén* a aquestes paraules del ministre: «Rep el signe del do de l'Esperit Sant.» Aquest *amén* vol significar principalment el *sí* a l'Esperit Sant i, amb Ell, a Jesús. Però és també un *sí* a l'Església, perquè el jove confirmat es posa plenament al servei de l'Església. Aquell *amén* que diu manifesta la docilitat a l'Esperit Sant en pensar i decidir el seu futur segons la voluntat de Déu; és a dir, a deixar-se moure per l'Esperit.

opinió

Zoom

Enmig de la gran urbs, on sembla que només impera el brogit circulatori, el neguit del negoci, l'espetec lluminós, l'ansia de diversió, Déu hi és present, ben a prop d'aquell que el cerca, per trobar repòs en l'amor que té per a tots els humans fets a imatge i semblança seva.

Filtrant la notícia

Francesc Gamissans

Encara no podem tocar campanes

L'aprovació a Oslo d'un esborrany sobre la prohibició de «fabricar, emmagatzemar, utilitzar o vendre» mines antipersones ha significat un pas endavant amb la darrera Convenció d'Ottawa, Canadà.

En efecte, la Convenció d'Ottawa, celebrada el 5 de desembre passat, va aprovar un acord prohibint la fabricació i la comercialització de mines i la destrucció total de les existents. L'acord està signat per 140 governs, entre els quals es troben la majoria de països industrialitzats i productors d'aquestes armes terrorífiques. Pel que fa a l'Estat espanyol, segons el ministre de Defensa, Eduardo Serra, ha acceptat plenament l'acord d'Ottawa, i fa poques setmanes que, com a signe demostratiu, el president del govern, José María Aznar, assistia personalment a la destrucció d'una mina duta a terme per experts militars.

Malauradament encara resten països que s'han que-

dat al marge de la decisió; països prou significatius i implicats en greus hostilitats internes o en conflictes amb altres nacions, com ara Israel, Síria, Aràbia Saudita, l'Iraq, l'Iran, el Marroc, Algèria, Egipte, Líbia, Grècia, Turquia, Japó, Austràlia i Polònia. Cap d'ells s'ha compromès a ratificar l'acord d'Ottawa.

Pel que fa als Estats Units, la primera potència del món i la que hauria de donar més exemple, s'ha limitat, per ara, a deixar la decisió per a un futur pròxim.

Com es pot veure, encara falta fer molt camí per acabar amb els 120 milions de mines disseminades pels sòls del planeta que produeixen 26.000 morts cada any i un nombre indefinit de ferits i mutilats de la població civil, sobretot infants.

Un pas definitiu seria que l'acord d'Ottawa el firmés tota la comunitat internacional, sense excepció. Un altre pas, que el document no quedés en discursos i bones intencions. Sobre això, l'acord ratificat pels parlamentaris dels països que han signat, concedeix un termini de quatre anys per destruir els arsenals existents de mines, i deu anys per netejar els milions que hi ha arreu del món. Per aconseguir aquest últim objectiu, els assistents a Ottawa s'han compromès que cadascun dels seus països donaria una suma de 500 milions de dòlars. A aquesta donació també s'hi han afegit les nacions que no han signat l'acord.

Resumint: el greu problema internacional perdura, per bé que s'han donat uns primers passos molt importants. Podem repicar campanes, però falta el toc emblemàtic de la campana gran que podem donar, quan no existeixi ni una mina antipersona en tot el planeta.

Notes insignificants

Germà Adrià

El rostre veritable de Déu

Glori pateix la sida en fase terminal. Té 44 anys. En els seus millors temps era una dona excepcionalment bonica i atractiva. Jo la vaig conèixer fa 19 anys. Ara viu sola en un pis. Ningú no la visita. Per telèfon parla amb una germana que també té molts problemes. Els dos fills que li queden només li donen problemes. Un torna a estar a la presó i, l'altre, després de robar-la i turmentar-la, la va deixar.

Està sola, i molts dies no té forces per sortir al carrer. Gairebé no menja. Li tallaran la llum perquè no paga. Està sola. Jo la visito de tant en tant i quan puc li porto aliments. L'altre dia li vaig portar un donatiu molt generós d'un antic amic, gairebé un amant, dels molts que ha tingut. L'amic l'ajuda, però no la visita. Ara és un home respectable i ben situat.

Ella, al llit; jo assegut al costat del llit, perquè al pis no hi ha cadires, només té un sofà al menjador, em va dir: «Germà, ja sóc al passadís de la mort. Aviat moriré. Tant de bo fos aviat. Per què haig de patir tant? Per què estic així?» I va callar sanglotant...

«Germà, potser Déu em castiga per la meua mala vida. Déu em castiga i m'ho mereixo.» Merescut, diu, perquè ha estat prostituta, drogoaddicta, lladre, ha estat a la presó, ha enganyat i ha portat una mala vida. «Déu em castiga.»

De petita va estar dos anys amb les monges. Li van ensenyar que Déu castiga, que tothom rep el seu càstig, i està convençuda que el que li passa és el càstig de Déu. És al passadís de la mort com a càstig de Déu. No li van ensenyar que Déu és, primer que tot, misericordiós. Tampoc no li van ensenyar que Déu és primer que tot un Pare bo, infinitament bo, que només vol el nostre bé. No li van ensenyar que Déu ens estima. Ens estima, encara que nosaltres no l'estimem a ell.

Sí, està al passadís de la mort. Ella s'ho ha buscat per la seva mala vida. Ja fa tres anys que no es droga, que no fa de prostituta, que no roba i que no fa mal a ningú, però Déu la castiga.

Quan donarem a conèixer el rostre veritable de Déu els cristians? Ell sempre ens espera, sempre ens vol donar l'abraçada que va donar al fill pròdig. Sí que ens estima.

Glori, estimada Glori, ets al passadís de la mort, però Déu t'estima i t'espera.

Punts de vista

Les regions apostòliques nord enllà

Els responsables de l'ordenació territorial, tant civil com eclesiàstica, tendeixen a sumar més que no pas a restar. A Catalunya, l'Estatut d'Autonomia de l'any 1979 va permetre la recuperació de la divisió comarcal, però no la supressió de les províncies. El naixement dels consells comarcals no ha comportat la desaparició de les Diputacions.

En l'àmbit eclesiàstic s'acaba d'anunciar des de Roma, centre de la catolicitat, que la regió eclesiàstica és la millor solució que els bisbes de les vuit diòcesis amb seu a Catalunya han trobat per garantir la unitat pastoral de les Esglésies que fan camí al Principat. L'arquebisbe Martínez Sistach s'ha afanyat a puntualitzar que la futura regió no engolirà l'actual província eclesiàstica Tarraconense, que és molt antiga. Ha dit, a més, que les províncies són obligatòries, mentre que les regions només són optatives. Se'n podran crear, segons el Codi de Dret Canònic, «si sembla útil», amb la finalitat de «fomentar en la regió la col·laboració i l'acció pastoral comuna».

Caldrà veure com se supera, finalment, l'inconvenient que suposa voler formar una regió eclesiàstica amb una única província, la Tarraconense, i una arxidiòcesi que depèn directament de Roma, la de Barcelona. També s'haurà de precisar el sistema d'elecció de càrrecs. La província eclesiàstica Tarraconense és necessàriament presidida pel titular de la seu metropolitana i primada. La regió eclesiàstica, ¿seguirà el model del Concili Provincial Tarraconense i serà copresidida pels

arquebisbes de Tarragona i de Barcelona?

Diversos bisbes i alts càrrecs de bisbats catalans han recordat que de regions eclesiàstiques ja n'existeixen a Itàlia i a França. Disposo de poques dades sobre la història i el funcionament d'aquests organismes al país transalpí. Esmento, tan sols, el fet que allà s'utilitza la denominació «conferència episcopal» per referir-se a les regions eclesiàstiques. Així, fa un parell d'anys, la Conferència Episcopal Abruzzese-Molisana publicava, amb aquesta signatura, un document sobre la nova evangelització.

De les regions aspotòliques franceses, en canvi, puc fer-ne cinc cèntims. Les nou que ara existeixen van ser creades l'any 1960 arran d'una decisió presa l'any anterior per l'assemblea plenària de la Conferència Episcopal francesa. Els bisbes pretenien, així, agrupar les diòcesis en funció de les realitats contemporànies i no segons els criteris històrics i geogràfics que havien fet possible el naixement de les províncies eclesiàstiques. Aquestes províncies ni tan sols figuren en les darreres edicions de l'anuari de l'Església catòlica a França.

Eficàcia delimitada

L'adequació a la realitat actual no significa coincidència o mimetisme en relació amb l'ordenació territorial establerta per l'administració civil. Sense anar més lluny, el departament dels Pirineus Orientals, on es troba la diòcesi de Perpinyà, pertany a la regió Llenguadoc-Rosselló, mentre que el bisbat forma part de la regió apostòlica Migdia-Pirineus.

El nombre de diòcesis que inclou en una regió apostòlica oscil·la entre un mínim de vuit i un màxim de tretze. Cada regió és presidida per un bisbe, que no sempre coincideix amb el titular de la diòcesi més influent. El secretari és, segons els casos, un bisbe, un capellà o un religiós. En una sola regió, la d'Île de France, la secretària és una dona.

Nord enllà, les regions apostòliques són valorades en tant que llocs de concertació dels bisbes i tenen una eficàcia en alguns àmbits ben delimitats, com en tot el que fa referència als seminaris interdiocesans. A tall d'exemple, la regió apostòlica Centre-Est, que té com a diòcesi més poblada la de Lió, està estructurada en tretze comissions episcopals: doctrinal, social, economia, catequesi i catecumenat, informació i comunicació, litúrgia i sagraments, ministeris ordenats, missions, moviments i associacions laïcals, pastoral familiar, ecumenisme, vida consagrada, i, finalment, joves.

Les regions també exerceixen una funció de suplència. Quan la conferència episcopal es troba bloquejada per divisions internes o altres problemes, les regions garanteixen una certa continuïtat en l'exercici de la concertació episcopal. Però no cal fer-se gaires il·lusions. Fa pocs dies em trobava reunit a França amb un grup de teòlegs i especialistes en el camp de la comunicació. La majoria eren francesos. En tractar el tema de la política de comunicació de l'Església passaven directament del nivell diocesà al nacional i viceversa. Les regions apostòliques eren ignorades, i això que tenen competències en comunicació!

És clar que una flor no fa estiu. Tanmateix, els qui dissenyin la regió eclesiàstica catalana faran bé, si no volen perdre el nord, d'observar el funcionament real de les regions apostòliques que hi ha més enllà dels Pirineus i de no entusiasmar-se davant el contingut dels documents que les regulen.

Josep Casellas

Què és, tanmateix, estimar?

Estimar gosaria dir que és l'únic manament de Jesús: «Aquest és el meu manament: estimeu...» Però en el capítol tretzè de la primera carta als Corintis sant Pau diu que les obres més grans i heroïques, les més extraordinàries i altruïstes no són garantia d'estimar. Diu: «...Però si no estimés, no seria res.» Què és, doncs, estimar si podem donar els propis bens als pobres, o fins i tot vendre'ns com a esclaus però sense estimar?

Sant Lluç en el capítol sisè posa en

boca del mateix Jesús moltes concrecions del verb estimar i cap és, certament, cosa flonja, llegim: «Estimeu els enemics, feu bé (*kalós*, mot grec carregat alhora d'elegància i d'heroïcitat) als qui no estimeu, beneïu-los, pregueu per ells; parar l'altra galta, donar a tothom, no reclamar el que és teu... però potser tot això també es podria fer sense estimar.

L'altra gran pàgina evangèlica de Mateu, la del darrer judici, és tot un compendi del que pot ser concretament estimar. Però qui sap si aquesta pàgina

es pot viure també sense amor, tanmateix, si és practicada ja és suficient per sentir Algú que amablement ens diu: «Vine, beneït del meu Pare, rep en herència el Regne que ell et tenia preparat des de la creació del món» cf. Mt. 25, 34.

Levinas, jueu i filòsof, —que recorda sovint aquesta pàgina de Mateu— diu que ser humà és sortir de si mateix per ocupar-se de l'altre, donar-li a mans plenes i a fons perdut. Dirà el mateix del bé de la santedat. I per a ell el pinyol de l'ètica és fer real i viure fins a les

darreres conseqüències el «passi vostè primer» que diem amb elegància davant una porta oberta.

Tot això ja és molt. Sembla que fins i tot Jesús ho avala com a suficient.

Però per sant Pau «estimar» està fins i tot per damunt d'una fe que mogui muntanyes. No es tractarà, doncs, d'acollir humilment l'Esperit de Déu vessat als nostres cors i viure d'acord amb el seu amor dins nostre?

Griselda Cos

Benedictina del Santuari de Puiggraciós

Cartes del lector

□ Buscar, trobar i estimar Déu

Sra. Directora,

Vull respondre una carta de Montserrat Sabé, publicada a *Catalunya Cristiana* el 29 de gener de 1998. Et proposo: fes-te una pregunta, profunditza i contesta-la amb sinceritat. És fàcil canviar la nostra manera de pensar, de fer? De veure solucions a casos i coses que passen a la vora nostra? I fer opcions per resoldre problemes?

El germà Adrià treballa en uns col·lectius ben difícils, corprenedors... i ensenyar i fer entendre la Bona Nova, la tendresa de Déu i la seva misericòrdia no és gens fàcil. Treure de la prostitució, de la marginació i de la pobresa de tota mena de valors costa molt. Trobar-los feina... no diguem!

Els elements de judici que tenim vers la conducta dels altres solen ser minsos, de vegades erronis, les equivalències i comparances poc vàlides. Cadascú és diferent. Mes és evident que prostituir-se no és cosa de sants, elles i tots ho sabem.

A nosaltres ens queda l'immens recurs de la pregària, ajudar amb tots els cinc sentits, els desvalguts i aquells que quelcom necessiten —si la cosa és al nostre abast— i se'ns plantifiquen davant o al costat nostre. Siguem solidaris i ajudem.

Personalment em commou la sensibilitat espiritual i d'ajuda i d'esforç sacrificat que té i que fa en el seu treball el germà Adrià (no el conec) i pels seus escrits magnífics que em mostren i ensenyen la profunditat i dimensió de fe plena en el seguiment de l'Evangelí. Percebre el seu treball —que vol dir visió profunda— em sensibilitza i m'ajuda a ser una mica més coherent. Jo personalment demano sensibilitat i encert, i saber ajudar amb coratge i esperança, amb col·laboració eficaç, perquè el desenvolupament dels maltractats per la vida es faci realitat. Penso que aquest és el meu deure sempre.

MONTSERRAT DANGLA
Barcelona

□ Pena de mort

Sra. Directora,

Voldria fer una petita puntualització sobre l'«Impromptu» de l'Oriol Camps publicat el 12 de febrer de 1998. Parlant de l'execució de Karla Faye Tucker a Texas, es culpa el governador Bush de no haver tingut clemència per no indisposar-se amb els partidaris de la pena de mort, cosa que podria restar-li algun vot de cara a les properes eleccions.

En el programa de TV3 que presenta Ramon Pellicer i que parlava sobre la pena de mort, va intervenir-hi una senyora del consolat dels Estats Units que, entre d'altres coses, va manifestar que el governador de l'Estat només pot concedir clemència si ha observat alguna irregularitat en el desenvolupament del procés.

En cap altre cas, ja que llavors seria ell qui actuaria en contra de la legalitat.

Feta aquesta observació, voldria dir que ningú no es pensi que sóc partidari de la pena de mort, ans al contrari. Però «al Cèsar...».

JOAN PLANELLA
Sitges

□ Demanar perdó

Sra. Directora,

És molt xocant que s'exigeixi un *mea culpa* a l'Església quan encara no s'han exculpat els que, després de cremar esglésies, van perseguir els capellans com a conills a la muntanya i van matar gent a mansalva tan sols pel fet d'anar a missa. No hauríem de demanar perdó tots cada dia i per moltes coses?

MARIATERESA LLADÓ
Barcelona

□ Polèmica sobre l'eutanàsia

Sra. Directora,

Una de les preocupacions de la política mundial és el respecte als drets humans: al treball, a la salut, a la llibertat de religió, etc. Però perquè tots aquests drets siguin efectius ens cal viure. El dret a la vida és, per tant, el primer i el més important de tots.

Certament que moltes vegades, quan la vida s'acaba entre dolors, greus incapacitats i limitacions gairebé absolutes, el dret a la vida perd importància. Per fer front a aquestes contingències, la medicina actual ha creat les cures paliatives en les quals Catalunya ha estat pionera. Reduir el dolor, l'ofec, nodrir i hidratar el malalt, alimentar la seva esperança... és la manera d'ajudar a morir dignament. Aquesta és l'autèntica eutanàsia.

Certament que els partidaris de l'altra eutanàsia exigeixen que sigui practicada en un acte de llibertat i, per això, proposen l'existència d'una declaració prèvia segons la qual els sigui provocada la mort quan la vida ja no té interès. Els que així opinen obliden que el que pensem en plena joventut i en plena salut potser no ho pensarem quan tindrem més anys i menys salut. He practicat la cirurgia durant 50 anys i mai ningú m'ha demanat morir. I cal dir que els mitjans de què disposàvem per ajudar els casos desesperats eren ben migrats.

D'altra banda, la despenalització de l'eutanàsia comportarà la pràctica de desfer-se d'un vell o d'un malalt crònic per procediments expeditius, en què la voluntat de la víctima no comptarà gens. L'experiència d'Holanda, la d'alguns Estats americans i l'intent fracassat d' Austràlia són molt il·lus-

tratis. Sóc conscient que un malalt crònic pot representar una dolorosa càrrega, però el capteniment de la família envers una persona amb grans limitacions és una lliçó viva per als infants i els joves, que algun dia es podran veure compromesos en situacions semblants.

JOSEP MARIA MASSONS
Barcelona

□ La pobresa d'aquí i ara

Sra. Directora,

Des de fa unes setmanes col·labora a *Catalunya Cristiana* el germà Adrià. Si llegeixes la seva columna, no et pots sentir indiferent. Explica casos de persones en situacions límit, pròpies del Tercer Món, situacions que pensàvem que ajudàvem a pal·liar en països llunyans mitjançant aportacions a col·lectes de diverses ONG. Però el que explica el germà Adrià passa aquí i ara.

Algunes cartes escrites per lectors de *Catalunya Cristiana* es mostren disconformes amb els consells que dona el germà Adrià. No dic que no tinguin raó, però estic segura que, per molts defectes que tingui el germà Adrià, li'n perdonaran molts, perquè estima molt.

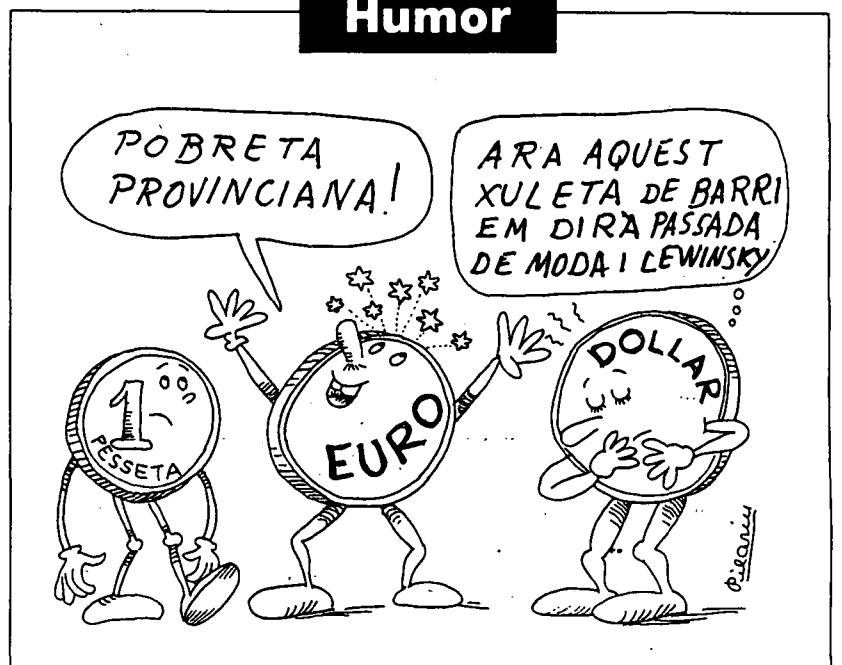
Però, i els altres? I nosaltres? No pecarem d'omissió? Sí, és cert que les autoritats haurien d'arbitrar solucions. Però, ¿va preguntar el bon samarità per què el mossèn o el levita no havien ajudat l'home estès enmig del camí, o senzillament es va disposar a auxiliar-lo?

Proposo que s'obri un compte corrent, potser a través de Càritas Diocesana, a nom d'Amics del germà Adrià, perquè pugui trobar fórmules que no ens escandalitzin. Perquè els amics del germà Adrià són, a més, els nostres germans.

M. DEL PILAR VALLET
Barcelona

Catalunya Cristiana agraeix les cartes dels seus lectors i demana que no superin les vint línies mecanografiades. Les cartes han d'anar firmades amb nom i cognoms i ha de constar l'adreça i el telèfon. *Catalunya Cristiana* es reserva el dret de publicar les que consideri oportú i no s'identifica amb l'opinió dels lectors. No es mantindrà correspondència ni s'atendran visites o trucades respecte dels originals no publicats.

Humor

església en el món

Vaticà

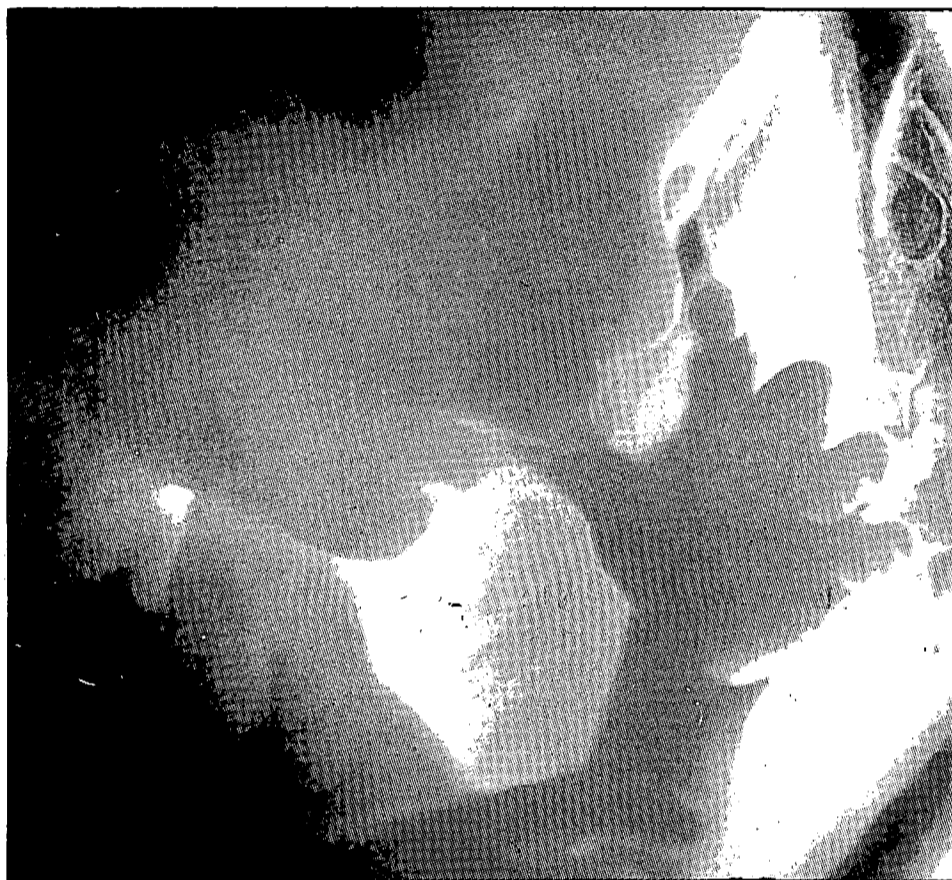
La Santa Seu preocupada per la discriminació de fetus malalts

■ Demana utilitzar la genètica en favor de la vida

ROMA.— L'Acadèmia Pontificia per a la Vida acaba de celebrar la IV Assemblea General, dedicada al tema «Genoma humà: personalitat humana i societat del futur». En aquesta trobada s'ha analitzat el programa internacional científic sobre els gens humans que va néixer als Estats Units fa vuit anys.

El Sant Pare va intervenir en les sessions de treball de l'assemblea i va destacar que «aquesta conquesta (exploració del gen humà) revela cada vegada més la grandesa del Creador, permet a l'home constatar l'ordre present en la creació i apreciar les meravelles del seu cos».

No obstant això, el Papa alerta del perill d'utilitzar la genètica per «sotmetre, seleccionar i manipular el cos i, en definitiva, la persona i les generacions futures». En aquest sentit, va recordar que els descobriments en el camp de la genètica es fan servir per descobrir malalties dels nens que encara no

El diagnòstic prenatal pot ser utilitzat per discriminar el fetus.

han nascut, la qual cosa porta a una discriminació contra els que no surten

sans en l'examen prenatal. Segons Joan Pau II, «aquest nou sistema de purifica-

ció provoca la supressió d'embrions i fetus que experimenten qualsevol tipus de malaltia».

Joan Pau II també va demanar que la Convenció i les Declaracions Internacionals sobre la tutela del genoma humà, que està acabant de redactar la UNESCO, vetllin per tots els éssers humans des del moment de la concepció, sense discriminacions pel que fa «a les imperfeccions genètiques o als defectes físics que afecten els diversos períodes del desenvolupament de l'ésser humà».

En l'assemblea, el professor del departament de bioètica de la Universitat de Navarra, Gonzalo Herranz, va proposar declarar un nou dret humà fonamental: que cap home sigui discriminat per les seves anomalies genètiques. Herranz també va denunciar que els sistemes de diagnòstic prenatal es facin servir per recomanar la destrucció dels fetus. Per a aquest professor de bioètica, «s'ha de desenvolupar una ètica específica sobre el valor de la vida genèticament minúscula, sobre la seva acceptació serena». (Zenit)

BÈLGICA

El paper de la solidaritat en la construcció de la unió monetària

BRUSSEL·LES.— La Comissió dels Episcopals de la Comunitat Europea (COMECE) va organitzar una trobada amb el lema «L'euro i Europa: una mirada cristiana». Més de 200 experts es van reunir amb els bisbes per reflexionar sobre la Unió Monetària Europea (UEM). Una de les conclusions de la COMECE va ser que els països «han de reforçar la seva coordinació política i social a favor d'una major cohesió social més solidària».

Un dels participants en la reunió va ser el president del Banc Central alemany, Hans Tietmeyer, que va afirmar que «la UEM no és un fi en si mateix. No resol com per miracle tots els problemes europeus, per exemple, el de l'atur». També va assegurar que la Unió és «un camí sense retorn» i que Europa ha d'afrontar, a través del risc financer, el repte del mercat i de la competència. «La construcció de la UEM és bancària: l'euro ha avançat més ràpid que

Europa. Cal reequilibrar la construcció europea», va afegir.

Els bisbes van constatar que la construcció d'Europa ha oblidat la solidaritat i van assenyalar que l'euro pot tenir un impacte dramàtic entre els més desfavorits. Per al secretari del Consell Pontifici Justícia i Pau, Mons. Diarmuid Martin, «l'únic ciment que pot consolidar la futura unió i fer-la funcionar és la solidaritat. El desafiament de l'euro depèn de la possibilitat d'establir un diàleg entre el món econòmic i l'ètica social, que reconegui els principis ètics com els punts cardinals de la vida econòmica a Europa». Els bisbes van assenyalar que no desitgen una Europa que només s'interessi pels paràmetres macroeconòmics de Maastrich, sense tenir en compte la persona humana.

Eugeni Bossilkov, primer beat de l'Europa de l'Est

ROMA.— Joan Pau II beatificarà el diumenge que ve el bisbe passionista búlgar Mons. Eugeni Bossilkov, que esdevindrà el primer beat de l'Europa de l'Est. Va néixer el 1900 a Belene, Bulgària, va fer els seus estudis de filosofia i teologia a les cases de formació passionistes a Bèlgica i Holanda. El 25 de juliol de 1926 és ordenat sacerdot. Passa alguns anys a Roma estudiant al Pontifici Institut Oriental. Ja a Bulgària és ordenat bisbe el 1947 i es crea una fama de bon orador i escriptor. En un país de minoria catòlica es guanya l'estima de molts ortodoxos i és el primer a establir contacte amb ambients intel·lectuals i del Govern. Amb Mons. Bossilkov els catòlics assoleixen respecte i prestigi fins a la persecució marxista, durant la qual molts catòlics són segrestats, condemnats i martiritzats, entre ells Eugeni Bossilkov el 1952.

El règim xinès manipula la visita de líders religiosos nord-americans

■ Mor l'arquebisbe catòlic de Lanzhou, Felipe Yan Libo

HONG KONG.— Una delegació formada per l'arquebisbe catòlic de Newark, Theodore McCarrick, un rabí jueu i el president de l'Associació Nacional dels Evangèlics, acaba de visitar la Xina. La delegació, seleccionada per la Casa Blanca i el Departament d'Estat, ha constatat que la Xina ha utilitzat la trobada amb intencions publicitàries.

Testimonis independents de diferents regions de la Xina han denunciat que sacerdots i fidels de les esglésies clandestines han estat sota arrest domiciliari per evitar qualsevol contacte amb la delegació de religiosos nord-americans.

El règim xinès va aprofitar l'arribada dels religiosos a Lhasa per presentar un Llibre Blanc sobre el desenvolupament de la llibertat religiosa al Tíbet. Segons el document, Pequín ha invertit més de cinquanta milions de dòlars en el desenvolupament econòmic de la regió, la restauració de temples i monestirs, i la construcció d'obres per al turisme.

D'altra banda, organitzacions humanitàries com Human Right Watch o

Tibet Information Network han assegurat que els destinataris d'aquestes inversions són els colons xinesos i que els tibetans pateixen l'expropiació de terres i cases per permetre la construcció d'hotels i edificis. També afirmen que la restauració de monestirs suposa el control absolut dels monjos.

Durant la visita dels tres líders ha transcendit la notícia de la mort de Mons. Felipe Yan Libo, arquebisbe de Lanzhou. Entre el 1952 i el 1992 va ser empresonat en diverses ocasions i castigat a treballs forçats. El 1981 va ser ordenat bisbe en secret i el 1989 va esdevenir vicepresident de la Conferència Episcopal catòlica clandestina. (*Zenit*)

La Xina continua marginant la població tibetana.

Iraq

Els cristians fugen del règim de Saddam Hussein

BAGDAD.— Timothy Radcliffe és superior general dels dominics i acaba de tornar de l'Iraq, on ha visitat les dues comunitats de l'orde a Bagdad i Mossoul. El pare Radcliffe explica que les constants amenaces que pateix el país han dut els cristians, especialment els més joves, a abandonar l'Iraq. D'aquest país s'ha endut la imatge d'un poble sense esperança però que al mateix temps té una gran fe: «He comprès que després de tants anys de guerra els iraquians s'enfronten al futur d'una altra manera: nosaltres podem morir demà o d'aquí a deu anys, però això ens importa menys que les qüestions profundes relacionades amb la fe.» El pare Radcliffe també ha vist que les comunitats cristianes estan cansades i estan a la defensiva. De la mateixa manera ha constatat els resultats de l'embargament internacional: «Vaig visitar l'hospital administrat per religioses dominiques a Bagdad. Els nens prematurs estaven en perill de mort, no tenien res. Segons sembla, 600.000 nens han mort com a conseqüència de l'embargament.»

D'altra banda, Joan Pau II ha demanat a la comunitat internacional que revisi l'embargament i ha afirmat que «la preparació per al Jubileu del 2000 és un temps oportú per a la reducció o, fins i tot, la condonació total del deute internacional». El Papa també va felicitar Kofi Annan, secretari general de l'ONU, per la seva tasca diplomàtica a favor de la pau. El Sant Pare reconeix que la situació continua sent delicada, encara que assegura que «Déu segueix il·luminant aquells que en el seu cor porten el destí del poble iraquità i la pau a Orient Mitjà». (*Zenit*)

Claret

Jordi Sánchez Bosch Nascut a temps Una vida de Pau, l'apòstol

Nova edició, revisada i ampliada, d'aquesta biografia de Pau que pren com a font primària el que Pau mateix diu en les seves cartes.

"Nascut a temps" és un títol estrany, en contradicció amb una frase del mateix Pau, que s'anomena "nascut fora de temps". L'apòstol vol dir que va entrar en una Església en marxa, i a més l'havia perseguida. Però es va convertir tan aviat i ens dóna tantes pistes per a conèixer els orígens cristians, que bé podem dir que ha nascut a temps per a ser un testimoni de primera magnitud sobre els orígens del cristianisme.

Per a l'historiador, l'aportació de les cartes de Pau a la història dels orígens cristians és incomparablement superior a la de cap altra font: no perquè digui més coses, sinó perquè les diu en unes dates concretes i amb una fiabilitat total.

Eines 10. 304 pàg. 1.950 ptes.

Jordi Sánchez Bosch

NASCUT A TEMPS

Una vida de Pau, l'apòstol

Editorial Claret

JEAN-MARIE TILLARD

SOM NOSALTRES ELS ÚLTIMS CRISTIANES?

Editorial Claret

Jean-Marie Tillard

Som nosaltres els últims cristians?

"Una cosa és certa. Som inexorablement els últims testimonis d'una certa manera de ser cristià, catòlic. Arrossegades en les grans mutacions de les societats humanes en les quals s'encarnen, les Esglésies locals canviaran necessàriament de rostre, i alguns d'aquests trets nous ja es dibuixen."

Professor a la facultat de teologia del col·legi universitari dominic d'Ottawa des del 1958, Jean-Marie R. Tillard, dominic, és també vicepresident de Fe i Constitució del Consell Ecumènic de les Esglésies, consultor del Secretariat per la unitat dels cristians i membre de diverses missions ecumèniques.

Glossa 9. 48 pàg. 495 ptes.

Espanya

Rostov, terra de missió

■ Mn. Vishnievski és l'animador de les petites comunitats cristianes russes

BARCELONA.— «Pensàvem que Rússia estava desenvolupada, però quan hi vaig arribar creia que era a Calcuta de tanta misèria que veia», explica el P. Jaroslav Vishnievski, sacerdot d'origen polonès, totalment bolcat a recuperar les antigues comunitats catòliques russes. «Si vas a Moscou creus que estàs a l'Europa occidental, però quan surts i vas a províncies tan sols veus misèria.»

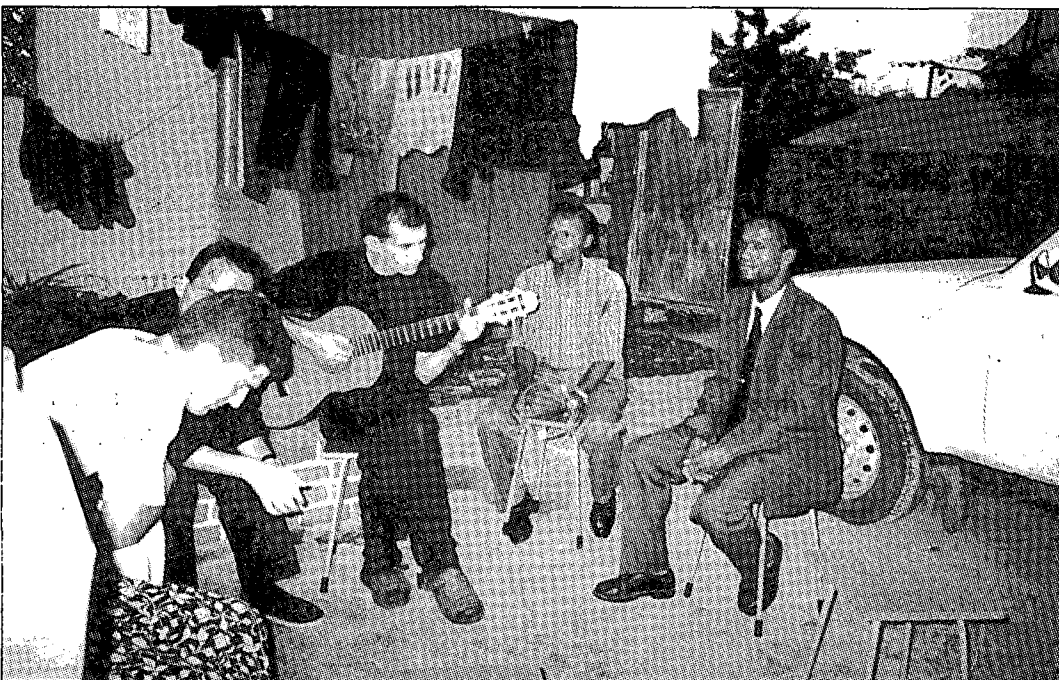
Vishnievski s'expressa amb contundència i alhora amb una profunda serenitat. El rostre lleugerament demacrat és una mostra d'una vida dura: viu en condicions extremes, viatja centenars de quilòmetres per dir missa a les petites esglésies que estan ressorgint a la regió de Rostov, però se sent mogut per una força interna que li permet superar totes les dificultats. El seu testimoni té el coratge de qui viu la fe malgrat l'oposició de l'Estat i de l'Església ortodoxa.

Si arribem amb avió a la regió de Rostov, entre el Mar d'Azov i Volgodonsk, al costat del riu Volga, crida l'atenció la pobresa amb què viuen els seus habitants, que suporten temperatures molt fredes a l'hivern i molt caluroses a l'estiu. La comunitat catòlica que anima el P. Jaroslav és una comunitat de resistència, són persones que han sobreviscut 70 anys de persecucions comunistes. La fe es troba ancorada en el record. S'ha de recomençar, tornar a les arrels i començar a reevangelitzar en les coses més elementals. És terra de missió i Vishnievski ho sap.

Quan va arribar a aquestes terres el primer que va fer Jaroslav va ser agafar de la guia telefònica les adreces de les famílies amb cognom polonès i alemany descendents dels catòlics d'aquestes nacionalitats que vivien a la zona. Va trobar-ne més de dues-centes, a les quals va enviar una circular anunciant la seva arribada. Es van presentar unes trenta persones àvides d'escoltar de nou la Paraula de Déu i de participar en els

sagraments. Persones de totes les edats i condicions van ser batejades i van rebre per primera vegada la comunió.

Com que cada vegada més i més persones s'acostaven a ell, va demanar reforços a Mons. Tadeusz, que li va enviar tres preveres més: dos són sale-

El P. Jaroslav amb alguns dels seus feligresos.

sians, el P. Eduard Mackiewicz, rector de Rostov on Don, i el P. Eji Kuliag, rector de Novochoerkassk i Shachte; i el carmelita Cassian, rector de Taganrog. El P. Jaroslav és rector de Bataysk, Azov, Volgodonsk i Leninskaya, a prop de Krasnodar. En l'actualitat atén 250 feligresos, un bon nombre dels quals pertanyen a la intel·lectualitat russa.

Un home de fe, un home infatigable

El P. Jaroslav ha fet un treball de titans des del 1992. Ha reconstruït aquestes petites comunitats, ha fet gestions davant les autoritats civils per registrar les parròquies, recorre cada setmana centenars de quilòmetres per atendre els fidels que li reclamen els seus serveis pastorals, ha hagut de buscar fons per llogar locals on es poguessin reunir els creients per a la catequesi i per celebrar els sagraments. Més en-

davant va començar a buscar fons a Alemanya, Polònia i l'Estat espanyol per poder construir esglésies i centres parroquials. Ell no ho diu, però un company seu, Emilio Benedetti s.j., ens confessa que dormia poc i encara menjava menys per falta de temps per atendre tots els que li demanaven paraules de fe, d'ajut i de consol.

Gràcies a l'activa col·laboració d'hommes i dones lleials s'ha pogut registrar oficialment una oficina de Càritas a Rostov on Don. Aquesta iniciativa és molt important, perquè el 40% de la població està sotmesa a condicions de

esperó per anar endavant i continuar treballant pels més necessitats del país.

Nous projectes, nova vida

Durant aquest any a la regió de Rostov es desenvolupen diversos projectes. Per exemple, hi ha previst oferir cursos de formació de monitors a les parròquies; donar suport a la reivindicació de l'Església evangèlica, que ha manifestat el desig de recuperar la casa parroquial confiscada pels comunistes als anys 20; ajudar els ciutadans d'origen alemany que volen posar en funcio-

nament un centre cultural; col·laborar amb l'oficina de Càritas, i organitzar visites per a joves de diverses nacionalitats perquè coneguin altres realitats que les seves quotidianes. S'ha pensat fer un intercanvi que propiciï llaços d'amistat entre joves d'Itàlia, l'Estat espanyol i Alemanya amb els de la regió de Rostov. D'igual manera, es vol col·laborar amb el Dr. Igor Uznaradov, degà de la Facultat d'Història de la Universitat estatal de Rostov, que promou un seminari per a professors i alts càrrecs administratius sobre valors, pau i seguretat a Europa, i posar en marxa una secció de teologia

a l'esmentada facultat.

Finalment, es pretén donar suport a cursos d'ètica cristiana en els centres de segona ensenyança i es vol fundar una escola, amb continguts semblants a les escoles europees de la Unió, que inclogui una formació ètica d'inspiració cristiana.

El P. Jaroslav confessa que «els russos no estan acostumats a ser solidaris, no ho han après, i per això és tan difícil que donin suport a aquestes iniciatives. La solidaritat és un valor que s'ha d'ensenyar i aprendre. Si veuen la solidaritat europea, que ja l'han vista, es queden admirats i poden mirar amb més simpatia la tasca social que desenvolupa l'Església. Estic esperançat, malgrat els obstacles legals. Estic convençut que a Rostov es consolida la comunitat cristiana. I això és possible gràcies als cristians d'Europa», conclou amb un somriure.

Núria Oriol i Palarea

CENTRE DE RELACIÓ I ORIENTACIÓ MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Dirigit per una psicòloga col·legiada amb 23 anys d'experiència. Servei opcional de vídeo.

COSM, Balmes, 64, 3r 2a - Barcelona
Tel. (93) 487 71 80

Girona i Tarragona: (902) 11 38 12

Els bisbes tornen a condemnar la «mort dolça»

■ L'Associació Dret a Morir Dignament creu que els cristians no donaran suport a l'Església

MADRID.— El 19 de febrer passat es va presentar la declaració de la Comissió Permanent de la Conferència Episcopal espanyola *La eutanàsia es immoral y antisocial*. Mitjançant aquest text els bisbes volen aclarir i recordar una sèrie de principis que es basen en el respecte a l'ésser humà i que són inviolables.

La declaració es divideix en cinc parts: «Denunciem una campanya enganyosa a favor de l'eutanàsia»; «L'eutanàsia és un mal moral greu»; «El mal moral de l'eutanàsia compromet la vida en comú»; «La fe en Jesucrist, força per viure i morir dignament»; i «A favor d'una mort bona i digna». El director del Secretariat de la Comissió Episcopal per a la Doctrina de la Fe, Juan Antonio Martínez Camino, explica que «els bisbes no volen ni poden imposar res a ningú, sinó posar una llum en el debat sobre l'eutanàsia».

El text denuncia la campanya feta aquestes últimes setmanes amb motiu de la mort del tetraplègic Ramón Sampedro: «El que ara es presenta com un progrés és un retrocés.» Els bisbes subratllen que «els que s'oposen a aquest suposat dret (a morir) se'ls acusa de repressors de la llibertat i d'insensibles al sofriment personal i al sentir cada vegada més comú de la societat».

El document defineix l'eutanàsia com «una manera d'homicidi, perquè implica que un home en mata un altre». També explica el sentit de l'eutanàsia i el per què es acceptada avui dia: «Els individus s'erigeixen en falsos déus disposats a decidir sobre la seva vida i la dels altres.» Els bisbes afirmen que l'existència humana només es concep per gaudir i per això quan arriba la prova del dolor, l'individu no dubta a voler posar fi a la seva vida.

Un altre aspecte que tracta el document són les conseqüències de la despenalització de l'eutanàsia i el perill que s'accepti socialment. Segons Juan Antonio Martínez Camino, «tindria

Ramón Sampedro reclamava el dret a morir.

unes conseqüències negatives per a la vida en comú com ara la pressió moral sobre els malalts, la gent gran... que es poden sentir com una càrrega per a la societat». Uns altres efectes serien l'eutanàsia no voluntària i la desconfiança en les relacions socials (família, professionals sanitaris...).

La declaració reconeix que el sofriment és un mal contra el que cal lluitar raonablement, però que «el dolor, quan s'assumeix amb fe i esperança, no destrueix l'ésser humà, sinó que contribueix a engrandir-lo». També parla sobre la falsa compassió. Per a Juan Antonio Martínez, «la compassió és sofrir amb el que pateix. Posar la vida al servei del proïsme, no imposar-nos sobre la vida de l'altre. La llibertat que mata no és llibertat, només ho és la que estima».

Els bisbes recorden que la mort no s'ha de provocar, però tampoc no s'ha de retardar, i que l'Església treballa a favor de la mort «bona i digna». En aquest sentit, Martínez Camino subratlla que «cal ajudar a morir, però el que no es

pot fer és matar. L'eliminació de la vida és un mal moral greu».

Finalment, el text recull la necessitat de no descuidar la pastoral dels malalts, «que ha d'ajudar les famílies a viure humanament i espiritualment les situacions difícils».

L'altra cara de la moneda

L'Associació Dret a Morir Dignament (DMD), presidida per Salvador Pàniker, ha reaccionat enfront d'aquest document de la Conferència Episcopal i ha afirmat que «els mateixos cristians giraran l'esquena a l'Església catòlica».

Pàniker ha destacat que el 50% dels membres de la DMD són catòlics i que dins de l'Església hi ha diverses veus a favor de l'eutanàsia.

Des de l'associació s'assegura que el 37% dels malalts terminals que moren als centres hospitalaris de l'Estat ho fan amb assistència. Per a Pàniker, l'eutanàsia és un dret humà de llibertat i creu que la vida ha d'anar unida a la qualitat de vida. Segons el president de DMD, quan la vida es degrada «més enllà de certs límits» la pròpia persona té dret a decidir si vol posar-hi fi. Juan Antonio Martínez creu que «una cosa és morir o ajudar a morir amb dignitat i una altra molt diferent és treure la vida a algú».

Des de DMD es parla de «morir amb dignitat», quan en realitat volen dir «treure la vida amb dignitat», segons Martínez Camino. L'entitat que dirigeix Salvador Pàniker continua batallant per aconseguir el reconeixement legal de l'eutanàsia.

D'altra banda, el president de la Federación Nacional de Asociaciones de Lesionados Medulares y Grandes Minusválidos, Alberto de Pinto, en la presentació del document de la Conferència Episcopal va dir: «Tot i comprendre les situacions personals, el nostre col·lectiu no comparteix de cap manera la idea de Sampedro. Quan la vida canvia d'aquesta manera, la mort es pot desitjar per poc temps, a causa de la depressió que comporta la lesió. Demanem solidaritat a la societat, no la mort. Els discapacitats físics estimen la vida.»

Rosa María Jané Chueca

UNA VEU EXULTANT

UN CANTORAL
PER AL
TERCER MIL·LENNI

«Una veu exultant» és un cantoral amb 275 cançons amb melodies fàcils i amb textos de contingut bíblic.

Autor: Mn. Josep Soler pvre.
Pròleg: Cassià M. Just, abat emèrit de Montserrat.

- Per a la Missa, celebració de la Paraula, Sagraments... Advent, Nadal, Quaresma, Pasqua, Temps de durant l'any. Festes de Maria, dels sants...
- Doble edició: Una amb lletra i solfa (1.500 pts.) i altra sols amb la lletra (750 pts.). Tapa dura.
- Totes les cançons s'han gravat en 17 cassettes (1.000 pts. cada un) o 17 CD (2.000 pts. cada un).
- Versió en castellà: «Una voz jubilosa».

El Dr. Pere Farnés pvre., expert en litúrgia, escriu: «Feia falta un repertori com aquest. Serà un nou alè per a les nostres celebracions.»

Adquiriu-ho a la vostra llibreria habitual.
Distribució: Editorial Claret, S.A. 08010 Barcelona.
Tel. (93) 301 0887. Fax.: (93) 317 4830.

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral
i altres celebracions

(Cicle litúrgic C; ferial II)

Temps de durant l'any

(Salteri: setmana 3)

MARÇ

15. Diumenge

III de Quaresma. Morat. Lectures: Èxode 3:1-8a.13-15 / Salm 102 / 1 Corintis 10:1-6.10-12 / Lluç 13:1-9

ALTRES CELEBRACIONS: Sants Ramon de Fitero, ab. fund.; Longinos, sold. mr.; Probe, b.; Sisebut, ab.; Santes Madrona, vg. mr.; Luïsa de Marillac, fund.

16. Dilluns

Fèria. Morat. Lectures: 2 Reis 5:1-15a / Salm 41 / Lluç 4:24-30

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Hilari, b. mr.; Tacià, diaca, mr.; Heribert, b.; Abraham, erm.; Agapit, b.

17. Dimarts

Fèria. Morat. Lectures: Daniel 3:25.34-43 / Salm 24 / Mateu 18:21-35. (Es pot commemorar: Sant Patrici, bisbe)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Josep d'Arimatea; Agrícola, b.; Santa Gertrudis de Brabant, vg. ab.

18. Dimecres

Fèria. Morat. Lectures: Deuteronomi 4:1.5-9 / Salm 147 / Mateu 5:17-19. (Es pot commemorar: Sant Ciril de Jerusalem, bisbe i doctor). TORTOSA i GIRONA: Es pot commemorar: Sant Salvador d'Horta, franciscà.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Anselm. b.; Trófim i Eucarpi, mrs.

Festa Major: a Horta de Sant Joan.

19. Dijous

Sant Josep Espòs de la Verge Maria (S) Blanc. Lectures: 2 Samuel 7:4-5a.12-14a.16 / Salm 88 / Romans 4:13.16-18.22 / Mateu 1:16.18-21.24a (o bé Lluç 2:41-51a)

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Apoloni, b.; Landoald, prev.; Amanci, diaca; Quintil·la, mr.

Festa Major: a Picamoixons.

20. Divendres

Fèria. Morat. Lectures: Osees 14:2-10 / Salm 80 / Marc, 12-28b-34

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ambrosi de Siena, dom.; Arquip, comp. de sant Pau; Santés, Fotina, mr.; Alexandra, Eufèmia i Teodòsia, mrs.

21. Dissabte

Fèria. Morat. Lectures: Osees 6:1-6 / Salm 50 / Lluç 18:9-14

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Filemó i Domnì, mrs.; Serapió, anac. b.; Lupici, ab.; Santa Fabiola, matr. romana.

Lectures bíbliques

Diumenge III de
Quaresma

Cicle C

Lectura primera Ex 3:1-8a. 10, 13-15

Jo sóc m'envia a vosaltres

Lectura del llibre de l'Èxode

En aquells dies, Moisès pasturava el ramat del seu sogre Jetró, sacerdot madianita. Tot guiant el seu ramat desert enllà, arribà a l'Horeb, la muntanya de Déu. L'àngel del Senyor se li aparegué en una flama enmig de la Bardissa. Va mirar, i s'adonà que la Bardissa cremava, però no es consumia. Moisès es va dir: «Deixa'm anar a veure aquesta visió extraordinària: què ho fa que no es cremi la Bardissa.» El Senyor veié que s'acostava per mirar. Llavors Déu el cridà de la Bardissa estant: «Moisès, Moisès.» Ell respongué: «Aquí em teniu.» Déu li digué: «No t'acostis aquí. Descalça't, que el lloc on ets és terra sagrada.» I afegí: «Jo sóc el Déu del teu pare, Déu d'Abraham, Déu d'Isahac, Déu de Jacob.» Moisès es cobrí la cara perquè no gosava mirar Déu.

Llavors el Senyor li digué: «He vist les penes del meu poble al país d'Egipte i he sentit el clam que li arrenquen els seus explotadors. Conec els seus sofriments. Baixarè, doncs, a alliberar-lo del poder dels egipcis i a fer-lo pujar d'aquell país cap a un país bo i espaiós, un país que regalima llet i mel.»

Moisès digué a Déu: «Quan aniré a trobar els israelites i els diré: "El Déu dels vostres pares m'envia a vosaltres", si ells em pregunten quin és el seu nom, ¿què he de respondre?» Déu li contestà: «Jo sóc el qui sóc.» I afegí: «Respon així als Israelites: "Jo sóc m'envia a vosaltres." Déu digué encara a Moisès: «Digues això als israelites: "Jahvè (el qui és), el Déu dels vostres pares, Déu d'Abraham, Déu d'Isahac, Déu de Jacob, m'envia a vosaltres.»

Aquest serà el meu nom per sempre, amb aquest nom em tindran present totes les generacions.»

Salm responsorial

102:1-2, 3-4, 6-7, 8 i 11 (R.: 8a)

Beneix el Senyor, ànima meva,
del fons del cor beneix el seu sant nom.Beneix el Senyor, ànima meva,
no t'oblidis dels seus favors.

R. El Senyor és compassiu i benigne.

Ell et perdona les culpes
i et guareix de tota malaltia,
rescata de la mort la teva vida
i et sacia d'amor entranyable. R.El Senyor fa justícia als oprimits,
sentència a favor d'ells.
Ha revelat a Moisès els seus camins,
el seu estil d'obrar, als fills d'Israel. R.«El Senyor és compassiu i benigne,
lent per al càstig, ric en l'amor.»El seu amor als fidels és tan immens
com la distància del cel a la terra. R.

Lectura segona IC 10:1-6. 10-12

La vida del poble amb Moisès al desert
va ser escrita per advertir-nos a nosaltresLectura de la primera carta de sant Pau als
cristians de Corint

Germans, no vull que us passi per alt una lliçó de la història. Els nostres pares estaven tots emparats per aquell núvol, tots passaren el Mar Roig i tots, en el núvol i en el mar, van rebre com un baptisme que els unia a Moisès. Tots es van alimentar amb el mateix menjar espiritual, tots van beure la mateixa beguda espiritual, ja que bevien d'una roca espiritual que els acompanyava i aquesta roca significava el Crist. Malgrat tot, la gran majoria no foren agradables a Déu ja que quedaren estesos pel desert. Tot això era un exemple per a nosaltres, perquè no desitgem allò que no és bo, com ells ho feren. No murmureu, com ho feren alguns d'ells, que van morir a mans de l'Exterminador. Tot això que els succeïa era un exemple, i va ser escrit per advertir-nos a nosaltres ja que els segles passats s'encaminaven cap als temps que vivim. Per tant, els qui es creuen estar fermes, que mirin de no caure.

Vers abans de l'evangeli Mt 4:17

Convertiu-vos, diu el Senyor,
que el Regne del cel és a prop.

Evangelí Lc 13:1-9

Si no us convertiu, tots acabareu malament

Lectura de l'evangeli segons sant Lluç

Per aquell temps, alguns dels qui eren presents contaren a Jesús el cas d'uns galileus, com Pilat havia barrejat la sang d'ells amb la de les víctimes que oferien en sacrifici. Jesús els respongué: «Us penseu que aquells galileus van ser malmenats perquè havien estat més pecadors que tots els altres galileus? Us asseguro que no: si no us convertiu tots acabareu igual. I aquells divuit homes que van morir quan els caigué a sobre la torre de Siloè, ¿us penseu que eren més culpables que tots els altres habitants de Jerusalem? Us asseguro que no: si no us convertiu, tots acabareu igual.»

I els digué aquesta paràbola: «Un home que tenia una figuera a la viña, anà a cercar-hi fruit i no n'hi trobà. En veure això, digué al vinyater: "Mira fa tres anys que vinc a cercar fruit d'aquesta figuera i no n'hi trobo. Talla-la d'una vegada. Per què la tinc, si no fa més que ocupar-me la terra?" Ell li contestà: "Senyor, deixeu-la, encara aquest any. Cavaré la terra i la femaré, a veure si fa fruit d'ara endavant; si no, ja la podreu tallar".»

Elogi dels creients analfabets

Pere Tena, bisbe auxiliar de Barcelona

Un tema provocatiu

Admeto que aquest títol és provocatiu: només els creients analfabets són dignes d'elogi? En realitat el títol no diu això. És només una afirmació referida directament a un grup de creients —molt nombrós en altres temps entre nosaltres, certament, i encara nombrós en força països— que, de fet, són analfabets, és a dir, no saben llegir ni escriure. I l'elogi no recau en el fet que siguin analfabets, sinó en la seva condició de creients. «Feliços els qui creuen...!»

Quan es pregunta a quina edat comença la catequesi a una parròquia és freqüent que la resposta sigui referida a una edat relativament tardana. La motivació donada és que els infants no saben encara llegir ni escriure abans d'aquesta edat, i els costa captar les explicacions. Aquesta resposta, que sembla ser acceptada tan naturalment, demana al meu entendre una anàlisi, més aviat severa.

Primer de tot, pel que dèiem al començament: com podem negar el fet de tantes i tantes persones que han viscut amb intensitat la fe cristiana—fins a la

santedat reconeguda— i de fet eren analfabetes? Hom pot dir que en altres temps aquesta situació era més freqüent, cosa que és certa, però no és menys cert que aquelles persones conegueren la fe i creueren no pas perquè llegien llibres o feien treballs escrits, sinó perquè escoltaven algú que els anunciava la Paraula de Déu i la creien.

Per què, doncs, avui tenim aquesta mentalitat? Tal vegada sense adonar-nos-en, i sense voler-ho, estem acceptant una visió intel·lectualista de la fe, o pensem que la catequesi ha d'utilitzar mètodes que impliquen una participació dels destinataris que, de fet, exigeix un determinat grau de desenvolupament intel·lectual. Però no és pas segur que aquests mètodes hagin de ser necessaris o fins i tot els preferits.

La catequesi consisteix exactament a transmetre la fe de l'Església als qui no la coneixen, a portar-los a celebrar els misteris de la fe, i a mostrar-los el camí de la vida cristiana segons l'Evangeli, amb la força de l'Esperit. Totes aquestes dimensions demanen, bàsicament, un iniciador, és a dir, una persona capaç de

transmetre vitalment uns continguts precisos i alhora un testimoni personal de realització d'aquestes dimensions.

El procés que tots hem seguit en la vida familiar ens ajuda a comprendre fàcilment què volem dir quan parlem d'aquesta manera d'actuar. Ningú de nosaltres no ha començat a viure conscientment la vida familiar a través d'unes sessions especials en les quals es busqués la nostra «comprensió» de la relació filial, o de les festes familiars, o d'allò que els nostres pares consideraven que havíem de fer. Tot s'esdevenia en un context habitual, i nosaltres hem anat experimentant, amb les paraules, sens dubte, però sobretot amb la participació mateixa en la vida familiar, tots aquests aspectes.

En la vida cristiana, el procés d'iniciació hauria d'assemblar-se al que acabo de descriure, quan es tracta d'infants batejats. Les primeres experiències cristianes fonamentals haurien de ser «trobadres» en la proximitat del cada dia. La vida familiar mateixa amb la pregària, la participació a les celebracions, amb el respecte per la voluntat de Déu en la vida,

haurien de ser percebudes sense gaire explicacions teòriques, tal com es percep la llengua que es parla.

Quan això no es dona directament en l'àmbit familiar, pot ser rebut en altres àmbits on, cada dia més, els infants passen gran quantitat de temps: els primers passos de l'escola, els parvularis, etc. En qualsevol cas, la Mare Església ha de vetllar per trobar la manera d'ajudar els infants —i els pares naturalment— com més aviat millor en la seva vida a despertar-se a la realitat que Déu els ha donat: ser fills de Déu.

Aquesta urgència de contacte amb els infants batejats és cada vegada més intensa, a causa de moltes famílies que no arriben a transmetre la fe. No cal pas esperar que l'infant sàpiga llegir i escriure per ensenyar-li a pregar amb les paraules del Parnostre, o per explicar-li, a la seva mesura, els manaments de Déu, perquè sàpiga com Déu vol que visqui, o per portar-lo a l'Església a participar, a la seva manera, en l'Eucaristia, o per explicar-li la història santa... Quants germans nostres analfabets han fet tot això, i han estimat Déu i els germans!

La Bíblia a l'abast

La història, mestressa de la conversió

(1Co 10:1-6. 10-12)

Josep M. Aragonès, rector de Torrelavit i canonge de la seu de Barcelona

La lliçó de la història

Les lectures del diumenge tercer de Quaresma en el cicle C giren a l'entorn de la necessitat i la dinàmica de la conversió. És a partir d'aquesta òptica que ens cal escoltar la perícopa de 1C que proclamem en la segona lectura de la missa d'avui.

Sant Pau surt al pas de la falsa confiança d'alguns cristians de Corint fonamentada en la materialitat de la seva pertinença a la comunitat, amb una lliçó de la història d'Israel (v. 1a). És un advertiment als que prenen la seva condició de membres de l'Església com una mena de pòlissa d'assegurances. «Per tant, els qui es creuen estar fermes, que mirin de no caure» (v. 12). La lliçó val per als cristians de tots els temps. També, doncs, per a nosaltres. I per a l'Església del nostre temps, que com la de sempre, ha d'estar amatent a escoltar la paraula de Déu i llegir i interpretar els signes dels temps des de la fe, i fer constantment via per la senda de la conversió. És una qüestió de fidelitat a Déu i al seu do.

En la seva reflexió històrica, l'Apòs-

tol fa memòria de diversos moments viscuts per Israel en l'Èxode. «Els nostres pares estaven tots emparats per aquell núvol» (v. 1b). A Èxode 13:21 se'ns diu que «Jahveh caminava al davant d'ells, de dia en una columna de núvol per mostrar-los el camí, i de nit en una columna de foc per fer-los llum; així podien caminar tant de dia com de nit». Era el signe de la presència de Déu que acompanyava el poble des de la seva sortida d'Egipte fins al Mar Roig. Un cop aquí, «tots passaren el Mar Roig» (v. 1c). Vegeu Èxode 14:15ss. Aquests dos records, l'Apòstol els refereix al sagrament del Baptisme i ens presenta Crist com el nou Moisès que rescata el poble de l'esclavitud del pecat (vv. 1d-2). Després del baptisme, l'eucaristia, el darrer sagrament de la iniciació cristiana, que ens fa arribar a la plena participació del poble de Déu que fa via. «Tots es van alimentar amb el mateix menjar espiritual —el manà (Cf. Èx 16:4ss)— tots van beure la mateixa beguda espiritual, ja que bevien d'una roca espiritual —les aigües de Meribà (Cf. Nm 20:7-11)— que els acompanyava» (vv. 3-4b). Sant

Pau parla seguint la pauta d'una llegenda rabínica, segons la qual la roca que abeurà el poble al Desert, els anà seguint desert enllà tot al llarg de la seva peregrinació, talment un servei d'intendència. Això li serveix per fer la transposició tipològica de referir-ho a Crist: «Aquesta roca significava el Crist» (v. 4c). L'eucaristia, el veritable menjar espiritual del cristià, el segueix durant tot el camí de la vida fins a la seva promesa, fins a fer-lo participar plenament i definitivament de la resurrecció de Jesucrist. Així el baptisme i l'eucaristia operen l'alliberament total del cristià, l'integren plenament en el nou Israel, l'Església, pel sol títol de l'amor gratuït de Déu. Igual que els fets meravellosos de l'Èxode consolidaren i menaren el poble d'Israel fins a la possessió del repòs de la terra promesa.

Tot això constitueix el feix de motius per donar pas lliure a l'agraïment i a la confiança del cristià. Alerta, però, a la temptació de refiar-se únicament dels passos ja donats. El caminant pot avançar segur. Però cal que progressi. El que no pot fer és refiar-se que ja no li cal avançar. La història d'Israel ens diu que a aquella

gent, tots aquests fets meravellosos de l'Èxode no els estalviaren el seu esforç personal i perseverant: la conversió a la fidelitat constant al do de Déu. «Malgrat tot, la gran majoria no foren agradables a Déu ja que quedaren estesos pel desert» (v. 5). No van arribar al terme, no van assolir la plenitud del fruit de l'Aliança. Pertanyien al poble, perquè Déu els havia cridat i els n'havia fet. Però no van voler ser poble. «Tot això era un exemple per a nosaltres, els cristians, perquè no desitgem allò que no és bo, com ells ho feren» (v. 6). En el versicle 10—sant Pau recorda una de les revoltes del poble contra Moisès i Aaron, en definitiva contra Déu (Cf. Nm 17:6-15). I acaba la seva lliçó sobre l'ensenyament moral de la història, recordant el caràcter típic, de figura del que havia de venir—la plena revelació de Crist—que té l'Antic Testament, «ja que els segles passats s'encaiminaven cap als temps que vivim» (v. 11c). Alerta, doncs, i mantinguem-nos desvetllats i actius, portats sempre pel vertader esperit de la conversió, sabent veure en tot la mà de Déu que ens instrueix, ens mena i ens allibera.

Una anècdota que fa pensar

Joan Guiteras i Vilanova

L'anècdota que referiré remunta al temps de la meua infantesa. S'ancora en l'inici d'edat de la discreció. La recordo com si fos ara. Es presentava en una de les pàgines d'una revisteta infantil i en forma de còmic. La impressió fou intensa. La prova: mai no he oblidat aquesta historieta. Ja llavors la vaig trobar d'una gran coherència. Una il·lustració diàfana sobre la crítica que exercim tantes i tantes vegades. Com si fos la pràctica d'un esport! Ara, com per casualitat, he trobat la història, que quedà impresa en la meua ment, en un llibre sobre el sagrament de la Penitència i en un capítol que versa sobre «remediar les conseqüències del pecat».

Conten que sant Felip Neri tractava una penitent que no es corregia del pecat de maledicència, és a

dir, que no parava de parlar malament de les altres persones. Un dia que anà a confessar-se el sant li imposà una obra penitencial molt curiosa: que plomés una gallina tot caminant pel carrer. La dona féu tal com li indicà el confessor. La cosa, malgrat l'estranyesa, resta aquí. Novament la penitent, en la pròpia confessió, hagué de dir la seva recaiguda en el pecat de la maledicència. San Felip li manà que recorregués el trajecte del dia que plomà la gallina i que recollís totes les plomes d'aquella au. La dona, com era lògic, li respongué que la tasca que li imposava era totalment impossible, perquè les plomes havien desaparegut de feia temps. El nostre sant —bon pedagog— aprofità l'ocasió que esperava per dir-li: «Tens raó, però ¿creus que pots trobar i neutralitzar (recollir o fer enrera) les murmuracions que has fet del proïsme i

que ara corren segurament de boca en boca?»

La lliçó és enormement transparent. El problema de la nostra llengua! Sí, només som amos de les coses que no diem. La llengua —fa la dita— no té ossos, però en trenca de molt grossos. I no és pas cert que les paraules se les emporti el vent: les paraules poden tacar i taquen els altres. Aquests altres ens mereixen, malgrat les seves deficiències, el major respecte, perquè són presència de Crist. Perquè tothom, per pecador que sigui, té dret a la bona fama.

El pecat no solament afecta les nostres relacions individuals amb Déu. Les nostres faltes desborden el nostre cercle personal. Moltes són les faltes de caritat contra els nostres germans. Són ferides al proïsme i tenen repercussions, l'abast de les quals és moltes vegades difícil de valorar.

Esbarzerar

P-J Ynaraja, capellà del Montanyà

Rellegeixo el que vaig escriure la setmana passada i suposo que s'haurà pensat que m'havia quedat en allò purament anecdòtic. I es tractava d'un fet tan important com l'episodi de Moïses davant l'esbarzer. Qui així ho hagués pensat, tenia tota la raó, però no hi havia més espai. Desitjo complementar-ho.

No importa gaire en què podia consistir el fenòmen. L'important és que d'allí en va sortir un missatge d'alliberament per a un poble i es va pronunciar un Nom. A partir d'Abraham sabem que la Divinitat és Déu, o sigui, un Ésser personal, capaç de convertir-se en amic de l'home. A partir de l'esbarzer sabem que Déu és capaç de demanar la col·laboració d'un ésser humà per dur a terme els seus projectes de salvació. El sí de Moïses és un avançament del sí de Maria. D'altra manera hauria anat el món si qualsevol d'ells hagués dit no a Déu. Sortosament per

a la humanitat ambdòs confiaren, s'ariscaren i acceptaren col·laborar, quan se'ls va confiar un pla diví.

Sempre m'he imaginat que l'esbarzer de Moïses va ser una mena d'argelaga, potser perquè pel Sinai he vist forces bardisses semblants.

Passem a altres situacions on es troben referències al vegetal. En el Llibre dels Jutges, acabada la història de Gedeó, es narra la faula més antiga del Llibre Sagrat. S'explica que els arbres desitjaven tenir un rei i varen proposar el càrrec a notables espècies, que educadament van declinar l'honor. L'esbarzer no, l'esbarzer va acceptar-ho amb ambició maliciosa.

Segons autors consultats, el vegetal que refereix el passatge, correspondria al *ziziphus spina-christi*, el mateix que després diran que va servir per confeccionar la corona d'espines de Jesús. A alguns llocs aquest trist destí l'atribueixen a l'esbarzer *paliurus*

spina-christi. Per les fotografies que il·lustren la descripció, ambdues són plantes que no solament he vist a Terra Santa sinó també entre nosaltres.

Per a més abundament i més humiliació, Jesús recorda amb menyspreu que ningú no pretindrà veremar raïm dels esbarzers (Lc 6:44). Els altres passatges de la Bíblia: salms, profetes i sapiencials, són en la mateixa línia. Es tracta d'un arbust símbol de la inutilitat i agressivitat, que fins i tot la seva combustió sorollosa és imatge de la riallada de l'estúpid (Eclesiastès 7:6).

No crec que aquests vegetals ens suggereixin diferents coses a nosaltres. Per part meua constato que molts incendis forestals comencen per la seva fàcil combustió, també els esbarzers ho envaeixen tot i dificulten el pas per camins estrets, en una paraula, son un desastre. El llaurador sap que periòdicament haurà d'arrencar aquests esbarzerers si vol treure profit dels seus

campes. Idènticament hem d'extirpar contínuament els nostres petits defectes, les nostres diminutes agressivitats, les nostres petites venjances, si volem que la nostra vida espiritual prosperi. Dit això, tal vegada aquestes plantes plenes d'espines siguin capaces de recordar-nos quelcom enormement útil.

Al marge d'habituals continguts, pensant que no és llunyana la Setmana Santa i en què dispo de algunes habitacions lliures en el meu domicili i amb alguns espais amb possibilitat d'acampada, m'atreveixo convidar a qui desitgi venir. Podrà passar aquests dies reflexionant, en convivència i celebració litúrgica. En altres temps era habitual la companyia de grups scouts o altres grups juvenils i crec que tots en treiem bon profit. Qui desitgi més informació pot sol·licitar-me-la per telèfon (93) 842 90 79, per E-Mail: ynaraja@redestb.es, o per correu: Rectoria/08593/Tagamanent.

saber escoltar

retrats bíblics
intencionats

Oreig

pàgina catequètica per a nois i noies

Amics de Déu

Santa Matilde, emperadriu, 14 de març

El dia 14 de març de l'any 968 moria a Halberstadt, a l'actual Alemanya, ja molt anciana, l'emperadriu Matilde. Va estar casada amb el rei Enric, anomenat popularment «l'ocellaire», per la seva gran afició a la caça. Amb ell va formar un matrimoni fidel que va fructificar en cinc fills. Matilde va estimar molt el seu marit i a l'hora de la mort va voler ser enterrada al seu costat. Malgrat la seva alta condició social, va ser una dona d'una humilitat i senzillesa extraordinàries i va cultivar un profund esperit de pregària i penitència.

Durant la seva llarga vida es va distingir pel seu amor als pobres i per l'interès envers la vida cristiana dels altres, per això va afavorir molt la construcció d'hospitals i l'ornamentació de les esglésies.

Amant de la soledat i el recolliment, també va fundar una famosa abadia.

La vida de santa Matilde ens ofereix dues lliçons: la primera és que sigui qui sigui la nostra vocació, tots som cridats a esdevenir sants. Ella va estar casada i va tenir família nombrosa; es va veure obligada a participar a les festes de la cort i... va ser santa. Quan hom ho vol de debò i obeeix Déu, en tota vocació s'arriba a la santedat. La segona lliçó és que per ser sant no només cal desitjar-ho, sinó que també cal posar els mitjans per ser-ho.

Santa Matilde fou una dona de molta pregària i caritat, d'una gran humilitat i no es va deixar arrossegar per la frivolitat de la cort. Quan hom posa els mitjans, Déu veu de veritat el nostre voler i ens regala la santedat.

Pels camins de la Bíblia

Poema en lloança de Simó

La terra de Judà va fruit de tranquil·litat durant tots els dies de Simó. Simó va procurar fer el bé del seu poble.

Estaven contents del seu poder i de la seva glòria durant tota la seva vida. Treballaven en pau les seves terres; la terra donava les seves collites i els arbres de les planes llevaven el seu fruit.

Els ancians s'asseien a les places, tothom parlava del seu benestar, els joves duïen vestits esplèndids i armadures

de guerra. Va procurar queviures a les ciutats i les proveí d'instruments de defensa. L'anomenada de la seva fama va arribar de cap a cap de la terra.

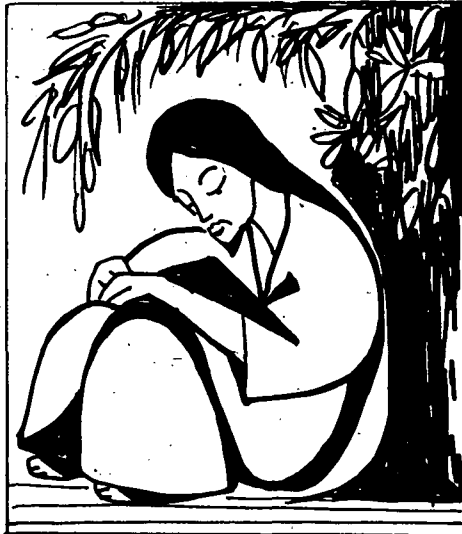
Va portar la pau al país d'Israel, i vivien molt feliços.

Cadascú s'asseia sota la seva parra i la seva figuera, no hi havia qui els fes por. Aquells dies ningú no els feia més la guerra, els reis havien estat derrotats.

Va donar seguretat a tots els humils del seu poble, observava exactament la Llei, i féu morir els qui no la guardaven i els malvats. Va omplir de glòria el lloc sant i va enriquir el seu mobiliari.

Fem Catequesi

La pregària de Jesús

El Nou Testament ens presenta la pregària perfecta; que és la pregària de Jesús; en ella, el Mestre expressa el seu esperit de Fill de Déu. Molt sovint, Jesús es retirava a llocs solitaris per pregar a Déu, el seu Pare. La seva oració comporta una adhesió total i plena d'amor a la voluntat del seu Pare, fins arribar a la creu, amb una gran confiança de ser escoltat.

En el seu ensenyament, Jesús educa els seus deixebles a pregar amb un cor purificat, amb una fe viva i perseverant i amb una audàcia filial. Jesús els exhorta a la vigilància i els convida a adreçar llurs peticions a Déu per mitjà del seu nom. El mateix Jesucrist escolta les pregàries que li són adreçades.

Litúrgia

El baptisme

El sant baptisme és el fonament de tota la vida cristiana, el pòrtic de la vida en l'Esperit i la porta que obre l'accés als altres sacraments. Si hom no ha estat batejat primer no pot rebre cap sacrament, com és lògic.

Pel baptisme som alliberats del pecat i nascuts de nou com a fills de Déu, esdevenim membres del Crist i som incorporats a l'Església i fets participants de la seva missió.

Sense cap mena de dubte el dia del nostre baptisme és el més gran de tota la vida d'un cristià. D'això n'hauríem de ser més conscients encara, recordar la data en què s'esdevingué un fet tan gran i celebrar-ne el seu aniversari. Sant Gregori Nazianzè té unes paraules bellíssimes a propòsit: «El baptisme és el més bell i el més magnífic dels dons de Déu... L'anomenem do, gràcia, unció, il·luminació, vestit d'incorruptibilitat, bany de regeneració, segell, i tot el que hi ha de més preuat. "Do", perquè és donat als qui no aporten res; "gràcia", perquè és donat, fins i tot, als culpables; "baptisme", perquè el pecat és sepultat en l'aigua; "unció", perquè és sagrat i reial (així són els qui són unctes); "il·luminació", perquè és llum esclatant; "vestit", perquè tapa la nostra vergonya; "bany", perquè renta; "segell", perquè ens guarda i és signe de la senyoria de Déu.»

L'Oriol i la Laia
per Xesc

Redescobrir el passat per construir el futur

■ Onze anys treballant a l'Amazònia boliviana

El 1987 es comencen a estudiar unes restes de obres precolombines a l'Amazònia de Bolívia. Aquestes investigacions constaten que en el passat hi va haver una població rica amb una cultura complexa i una gran capacitat productiva.

La Hoya (conca) amazònica disposa d'extenses obres precolombines (dics, canals, camps elevats, llacunes artificials, etc.) que suggereixen la possibilitat que antigament s'utilitzaven tècniques de conreu aprofitant la inundació que es produeix a l'època de pluges i que dura de dos a sis mesos. La capacitat productiva permetia alimentar una població molt densa.

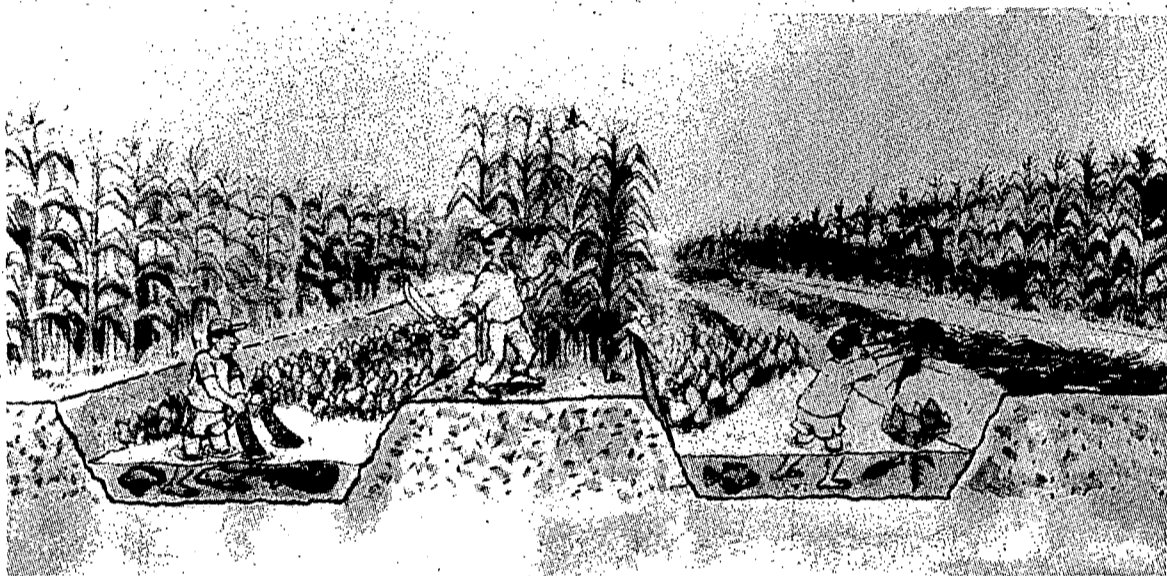
CEAM i HOYAM treballen per recuperar aquestes tècniques i demostrar la seva efectivitat avui. Segons el coordinador de CEAM, Josep Barba, «volem recuperar els secrets d'aquella època i actualitzar-los. Descobrir com els podem potenciar amb els coneixements que els indígenes tenen de l'ecosistema actual». Les dues ONG creuen que en èpoques passades es feien servir dos tipus de tecnologies: agrícoles i aquícoles.

L'agricultura es basava en uns camps allargats, separats per canals que recollien l'aigua de la inundació. En aquests canals creixien unes plantes aquàtiques flotants que s'utilitzaven per fertilitzar la terra. CEAM i HOYAM dediquen els seus esforços a la recuperació d'aquestes tècniques de conreu, mitjançant la seva experimentació i adequació a les condicions actuals.

Una altra de les tècniques emprades és la construcció de les llacunes de entre 1,5 i 2 metres de profunditat, que

Actualment, molt poca gent viu en aquest territori on es practica una de les ramaderies més pobres del planeta. El Centre d'Estudis Amazònics (CEAM) i el Centro de Estudios Hoya Amazònica (HOYAM) apleguen els seus esforços per

descobrir com va poder existir una població tan nombrosa en uns terrenys no conreables, ja que el sòl és massa àcid i argilós. Tanmateix, s'hi han descobert restes de camps de conreu que cobreixen centenars de milers d'hectàrees.

Esquema del funcionament dels conreus elevats.

piscicultura en llacunes artificials. Una altra de les funcions del centre és recuperar la tradició oral i recopilar els coneixements indígenes sobre el medi natural i el seu funcionament.

Mirant al futur

Josep Barba defineix CEAM com una ONG «atíptica», amb només un projecte (Hoya Amazònica) que no té principi ni final. Des de l'entitat s'indica que encara queda molt per fer, «de moment hem traçat el camí perquè no ens

vegin amb desconfiança».

Tant CEAM com HOYAM saben que la productivitat que es pot aconseguir amb aquestes tècniques pot ser molt alta i els resultats es tradueixen en un increment del 430%. «Hem passat d'una productivitat de 1.300 kg de blat de moro a 5.700. El problema —explica Josep Barba— és com obtenir els recursos necessaris per dur a terme aquest projecte a un nivell que no sigui experimental.»

Rosa Maria Jané Chueca

poden arribar a tenir fins a cent metres quadrats. Sembla ser que aquestes llacunes estaven pensades per criar animals aquàtics, que s'alimentaven de les plantes aquàtiques que creixien a la superfície.

Intercanvi cultural

Josep Barba explica que en aquest projecte s'intenta establir un tracte d'igualtat amb els indígenes: «Volem establir una complicitat amb aquestes persones, però no des de la càtedra, sinó *des del fang*, des de la conversa normal.» Segons Barba, la població indígena sempre ha sortit perdent amb els tractes amb l'home blanc, i afirma que en els darrers cent anys han desaparegut la meitat de les ètnies de la zona.

Curiositat i desconfiança són les

paraules que defineixen més bé la reacció dels indígenes al projecte de CEAM i HOYAM. «Els diem que els seus avantpassats van ser rics i que aquesta prosperitat la van basar en uns coneixements i estructuració social que ells mateixos van fer», explica el coordinador de CEAM. També afirma que «no es tracta de tornar al passat, però mirant amb respecte els coneixements dels seus avantpassats poden recollir elements que serien recuperables en una cultura de signe diferent».

En aquest sentit, els nens i els joves són els que es mostren més favorables a col·laborar amb les dues entitats, aportant els seus coneixements. Uns coneixements que són molt amplis pel que fa a flora i fauna. CEAM i HOYAM disposen del Centre Experimental Mause, ideat per a l'experimentació de l'agricultura en camps elevats i de la

**CENTRE D'ESTUDIS
AMAZÒNICS (CEAM)
LORETO, 8, ÀTIC
08029 BARCELONA
TEL. 430 08 42**

Catalunya
Un país de voluntaris

Dóna
Suport
al voluntariat
a través del món
associatiu

Fomenta la
Formació
dels voluntaris

Facilita
Informació

incaVoli

Generalitat de Catalunya
Departament de Benestar Social
Institut Català del Voluntariat

MÉS INFORMACIÓ
900 300 500

societat/cultura

Caravana Catalana per l'autodeterminació del poble sahrauí

■ El proper 7 de desembre tindrà lloc el referèndum

BARCELONA.— Després de 22 anys de provisionalitat i penúries, el 1997 el poble sahrauí, representat pel Front Polisari, va arribar a un acord amb les autoritats marroquines per reprendre el pla de pau per al Sàhara Occidental, que inclou la celebració

d'un referèndum per l'autodeterminació el 7 de desembre d'enguany. El Fons Català de Cooperació, que ha coordinat les quatre edicions anteriors de la Caravana Catalana per la Pau al Sàhara Occidental, ha posat en l'edició del 1998 un èmfasi especial. Amb el nom de

Caravana pel Referèndum-1998, els organitzadors volen, a més de sensibilitzar la societat catalana, fer arribar al Sàhara Occidental els recursos per cobrir les necessitats immediates, particularment les relacionades amb el transport i la comunicació.

La història recent del poble sahrauí és una crònica d'exili i de pèrdues. És la història d'unes 160.000 persones que viuen en una situació de semiprovisionalitat al sud-oest de l'Estat algerià, forjant una identitat de poble a l'espera de retornar al Sàhara Occidental, administrat pel Marroc des de la descolonització espanyola. Des del temps de la Marxa Verda (1975), i la imminent ocupació militar per part del Marroc i de Mauritània, la població sahrauí viu a la Hamada, un desert inhòspit, organitzada en campaments de refugiats, en els quals les condicions de vida són extremadament dures.

Als campaments de refugiats de Tindouf, la població viu en tendes de campanya distribuïdes en quatre grans poblacions (*wilayes*) que tenen el nom de regions del Sàhara Occidental (Aai-un, Smara, Dahla i Ausserd). Dins de cada *wilaya* hi ha petits nuclis de tendes (*daïres*) que porten el nom de ciutats saharianes (Argub, Daora, Amgala...). Cada *wilaya* disposa d'un petit hospital amb funcions d'ambulatori i hi ha un únic hospital general, on ingressen els malalts que reben tracta-

El poble sahrauí comença a albirar la seva sobirania.

ments complexos. Els casos més greus són evacuats i tractats en països estrangers. Pel que fa a l'ensenyament, a cada *wilaya* hi ha una llar bressol (0-3 anys), un jardí d'infància (3-6 anys) i una escola primària fins a cinquè curs. A partir de sisè els estudis es realitzen en règim d'internat en una escola per a

totes les *wilayes*. L'ensenyament universitari es rep en països estrangers que bequien estudiants.

Un Pla de Pau aturat

L'any 1992 les Nacions Unides van aprovar un Pla de Pau que havia de culminar en un referèndum per l'autodeterminació del Sàhara Occidental. Tanmateix, d'aquest Pla de Pau no es van acomplir cap dels apartats que preveïen, llevat de l'altoel·foc que havia de permetre el procés d'identificació de votants. L'estiu de 1996 aquest procés es va paralitzar i va impedir la possibilitat de celebració del referèndum. Però el 1997 ha estat un any de canvis. El mes de març, l'exsecretari d'Estat nord-americà, James Baker, assumí el paper de mediador de l'ONU i començaven les complicades converses entre el Front Polisari i el Marroc, que van tenir lloc a Lisboa, Londres i Houston, i que han derivat en l'acord per celebrar el referèndum a finals

d'any.

La Caravana Catalana pel Referèndum s'emmarca dins de la Comissió de Seguiment Institucional constituïda a la seu del Parlament de Catalunya el 12 de gener de 1998. Els seus objectius són, d'una banda, fer arribar el material específic que ha demanat el Front Polisari per dur a terme la campanya propagandística i la mateixa votació, i, de l'altra, mobilitzar la població catalana en favor del procés de pau al Sàhara Occidental. En aquest sentit, Sara Garcia, responsable de premsa del Fons Català de Cooperació, subratlla que «la caravana d'enguany és diferent de les anteriors perquè no es pretén recollir productes

d'higiene i de primera necessitat, sinó materials relacionats amb el transport i la comunicació». Per a Sara Garcia «seria un èxit si de cada comarca de Catalunya pogués sortir un vehicle 4x4 en destinació al Sàhara Occidental».

El Fons Català de Cooperació ha demanat la col·laboració de diverses administracions, associacions, ONG, empreses i sobretot l'aportació individual. Tothom podrà fer efectiva la seva donació al següent compte corrent de «la Caixa»:

Caravana pel Sàhara

C/C 2100-3200-93-2201166552

El 23 de maig és la data prevista perquè a les diferents comarques es facin els actes finals i els vehicles es desplacin a Barcelona, on es farà l'acte d'acomodament de la caravana l'endemà, i des d'on partirà amb vaixell cap al port algerià d'Oràn. L'arribada a Tindouf està prevista per a la primera quinzena de juny.

Cap a la integració de les persones invidents

BARCELONA.— Josep Lluís Jové, president del comitè executiu de Fira de Barcelona, i Miguel Carballada, delegat territorial de l'Organització Nacional de Cegos Españoles (ONCE), van signar recentment un acord que té com a objectiu acostar les persones invidents al món professional i laboral. Segons aquesta resolució, els afiliats de l'ONCE aquest any podran visitar de manera guiada els certàmens que la institució ferial organitza a Barcelona.

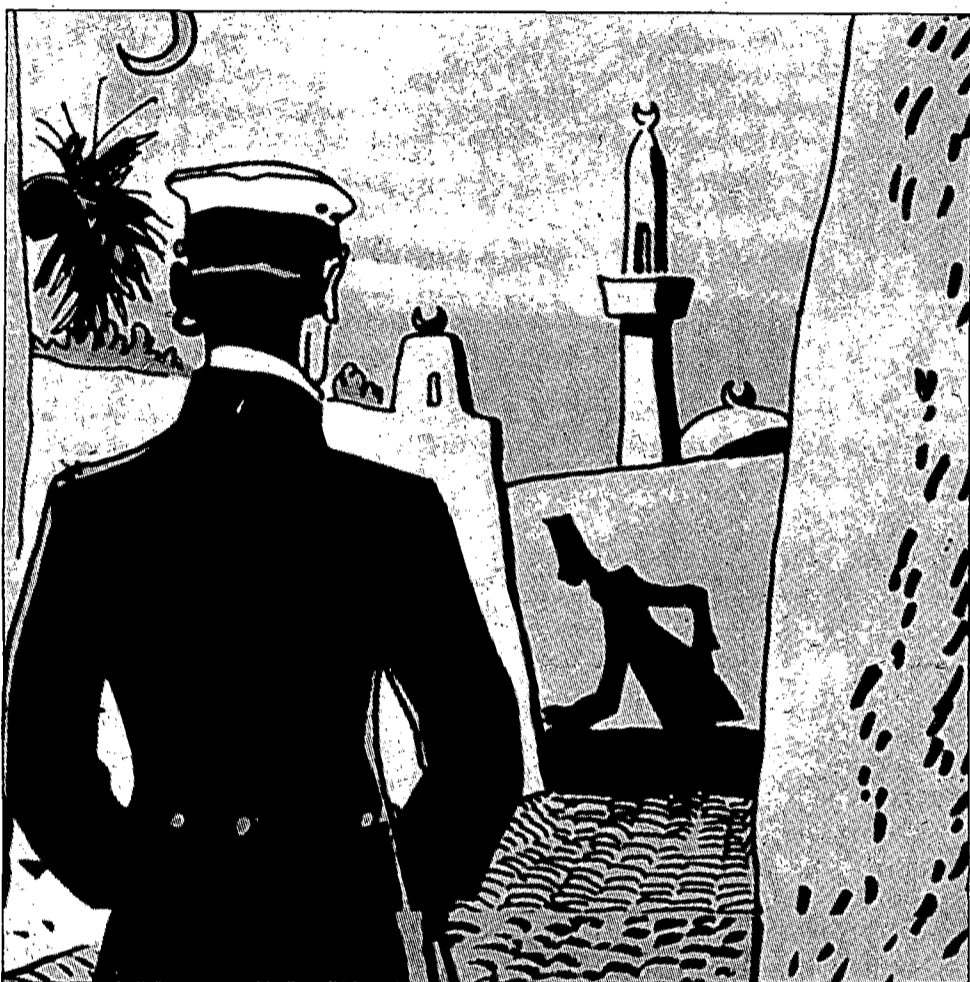
Jové va assenyalar que l'acord entre totes dues institucions és «una iniciativa pionera a l'Estat espanyol». Per la seva banda, Carballada va afirmar que aquest compromís «representa un gran pas cap a la integració d'aquelles persones que pateixen aquest tipus de discapacitat».

El novè art al servei de l'escenografia urbana

■ L'urbs com a escenari de la historieta il·lustrada, nucli de l'exposició «Ciutat i Còmic»

BARCELONA.— La cultura del còmic té unes indiscutibles arrels urbanes. L'exposició *Ciutat i Còmic* ens proposa un recorregut apassionant per la representació i l'evolució de les ciutats de totes les

èpoques a través de les pàgines dels còmics. Es pot visitar fins al 31 de maig. Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, c/ de Montalegre, 5.

«La casa dorada de Samarkanda», d'Hugo Pratt.

L'exposició recull 400 vinyetes procedents de 270 còmics i dibuixos de 145 autors diferents. La ciutat del passat, del present i del futur són els tres eixos al voltant dels quals s'estructura la mostra. L'itinerari, que té l'al·licient que està concebut com una historieta atípica i sorprenent, s'inicia amb l'antiga civilització egípcia (les piràmides d'Edgar P. Jacobs) per desembarcar en els universos futuristes més insòlits (les ciutats inhumanes de Katsuhiro Otomo). El còmic —l'anomenat novè art— no es limita a reproduir la realitat urbana, sinó que la interpreta, la reinventa i, fins i tot, l'anticipa.

Dins de l'apartat de la ciutat històrica trobem personatges immortals dins del món del còmic com Astèrix, Tintín, el Príncep Valent, el Jabato o Lucky Luke. L'artista posa en joc, en el moment de mirar enrere, la seva llibertat creadora, ja que no hi ha una documentació històrica exhaustiva que li permeti dibuixar amb una exactitud absoluta la ciutat que realment va existir.

El 1905 el dibuixant Winsor McCay va iniciar, amb la sèrie *Little Nemo in Slumberland*, el començament d'una fructífera relació basada en la contemporaneïtat entre allò que es dibuixa i allò que es pot veure a través de la finestra. La metròpoli nord-americana, amb els seus gratacels, ocupa un lloc rellevant en aquest àmbit. No cal dir que Superman regna sense cap problema en aquest marmagnum de ferro i ciment. Per il·lustrar el futur, els dibuixants i els guionistes han de fer un salt en el buit. La visió del futur és força pessimista a través de desastres nuclears (per exemple, l'obra d'Enki Bilal) i d'unes ciutats espacials inhòspites (*Flash Gordon*, d'Alex Raymond).

Miquel Àngel Codina

Mortadelo i Filemón: 40 anys de somriures

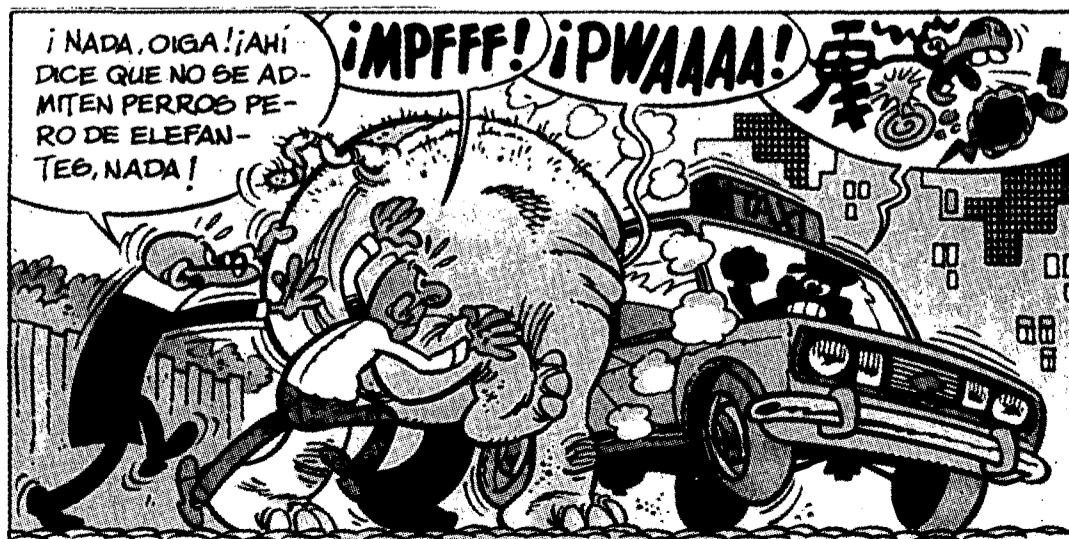
Un és calb; l'altre té únicament dos pèls. El primer du levita i ulleres, mentre que el segon vesteix camisa blanca, pantalons vermells i un corbatí. El més alt és molt afeccionat a les disfresses; el més baixet és —oell s'ho creu— el «cervell» d'aquesta estranya parella. Tots dos són solters i un xic misogins. Són detectius privats i treballen a la TIA (Tècnics d'Investigació Aeroteràquia). Enguany han complert quaranta anys. Es tracta de dos autèntics mags de l'humor: Mortadelo i Filemón.

Entranyables, eixelebrats i divertits, no són únicament uns personatges de perfil unidimensional, sinó que cobren vida i ànima en cada historieta. Amb el pas del temps han guanyat, a més d'un gran nombre de seguidors, una riquesa de matisos extraordinària.

Han esdevingut els herois de tota una generació, aliena a les actuals tecnologies informàtiques i audiovisuals. Una generació que va créixer pensant que era d'allò més normal que una tal Susanita

tingués com a mascota un ratolinet que menjava xocolata, turró i anissos.

El barceloní Francisco Ibáñez va crear Mortadelo i Filemón el 1958. Van veure la llum per primer cop a la revista *Pulgarcito* i immediatament van assolir una posició rellevant a l'Olimp del còmic. Les seves historietes, amb uns diàlegs enginyosos i un dinamisme vertiginós, es caracteritzen per un humor absurd i enfollidor que no té res que envejar al de les pel·lícules dels mítics germans Marx. Certament, podríem afirmar ben bé que Mortadelo i Filemón semblen els cosins germans de Groucho, Chico i Harpo. Els seus millors gags haurien fet les delícies de mestres com Charles Chaplin, Harold Lloyd o Buster Keaton. Grans creadors de somriures.

Mortadelo i Filemón, en plena acció, a la historieta «Animalada».

M.A.C.

La mestria pictòrica d'una jove promesa

■ Luis Díaz de Burgos palesa en la seva obra una gran maduresa creativa

BARCELONA.— Des del 3 de març passat es pot contemplar l'exposició *Formes i objectes* del pintor Luis Díaz de Burgos, de 30 anys. La mostra, que s'emmarca dins d'un homenatge a l'autora i dibuixant Lola Anglada, es pot visitar a la Sala d'Art Jove de la Generalitat, al carrer Calàbria, 147.

Luis Díaz de Burgos, nascut a Barcelona el 1968, es va llicenciar el 1996 en Belles Arts, en l'especialitat de pintura, per la Universitat de Barcelona. Aquesta és la seva primera exposició individual, després d'haver-ne fet algunes de col·lectives. Destaquen, entre les obres presentades, *Fruita sobre la taula* (1995), *Objectes insinuats* (1995), *Paisatge interior* (1995), *Bodegó en groc* (1996), *Darrere del got* (1996) i *Copa i trèbol* (1997). Són unes pintures que palesen el concepte d'art entès fonamentalment com un diàleg fecund entre la representació figurativa de la realitat i la seva interpretació abstracta. Cal fer esment sobretot del contrast, enèrgic i violent, de les seves tonalitats. En aquest sentit, destacaríem *Sobre groc* (1997), la particular recreació d'un bodegó que juga amb dos colors bàsics: el groc i el blau.

Un món d'impactes visuals

L'artista ens ofereix tota una sèrie

d'objectes quotidians (copes, gerres, ganivets o fruites) que, a través d'un esclat de color i d'una tècnica que no modela les formes de manera fidel, suggereix un món d'impactes visuals. Díaz de Burgos no juxtaposa un gran nombre d'elements de l'objecte en qüestió, sinó que n'agafa tan sols els que considera més significatius per a la seva plasmació pictòrica.

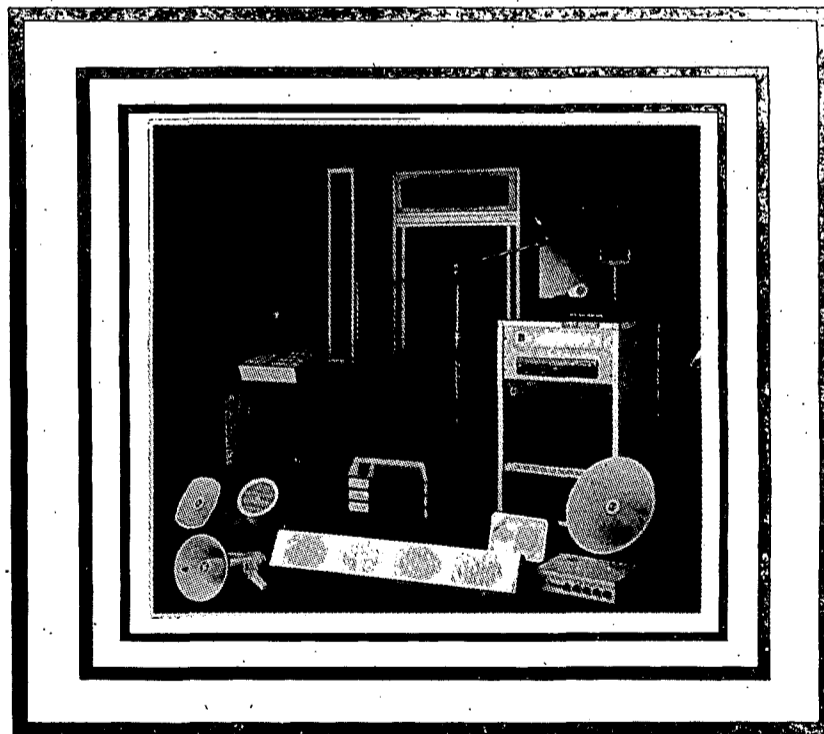
Chechu Sanz escriu en el text del catàleg el següent: «La realitat és diferent però, a qui li interessa la realitat? Les taules de Luis estan molt més vives que aquestes taules que hem viscut junts. El color les fa irreal, però difícilment són millors.» Luis Díaz de Burgos percep la pintura com un llenguatge autònom i lliure; deixa que sigui ella mateixa la que s'expressi segons les seves lleis naturals. La forma i el color esdevenen en la seva obra un binomi indivisible amb identitat pròpia. La identitat pictòrica d'una jove promesa.

Miquel Àngel Codina

«Bodegó en groc» (1996)

Una gamma perfectament adaptada.

INSTAL·LACIONS DE MEGAFONIA I SISTEMES DE COMUNICACIÓ

CENTRES EDUCATIUS • ESGLÉSIES • COMPLEXES POLIESPORTIUS
INDÚSTRIA • CENTRES SANITARIS • PROTECCIÓ CIUTADANA, ETC.

PRESSUPOSTOS SENSE COMPROMÍS

ROCAFER

NOVES TECNOLOGIES DEL SO

Pg. Fabra i Puig, 39 · Àtic 2ª · Tels. 311 72 01 · 311 94 49
Fax 311 75 61 · 08030 Barcelona

BOUYER

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Alexander Petöfi, poeta

Segell hongarès dedicat al poeta Alexander Petöfi el 1947. La seva numeració Yvert és la 864. Petöfi va néixer l'1 de gener de 1823 a Kiskörös i va morir el 31 de juliol de 1849 a Schützburg. D'origen humil, va tenir una formació irregular, fou soldat i treballà després com

a actor en una companyia de comedians ambulants. El 1842 va publicar el seu primer poema. La seva poesia lírica, d'una gran fecunditat, es caracteritza per un llenguatge nou, on s'accentuen els temes de l'amor, la joventut, la llibertat i la justícia social. Va publicar una sèrie de cants patriòtics que el van consagrar com a gran poeta d'Hongria.

CATALUNYA
CRISTIANA

La
bona
notícia

Cada setmana, et portem
LA BONA NOTÍCIA
a casa teva

Et podem portar **DE FRANC** a **TERRA SANTA** o a **ROMA**

SUBSCRIU-TE a
«CATALUNYA
CRISTIANA»
i podràs guanyar
un dels
DOS VIATGES
a TERRA SANTA
o a ROMA per
a dues persones

Atenció, últims dies!

Amb «CATALUNYA
CRISTIANA»
ÉS MOLT FÀCIL
GUANYAR

SORTEIG VÀLID NOMÉS PER A **NOVES SUBSCRIPCIONS**

- 1 Emplena la butlleta de subscripció amb totes les teves dades.
- 2 Tria la forma de pagament que et vagi més bé.
- 3 Retalla la butlleta per la línia de punts i envia-la per correu al més aviat possible.

4 De seguida que rebem la teva butlleta, et lliurem per correu el teu primer exemplar de *Catalunya Cristiana* i el **certificat de participació** per al sorteig de **dos viatges a Terra Santa o a Roma** per a dues persones.

Aquesta CAMPANYA començarà l'1 d'abril i s'acabarà el 31 de març de 1998. El sorteig dels viatges es farà davant de notari, abans del 15 de maig de 1998.

Nom

Adreça.....

Població..... D.P.....

Província..... Tel

Se subscriu a "**CATALUNYA CRISTIANA**" català/castellà per l'import anual (52 números) de 11.180 ptes.

El pagament de l'esmentada subscripció el faré mitjançant

domiciliació bancària (en aquest cas empleneu l'ordre de domiciliació) xec nominatiu que adjunto per valor de 11.180 ptes.

Sol·licito fer el pagament a través de:

- 1 sol rebut de 11.180 ptes.
- 2 rebuts mensuals consecutius de 5.590 ptes.
- 4 rebuts mensuals consecutius de 2.795 ptes.

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa..... Agència.....

Adreça.....

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara i fins a nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA** per la meua subscripció a "**CATALUNYA CRISTIANA**" amb càrrec al meu **compte corrent/llibreta**

Entitat Oficina DC Compte

Data.....

Signatura del titular del **compte/llibreta**:

El planeta Terra i la seva història

Francesc Nicolau

Professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

ALLÒ QUE DÉU TÉ D'INVISIBLE, COM EL SEU PODER ETERN I LA SEVA DIVINITAT, DES DE LA CREACIÓ DEL MÓN ES FA VISIBLE A LA INTEL·LIGÈNCIA HUMANA A TRAVÉS DE LES SEVES OBRES.

(ROM 1,20)

51. Geologia del període Quaternari

El Quaternari és l'últim període de l'Era Terciària. I el més curt. No arriba als dos milions d'anys. I també es fa difícil marcar-ne l'inici. Nosaltres amb altres autors, li fixem la durada de 1,7 milions d'anys. Això vol dir que, en la comparança amb un any que fem de la història del nostre planeta, dura aquest període des de les 8,45 hores del vespre del 31 de desembre fins a la mitjanit; és a dir que no arriba a tres hores a questa escala. Però la seva curta durada no obsta que realment sigui el temps més important des del punt de vista humà. És el temps de l'arribada de l'home a la Terra. Se li havia donat la categoria d'era geològica, i se l'havia anomenat amb el nom d'Era Antropozoica. Però avui dia hom prefereix, per la seva curta durada, considerar-la com hem dit: l'últim període de la Terciària. Cosa que no vol dir treure-li importància. Si per al planeta 2 milions d'anys són poc, per a l'ésser humà són molt, sobretot si el comparem amb la història personal de cadascú. Una vida de cent anys només n'és una vintmilèsima part. El Quaternari és també el període més ben conegut per ser el més recent. S'hi distingeixen dues èpoques: *Plistocè* (el més recent; pleistos, el més) i *Holocè* (tot recent; holos, tot).

La Geografia i el clima quaternaris

Una característica molt important d'aquest període és l'alternància d'èpoques relativament càlides amb glaciacions. Les transgressions i regressions dels gels configuren el procés geogràfic, ja que provoquen les oscil·lacions del nivell del mar. Els continents, per la seva banda, ja tenen pràcticament la forma actual. Només hi hem d'afegir que l'esvoranc de la Mar Roja encara creix i es fa més pregona la vall del Jordà a Palestina; com també continua allunyant-se lentament el continent americà bo i eixamplant l'Atlàntic, i que la pressió de l'Índia fa augmentar d'unes quantes desenes de més els cims de l'Himàlaia.

Al inici del Quaternari el clima es fa més fred. Comença el període glacial anomenat *del Danubi* per a la regió alpina i *d'Eburon* per al nord d'Europa.

Escandinàvia es troba gairebé tota sota el gel. En dona testimoni la fauna àrtica estèpària que, gràcies als fòssils, sabem que va emigrar cap al sud. Després d'aquesta època vingué un augment de temperatura que provocà un clima suau que durà més d'un milió d'anys. Però a continuació, ara fa uns 600.000 anys s'inicià una nova glaciació més intensa que la del Danubi, i que s'ha anomenat *període glacial de Günz*. Els pols del planeta retenen molta quantitat de gel i això fa que el nivell del mar s'abaixi uns 50 metres. Al cap de 50.000 anys la temperatura torna a pujar i es manté pròxima a l'actual durant uns 60.000

seguit d'una altra glaciació, la *de Würm*, no tan intensa com la de Riss, si bé poc n'hi faltà, i per una altra banda el supera en durada: uns 100.000 anys. De totes maneres cal advertir que les xifres que hem consignat són només aproximades. No hi ha seguretat plena en les durades i les quantitats varien un xic d'un autor a l'altre. I fins n'hi ha que amb bon seny no gosen aventurar-ne cap amb certesa. El que és cert és que després d'aquest últim període glacial començà un període de clima més benigne (interglacial?), que és el que tenim ara. Fa uns 10.000 anys que començà i se sol identificar amb la segona

planeta: canvis de la circulació oceànica, i atmosfèrica, augment de gasos a l'atmosfera a causa d'erupcions volcàniques... El que nosaltres direm és que la qüestió no està pas resolta.

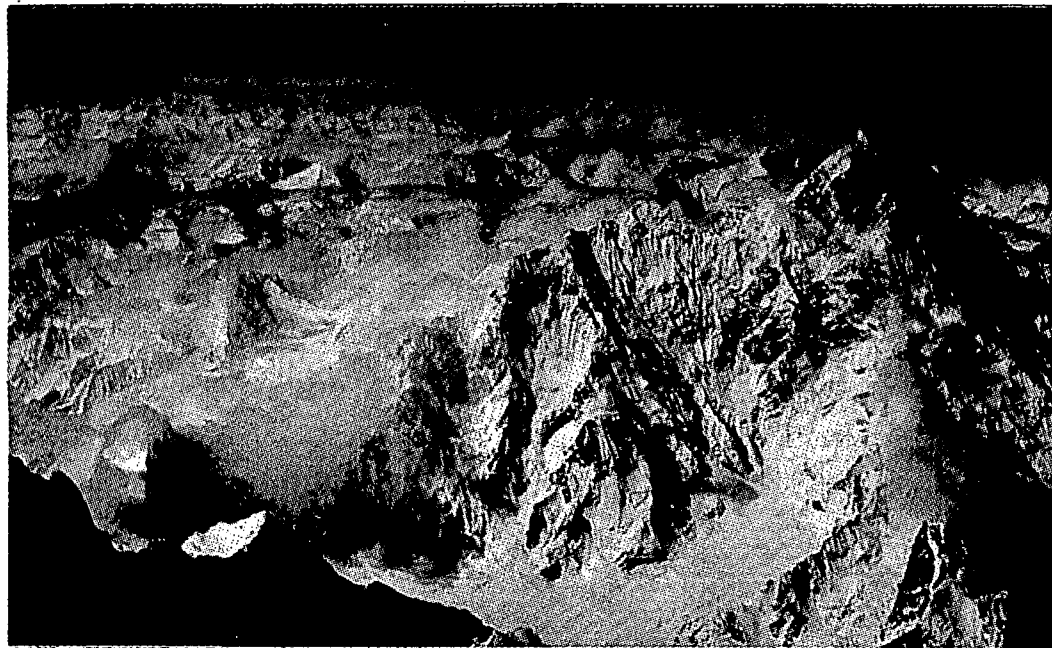
Durant el Quaternari hi hagué encara quatre inversions dels pols magnètics de la Terra.

La fauna i flora del Quaternari

Els animals i les plantes es veieren naturalment afectats per les fluctuacions climàtiques que hem dit. Els seus fòssils en són testimonis. Precisament les variacions de la flora són les que ens donen més dades sobre la successió de períodes freds i atemperats. L'anàlisi del pol·len de les torberes ens revela la composició dels boscos i prats segons les alternàncies dites.

De la fauna hem de dir que els fòssils més interessants són els dels homínids, els quals ja comencen a aparèixer al Pliocè, últim període de la Terciària. Tan interessants que n'hauré de parlar extensament més endavant. Diguem ara que, dels altres grups d'animals, hi trobem ja pràcticament les mateixes formes que les actuals vivents, amb l'excepció d'un cert nombre d'espècies ara extingides, principalment grans mamífers, com són els rinoceronts

llanuts, que s'han conservat en aluvions glaçats de la Sibèria com en una cambra frigorífica, els elefants europeus (*Elephas meridionalis* i *antiquus*), els mamuts, que també han estat trobats en els gels de Sibèria, alguns ben sencers, l'ós de les cavernes, el *Bos primigenius* o *our*, els grans desdentats d'Amèrica del Sud, i altres. De tots aquests sembla que l'últim a extingir-se va ser el mamut, perquè fa 20.000 anys certament encara n'hi havia de vius. Així, doncs, va conviure un llarg temps amb l'espècie humana. També es va extingir la gegantina au de Nova Zelanda anomenada *Dinornis* pels científics i *moa* pels indígenes d'aquell país, que tenia uns tres metres d'alçada i també va conviure amb l'home. Se'n conserven ous fòssils d'un volum de 140 ous de gallina.

Els cims de l'Himàlaia.

anys més. I li segueix un altre període glacial, el *de Mindel*, encara més intens que l'anterior, que fa que el nivell dels oceans minvi d'uns 70 metres. Les quantitats de glaç, retingudes havien de ser per força molt elevades. I dura uns 70.000 anys. Vingué una altra llarga temporada d'uns 170.000 anys, d'un clima que podríem dir normal, però que al final es va veure sorpresa per la glaciació més intensa de totes les del Quaternari: la *de Riss*, que féu baixar fins a prop dels 100 metres el nivell de l'aigua dels mars. Al nord la part glaçada arribava, a Europa, fins a cobrir tota l'Anglaterra i a Amèrica fins on ara s'estén el riu Sant Llorenç del Canadà. Dura uns 60.000 anys fins que sobrevingué un altre període interglacial d'una durada semblant, que també fou

època del quaternari: l' *Holocè*.

Els científics s'han interrogat sobre les possibles causes d'aquestes glaciacions. L'astrònom serbi M. Milankovitch relaciona les quatre últimes èpoques glacials amb les variacions de la radiació solar, que ell ha calculat per als últims 600.000 anys. Però molts autors, potser la majoria, no consideren suficient aquesta causa. D'altres hi afegeixen que també podria haver estat que el Sol, en la seva marxa per la Galàxia, hagués hagut de travessar núvols de pols còsmica que haurien fet minvar la irradiació solar rebuda per la Terra sense que l'astre hagués tingut disminució del seu poder calorífic; però, és clar, no s'ha pogut demostrar que realment això hagués ocorregut. I d'altres creuen que la causa s'ha de trobar en el nostre mateix

El llibre de la setmana

Un oasi al desert lector

Paulo Coelho l'ha encertat. Lliurat gairebé sempre a una literatura en què es barreja la realitat amb l'al·legoria, com ja vam veure en la seva obra *El peregrino de Compostela*, ha sabut elevar la seva narració fins a un món de metàfora total, i ens ha presentat la gran aventura de l'existència d'un pastor andalús anomenat Santiago.

El noi volia, en primer lloc, arribar a descobrir el sentit de la seva vida, i desitjava amb totes les seves forces seguir les ordres del seu destí. Coneixia molt bé les seves ovelles, i es va adonar que obeïen les seves ordres, sense preocupar-se de cap altra cosa que de ser fidels a la veu del seu pastor. I va comprendre que en l'home hi ha una veu que, des de dins, té l'obligació d'escrutar allò que el món, la naturalesa, les coses i els homes li parlen. I va travessar el desert amb tots els seus perills, fins arribar a trobar la veritable resposta a la seva felicitat.

Paulo Coelho ha escrit una obra que és en l'òrbita de *Joan Salvador Gavina*, i d'*El petit príncep*. Parlant de

Santiago parla als homes, per ensenyar-los que viure és un exercici dur, que cal enfrontar-se als dimonis personals i amb els que vénen de l'exterior. I, al mateix temps, cal deixar parlar el cor, que moltes vegades dicta les autèntiques respostes als interrogants que assetgen a totes hores, en allò gran i en allò petit, en allò que enganya i en allò que ens aclapara.

L'Alquimista ens fa replantejar moltes coses, perquè ajuda a aturar-nos a la vora del camí, i ens convida a una reflexió pausada, subtil, decididament oberta a allò que pot ser una trajectòria diferent de

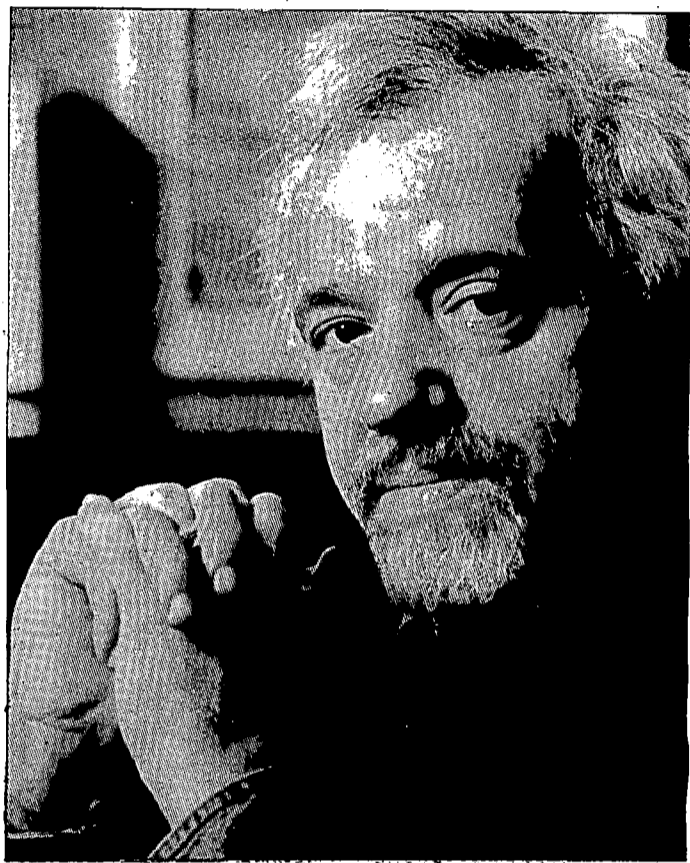
la dictada per la rutina de no voler pensar.

El plantejament literari de Coelho és simple, però cal saber reconèixer darrere de les diferents anècdotes que jalonen la vida del pastor andalús, tot allò que ens impedeix arribar a les autèntiques fites de la nostra vida.

Santiago sempre està davant del risc sense saber-ho. Sap enfrontar-s'hi, i té la capacitat d'escolta que necessita per arribar a comprendre, mitjançant

la paraula i el consell aliè, allò que no podria arribar a desxifrar per si mateix. La lucidesa li ve perquè intenta que tots els elements amb què construeix la seva vida estiguin avalats pels que se li apropen, amb intencions bones o dolentes.

L'Alquimista és una obra que es lleix d'una tirada, perquè es descobreix darrere d'un estil molt depurat tot un món de poesia i d'humanitat. La perplexitat constant del protagonista sempre està compensada amb la voluntat de qui desitja, en primer lloc, seguir la Llegenda Personal, i escolta el Llenguatge del Món. Paulo Coelho ha aconseguit que la seva lectura sigui, com diu un comentarista, «com aixecar-se a trenc d'alba per veure sortir el sol, mentre la resta del món encara dorm». Una alenada d'aire fresc, sense contaminació, amb tots els elements que prometen obrir-

Paulo Coelho.

se a la vida amb la serenor amable de la rosada.

L'Alquimista produeix en nosaltres la transformació amb què somiaven els que buscaven la pedra filosofal. Almenys durant un temps, precisament aquell en què estem absorts en la seva lectura.

Cristóbal Sàrrias

La sardana i la dansa

Concert de cobles al Palau de la Música Catalana

Els mesos de gener i febrer el calendari d'actes per festejar el seu 75 aniversari de l'Agrupació Cultural Folklòrica Barcelona, es va decantar preferentment per la branca cultural i excursionista. Però s'apropa un dels actes més transcendents de l'aniversari, el concert de sardanes i música per a cobla que tindrà lloc la nit del 14 de març al Palau de la Música Catalana. Presentarà tres prestigioses cobles de l'àrea barcelonina, la Mediterrània, la Principal del Llobregat i la Sant Jordi-Ciutat de Barcelona, amb una programació poc o gens habitual de presentar un programa exclusiu de sardanes i obres per a dues i tres cobles. A la segona part actuarà la prestigiosa Coral Polifònica de Puig-reig. La direcció general del concert és a càrrec de Jesús Ventura i Barnet. Les reserves es poden fer per telèfon al 318 85 37 o al 436 03 47 i a les taquilles del Palau.

Josep Ventura

EDITORIAL REGINA, S.A.

EDICIONS D'INTERÈS:

MISSAL FERIAL

EDICIÓ DE FORMAT MANUAL, PER ALS DIES NO FESTIUS

HIMNARI LITÚRGIC CATALÀ

REPERTORI D'HIMNES PER A LA CELEBRACIÓ CANTADA DE LA LITÚRGIA DE LES HORES

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES

ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

SEGUIM JESÚS

Col·lecció de 3 volums amb estoig

ELS MAJAMENTS DE DÉU - LES BENAURANCES -

LES OBRES DE MISERICÒRDIA

TEXTOS CATEQUÍSTICS PER ALS INFANTS

Mallorca, 87-89 Tel. 322 17 11 Fax 322 53 69 - 08029 Barcelona

Llibres

La catequesi dels adults

Aquest llibre és un instrument per a la catequesi dels adults. Sortosament, són molts els grups que s'apleguen per adquirir una major formació cristiana, pregar i treballar en la vinya del Senyor, és a dir, en l'Església i en el món. «Heus aquí —escriu l'autor en el pròleg del volum— un signe de bona salut espiritual. Una realitat que assenyala l'esperança com el fruit de la tasca de l'Esperit Sant.» La catequesi tendeix a desenvolupar la comprensió del misteri de Crist, a la llum de la paraula, perquè totes les persones n'estiguin impregnades. Transformat per l'acció de la gràcia en una nova criatura, el cristià es posa d'aquesta manera a seguir Crist i, dins de l'Església, «aprèn cada cop més a pensar com Ell, a jutjar com Ell, a actuar d'acord amb els seus manaments, a esperar tal com Ell ens invita a fer-ho» (CT, 20 b).

El nou Directori General de Catequesi, publicat l'agost de 1997, desitja que la catequesi d'adults pugui estar a l'alçada dels nostres dies. «Al cristià, de fet, se li demana molt en les actuals circumstàncies. De manera que ha de saber donar raó de la seva fe. I això de la millor manera. Per tant necessita d'una presentació de la fe cristiana autèntica i sistemàtica», escriu Joan

Guiteras. L'Esperit Sant, tercera persona de la Trinitat, ha de ser vist com el do de Déu a la història en la comunitat dels qui creuen en Crist.

C.C.

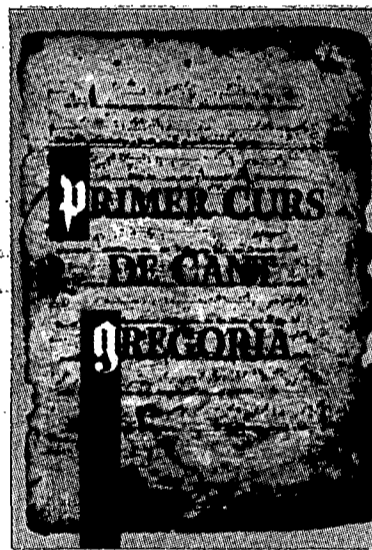
Joan Guiteras i Vilanova,
Crec en l'Esperit Sant, que és Senyor i infon la vida. Catequesi vers el Tercer Mil·lenni. Delegació Diocesana de Catequesi de l'Arxidiòcesi de Barcelona, Col·lecció Adults en la Fe, Barcelona 1998, 83 pàg.

L'espiritualitat del cant gregorià

El valor essencial del cant gregorià rau en la seva profunda espiritualitat. És aquesta precisament la que fomenta, orienta i justifica l'estudi dut a terme en el *Primer curs de cant gregorià*. Tots els documents pontificis, inclosa la Constitució sobre la Litúrgia (Concili Vaticà II), reconeixen el cant gregorià com «el cant propi de l'Església romana». I no tant per les seves qualitats musicals, sinó per la seva incomparable aptitud per expressar la pregària. «Aquests textos presos predominantment de la Sagrada Escripura —s'afirma en la introducció— ofereixen una bellesa i un nervi que entonen precisament amb la seva inspiració divina; i, per altra banda, les melodies gregorianes no sols són adaptades de manera inigualable a la plasticitat natural de les paraules, sinó que fins n'han expressat admirablement la densitat espiritual.»

En la *Semiologia gregoriana*, dom Eugène Cardine fa una aportació molt valuosa a la interpretació de les melodies gregorianes basant-se en els signes originals amb què foren escrits. Pel que fa a l'accentuació dels mots llatins i dels mots tècnics del tema, Josep-Maria Cabré, el traductor, ha seguit la normativa dels llibres litúrgics.

C.C.

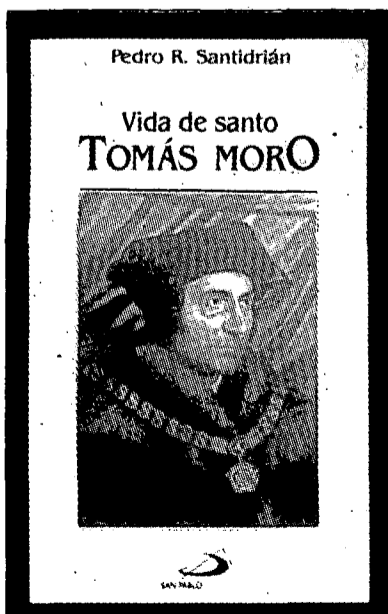
Dom Eugène Cardine, *Primer curs de cant gregorià-Semiologia gregoriana. Segon curs de cant gregorià. Obra Cultural Santes Creus, Santa Coloma de Queralt 1995-Barcelona 1997, 97 pàg-170 pàg.*

Tomàs Moro, servidor de Déu

Màrtir de la seva fe catòlica i de la seva consciència, Tomàs Moro (1478-1535) continua sent «l'home de totes les hores», com ho va ser per a la gent del seu temps. Polític i humanista, home de lletres i advocat, va arribar a ser gran canceller sota el regnat d'Enric VIII. Moro va encarnar en la seva vida els valors de la fe il·lustrada, la pau, la llibertat, l'amistat, l'humor, el lliurament als altres, la consciència i la presència de Déu entre els éssers humans. Va viure els disturbis que van marcar els principis de l'Església anglicana i es va oposar al divorci d'Enric VIII, la qual cosa li va comportar l'acusació de traïdor. Fou empresonat i decapitat. Després de gairebé cinc segles de la seva mort, «sóc testimoni —subratlla Pedro R. Santidrián, autor de *Vida de santo Tomàs Moro*— que la seva *Utopia* es troba en la base de la "ingent minoria" que vol canviar el nostre món a la recerca decidida i alegre d'un nou home».

C.C.

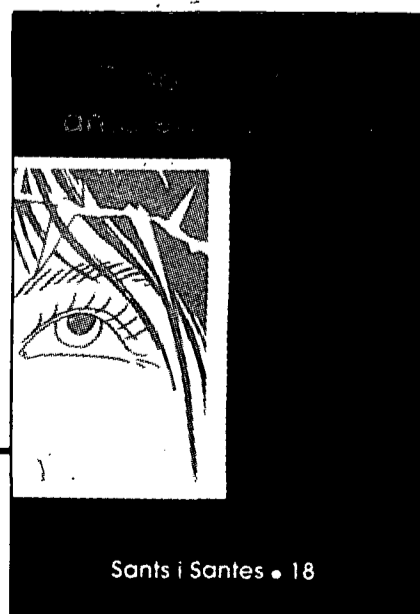
Pedro R. Santidrián, *Vida de santo Tomás Moro, Editorial San Pablo, Col·lecció Vidas Breves, Madrid 1997, 157 pàg.*

Flor de santedat

La solemne beatificació de Rosa de Santa Maria —més coneguda com a Rosa de Lima— va tenir lloc el 15 d'abril de 1668. Més d'un segle i mig després de la descoberta i evangelització del Nou Món, aquest oferia a la cristiandat la primera flor de santedat que havia produït. Va néixer el 1586 a Lima. Va combinar d'una manera admirable la seva dedicació a la penitència i a la pregària amb les feines domèstiques i el treball manual. «Era un tipus de vida religiosa que no necessitava les reixes d'un convent per aconseguir les fites més altes de la contemplació», afirma Joan Llopis. El 1606 va ser admesa com a terciària dominica amb el privilegi de vestir l'hàbit blanc i negre de les monges de l'orde. Va morir el 1617.

C.C.

Joan Llopis, *Rosa de Lima, amb entrega toat. Centre de Pastoral Litúrgica, Col·lecció Sants i Santes, Barcelona 1998, 20 pàg.*

Félix, l'amic dels animals

El dimarts 10 de març s'ha commemorat el divuitè aniversari de la mort del naturalista, zoòleg i antropòleg Félix Rodríguez de la Fuente i dels reporters Teodoro Roa i Alberto Mariano Huéscar en accident aeri quan rodaven a Alaska un reportatge sobre la Iditarod, la carrera de gossos de trineu més important del món. Félix Rodríguez de la Fuente, un dels professionals més carismàtics i respectats de la petita pantalla, serà homenatjat pròximament per Televisió Espanyola amb un programa especial.

Félix Rodríguez de la Fuente va néixer a Poza de la Sal (Burgos) el 1928. Va estudiar medicina a la Universitat de Madrid i es va especialitzar en odontologia, professió que mai no va arribar a exercir. Aconseguí una gran popularitat com a realitzador i comentarista de sèries televisives de caràcter didàctic sobre la fauna terrestre. El 1964 va iniciar la seva col·laboració a Televisió Espanyola en l'espai *Fin de semana*. Quatre anys més tard va presentar *Félix, el amigo de los animales*. També va participar a *Vida salvaje* i a *Planeta azul*, però el seu major èxit fou la sèrie documental *El hombre y la tierra*, guardonada amb nombrosos premis internacionals.

Félix Rodríguez de la Fuente.

per evocar la figura d'un home compromès en l'estudi i la defensa de la fauna. Tot un exemple.

La mirada de Félix, d'una hora de durada, recordarà la vida i trajectòria professional del gran naturalista espanyol. L'espai serà presentat pel periodista Lorenzo Milá i dirigit per Miguel Molina, un dels antics col·laboradors de Rodríguez de la Fuente. També està prevista la reposició de divuit capítols de fauna veneçolana i del centenar de fauna ibèrica que integren *El hombre y la tierra*. Totes les imatges d'aquesta mítica obra s'han digitalitzat per tal de recuperar els colors originals i guanyar en nitidesa. La cadena pública estatal també ha fet públic que no es descarta que es produeixin més episodis de la sèrie amb seqüències inèdites, que van ser descartades en el seu moment.

D'altra banda, l'equip del programa *Al filo de lo imposible*, dirigit per Sebastián Álvaro, vol retre el seu particular homenatge a Félix Rodríguez de la Fuente amb la gravació de la Iditarod. L'equip ja s'ha desplaçat a Anchorage (Alaska), on comença aquesta competició, que consta de 1.857 quilòmetres de recorregut i que se celebra des de 1973. Una autèntica aventura

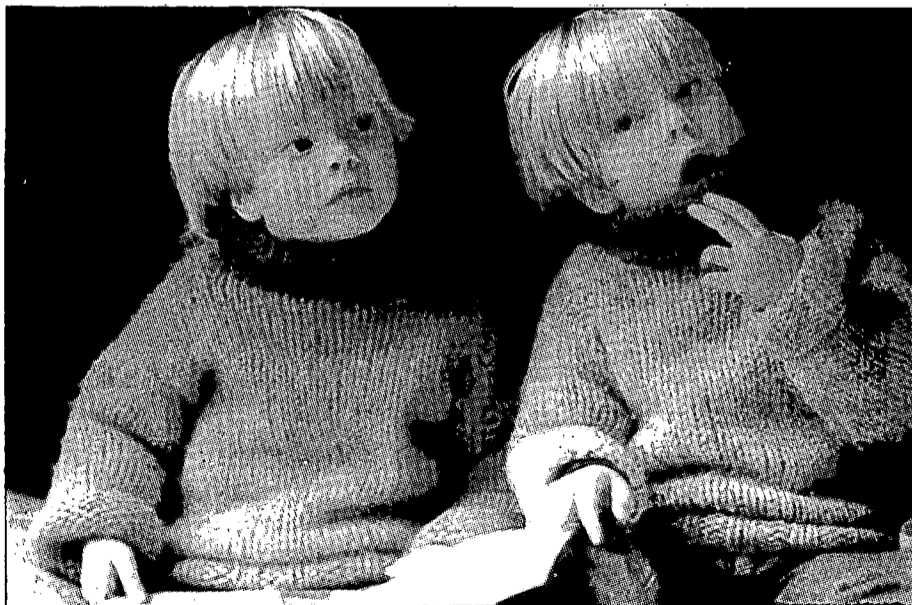
Crònica televisiva

M.A.C.

El poder ocult dels gens

La ciència vol demostrar que la peculiar relació que s'estableix entre els bessons univitel·lins —un autèntic miracle de la naturalesa: persones físicament idèntiques que comparteixen un mateix codi genètic— pot aportar molta llum als patrons de conducta de tots els éssers humans. El programa *60 minuts*, del Canal 33, va emetre l'excel·lent reportatge de producció britànica «El misteri dels bessons», on s'analitzava fins a quin punt els gens poden determinar la vida dels individus. Per exemple, els estats de tristesa i felicitat o les malalties que patirem.

Els científics duen a terme en l'actualitat diversos estudis comparatius sobre l'evolució vital dels germans bessons per esbrinar quina part de la nostra vida triem nosaltres i quina part és seleccionada pels nostres gens. L'espai va començar amb les imatges, captades mitjançant una ecografia, de dos bessons univitel·lins dins del si matern. Vam poder observar com es donaven cops de peu enjogassadament, s'abraçaven i es feien petons. Dos embrions

Els bessons univitel·lins, un miracle de la naturalesa.

units per lligams físics, genètics i afectius des de l'inici de les seves vides.

Avui dia es té la constància que arreu del món hi ha unes setanta parelles de bessons univitel·lins que van créixer sense saber que tenien un germà. La majoria provenen de famílies separades per l'ambient bèl·lic de la Segona Guerra Mundial. El Dr. Tom

Bouchard va examinar aquests casos, en què les probables similituds no es podien atribuir a contextos ambientals o educacionals comuns. «El descobriment més sorprenent d'aquest estudi ha estat comprovar que bessons univitel·lins que han viscut separats són tan semblants com els que han viscut junts», va manifestar el Dr.

Bouchard. «Això implica —va constatar— que el fet de créixer en un mateix entorn familiar, social i cultural no afegeix res que no estigui ja en la dotació genètica d'un individu.»

Bàrbara i Dafne són dues bessones de seixanta anys que no es coneixien. Van dur vides absolutament independents, però són nombrosos els paral·lismes que hi ha entre aquestes dues dones. De joves havien participat en grups d'escoltes i havien estudiat ballet. Totes dues tenen una lleugera coixesa a causa d'una lesió produïda en l'adolescència. Es van enamorar a la mateixa edat i es van casar el mateix any. Quan les germanes es van retrobar portaven el cabell tenyit de color castanyrogenc, llegien les mateixes novel·les i els agradava prendre el cafè fred.

Algunes teories afirmen que aquestes coincidències són fruit d'una comunicació telepàtica inconscient. Però d'altres afirmen que provenen del fet que els bessons tenen similars esquemes de pensament, generats per la identitat dels gens. Encara que estiguin separats durant anys i visquin lluny, els bessons univitel·lins caminen a un ritme idèntic, orquestrat per un mestre de cerimònies molt especial: el codi genètic.

RÀDIO

De dilluns a divendres:

- de 8 a 8.30 *El Primer Cafè*
- de 8.30 a 21.00 *Radiofórmula musical*: Butlletins cada quart d'hora amb informacions generals, de serveis, Església i culturals. Informacions esportives durant les tardes del cap de setmana. Comentari de l'Evangelí a les 7.30 i a les 15.30.

Cada dia:

- de 5 a 8 *Radiofórmula musical*
- de 2 a 5 *Comentari de l'Evangelí, Espurna d'Alba, Música instrumental*

Dilluns

- 21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*
- 21.30-22.00 *Música. (programa d'economia en preparació)*
- 22.00-23.00 *Nit d'estels*
- 23.00-24.00 *Galàxia esport*
- 24.00-1.00 *Estima la vida - La font del gat*
- 1.00-1.30 *So de cine*
- 1.30-2.00 *Cova de jazz*

Dimarts

- 21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*
- 21.30-22.00 *Crèixer amb els anys*
- 22.00-23.00 *Nit d'estels*
- 23.00-24.00 *Viure el dia dia*
- 24.00-1.00 *Versió original - Com un tros de vida*
- 1.00-1.30 *Dos quarts de nit*
- 1.30-2.00 *Cova de jazz*

Dimecres

- 21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*
- 21.30-22.00 *L'enigma*
- 22.00-23.00 *Nit d'estels*
- 23.00-24.00 *L'excusa*
- 24.00-1.00 *Bojos per la ciència - Panorama cultural*
- 1.00-1.30 *Mentides de bolero*
- 1.30-2.00 *Diccionari de cinema*

Dijous

- 21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*
- 21.30-22.00 *Els veïns de l'escala*
- 22.00-23.00 *Nit d'estels*
- 23.00-24.00 *En família*
- 24.00-1.00 *Agora*
- 1.00-2.00 *Estels de colors*

Divendres

- 21.00-21.30 *Vet aquí que...; En un dia com avui; Punt i coma*
- 21.30-22.00 *Un país a la motxilla*
- 22.00-23.00 *Nit d'estels*
- 23.00-24.00 *Temps d'acció*
- 24.00-1.00 *Amb llum pròpia*
- 1.00-2.00 *Obladi obladà*

Dissabte

- 7.00 *A cort obert*
- 8.00-8.30 *On tu em diguis*
- 8.30-21.00 *Radiofórmula musical*
- 21.00-21.30 *Des de Nashville*
- 21.30-22.00 *La veu del campanar*
- 22.00-23.00 *La porta del temps*
- 23.00-24.00 *Panorama de cinema*
- 24.00-2.00 *Fila 7 - Les novetats a cau d'orella*

Diumenge

- 7.00 *Raons per viure*
- 8.00-8.30 *On tu em diguis*
- 8.30-9.00 *Cova de clàssics*
- 9.00-10.00 *Tot sardana*
- 18.45 *Eucaristia*
- 21.00-21.30 *Els noms de la música*
- 22.00-23.00 *Contraatac*
- 23.00-24.00 *La vigília*
- 24.00-1.00 *Temps de paraula - Tornar a creure*
- 1.00-2.00 *A cel obert*

RÀDIO VATICANA (OM 1.530, entre d'altres) - Cada dia a les 20.40h *Rosari*: en llatí des del Vaticà. A les 22.10h *Noticier*.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE BARCELONA

CATALUNYA MÚSICA (FM 101.5) - Diumenge a les 11.00h: Retransmissió en directe de la missa conventual des del monestir de Montserrat.

CATALUNYA RÀDIO (Barcelona: FM 102.8) - Diumenge a les 07.30h *Paraules de vida*: conversa sobre un tema d'actualitat des de l'òptica de la fe (director: Oriol Llop).

COPE/RÀDIO MIRAMAR (OM 783) - De dilluns a divendres, a les 5.58h *Reflexió matinal*. Cada dia, a les 12.00h *Angelus*. De diumenge a divendres, a les 15.00h *El espejo*. De dilluns a dijous, a les 15.30h *Los decanos*. De dijous a divendres, a les 14.30 i 19.00h *Línea Cope*. Dissabtes, a les 7.20h *Santorat*. Diumenges, a les 7.20h *Gula dominical*. 9.00h *Santa Misa*. 9.45h *Informativo diocesano*. 10.00h *Iglesia noticia*. 14.30h *Letra y música*. 22.00h *La linterna de la Iglesia*.

RÀDIO 1 (RNE, OM 738; Barcelona: FM 88.3) - Diumenge a les 08.15h: *La Misa de España* (des de Madrid).

RÀDIO 5 (RNE/Catalunya, OM 1.503) - Divendres a les 17.38h: *Fets i criteris*.

RÀDIO BARCELONA (OM 666) - Diumenge - De 22.05 a 23.00h. *Objectiu, l'home*: programa de valors humans. El cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista a Mn. Lluís Rudé i Arimany, llicenciat en Teologia i Història eclesiàstica per la Universitat Gregoriana de Roma. Ha estat, des de fa 25 anys, delegat nacional de missions espanyoles a petició dels bisbes suïssos; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominical» de l'arquebisbe de Barcelona, Ricard Maria Carles (edita i presenta: J.M. Alimbau).

RÀDIO Cerdanyola (FM 92.4) - Diumenge a les 10.30h *Moments de vida*: programa cultural religiós; director: Josep Àngel Saiz.

RÀDIO DESVERN (FM 98.1) - Dimecres a les 20.05h *Veus de la Parròquia*: programa d'informació i formació religiosa i humana.

RÀDIO ESPAÑA CATALUNYA (FM 94.9) - Dissabtes i diumenges, de 7.00 a 8.30h, *Los jóvenes hablan de Dios*: programa religiós que inclou el Sant Rosari, l'Evangelí comentat, testimonis, entrevistes i actualitat.

RÀDIO MARICEL (Sitges FM 107.7) - Divendres a les 20.00h: *La punta* (director: Jordi d'Arquer i Terrasa).

RÀDIO MOLINS DE REI (FM 91.2) - Dissabte a les 09.00h *Obrim camins*: programa de valors humans i cristians (director: Octavi Sánchez).

RÀDIO RUBÍ (FM 96.0) - Diumenge a les 09.00h *Presència cristiana*: programa realitzat entre la comunitat catòlica i evangèlica (responsable: Isidre Rubio).

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE GIRONA

ESGLÉSIA VIVA: programa setmanal de 30 minuts de durada amb reportatges i entrevistes d'actualitat cristiana, social i humana. Té les seccions: *La Paraula del Bisbe*; *Costumari cristià*; *Dels joves per als joves*; *Notícies i El significat de l'Evangelí*. També, cada mes, hi ha una crítica cinematogràfica. Presenta: Àngel Rodríguez.

L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.45h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.45h. **Nova Ràdio Lloret** (90.2 FM) dissabte 8.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.00h. **Onda Rambla Girona** (89.9 FM) dijous 14.10h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Arenys de Munt** (107.0 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) divendres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) divendres 13.30h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 9.05h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) diumenge 8.30h. **Ràdio Pineda de Mar** (106.0 FM) diumenge 14.00h. **Ràdio Salt** (97.7 FM) dissabte 9.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 10.30h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 18.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) diumenge 9.00h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 19.30h.

EL CAFÈ INTERNACIONAL: programa setmanal de 30 minuts de durada que recull els grans artistes i grups de la música melòdica i lleugera. Es combina amb frases, missatges humans i paraules de reflexió. Presenta: Àngel Rodríguez. L'emeten **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.30h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) divendres 20.00h. **Ràdio Cap de Creus (Cadaqués)** (90.0 FM) dijous 19.15h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) dimecres 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) dissabte 14.30h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 15.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) dilluns 23.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dijous 14.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Sant Joan Les Fonts** (107.0 FM) diumenge 17.30h. **Ràdio Santa Coloma** (91.6 FM) dijous 23.30h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) dimarts 13.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) de dilluns a divendres 15.30h.

LA COVA DEL COUNTRY: espai setmanal de 30 minuts de durada amb la col·laboració de l'Associació Europea de Música Country, que fa un repàs a la música country cristiana; godspell blanc i country en general. Presenta: Rafel Corbí. L'emeten **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Banyoles** (107.3 FM) dissabte 18.00h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) divendres 20.30h. **Ràdio Cap de Creus**

(Cadaqués) (90.0 FM) dimarts 19.15h. **Ràdio Canet de Mar** (107.6 FM) dilluns 21.00h. **Ràdio Castelló** (107.5 FM) dimarts 19.30h. **Ràdio L'Escala** (107.6 FM) dissabte 14.00h. **Ràdio La Vall (Les Preses)** (107.6 FM) diumenge 15.30h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) dissabte 19.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) divendres 23.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) dilluns 14.30h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 9.30h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) dijous 13.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) dissabte 9.00h.

LA PARAULA DEL BISBE: microespai de 5 minuts de durada presentat pel bisbe de Girona, Mn. Jaume Camprodon i Rovira. L'emeten **Ona Girona** (95.1 FM) diumenge 8.55h. **Ràdio Calella** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 8.45h. També s'inclou en els programes parroquials locals de **Llagostera Ràdio** (105.7 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 10.00h. **R. Dos.84 Hostalric** (105.8 FM) *Antena familiar* dissabte 14.00h. **Ràdio Tordera** (107.1 FM) *La veu de la parròquia* dissabte 9.05h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) *La veu de la parròquia* diumenge 9.45h.

PUNT DE TROBADA: magazine setmanal d'una hora de durada que analitza temes d'actualitat de la nostra Església. Té les seccions *Dels joves per als joves* i el *Costumari cristià*. L'últim divendres de mes inclou el programa *Tots els camins porten aroma*. Dirigeix i presenta Carles Sánchez. L'emet **Cope Figueres AM** i FM (1269 AM) i (88.0 FM) divendres 15.05h.

TOTS ELS CAMINS PORTEN AROMA: programa mensual que dura 30 minuts i tracta temes d'interès. Presenten i moderen: Anna Estarús i Josep Casellas. L'emeten **Cope Figueres AM** (1269 AM) últim divendres 15.05h. **Cope Figueres FM** (88.0 FM) últim divendres 15.05h. **Ràdio Besalú** (107.8 FM) últim divendres 21.00h. **Ràdio Palafrugell** (107.8 FM) últim dimecres 14.30h. **Ràdio Vilafant** (107.3 FM) últim divendres 14.00h.

Retransmissió en directe de la Missa dominical. L'emeten **Catalunya Música (Girona)** (96.7 FM) diumenge 11.00h. **Catalunya Música (Maresme)** (101.5 FM i 96.4 FM) diumenge 11.00h. **Cope Figueres AM** (1269 AM) diumenge 9.00h. **Cope Costa Brava** (90.3 FM) diumenge 9.00h. **Ona Jove Riudellots** (104.0 FM) dissabte 20.30h. **Ràdio Arenys de Mar** (91.2 FM) diumenge 10.00h. **Ràdio Les Planes** (107.7 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio Olot** (98.1 FM) diumenge 9.00h. **Ràdio Shalom de Palau** (107.9 FM) diumenge 11.00h. **Ràdio 1 de RNE (Girona)** (738 AM) i 93.3 FM) diumenge 8.15h. **Ràdio 1 de RNE (Maresme)** (738 AM) i 88.3 FM) diumenge 8.15h. **Top Gironès (Cassà)** (92.2 FM) dissabte 20.00h.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE LLEIDA

RÀDIO POPULAR DE LLEIDA (OM 1.224) - Dissabte a les 13.40h *Iglesia es noticia*: entrevista de caràcter humanístic-religiós i paraules del bisbe Malla, de Lleida.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE SOLSONA

RÀDIO MUNICIPAL DE BELLPUIG (FM 107.3) - Dissabte a les 14.00h i diumenge a les 12.00h *Temps Obert*: inclou la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE NAVÀS (FM 107.9) - Diumenge a les 10.00h *Església viva*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO PUIG-REIG (FM 107.3) - Diumenge a les 09.30: *Conversa setmanal* del bisbe Deig, de Solsona.

RÀDIO LA VEU DE TÀRREGA (FM 107.5) - Dissabte a les 09.00h *Magacín*: amb la «conversa setmanal» del bisbe Deig, de Solsona.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TARRAGONA

EL MIRALL: programa de comentaris, notícies i entrevistes. Inclou *Paraula i Vida*. L'emeten diverses emissores locals.

ESGLÉSIA VIVA: programa de comentaris, notícies i l'espai *Les lectures d'aquest diumenge*. L'emeten diverses emissores locals.

PARAULA I VIDA: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach. L'emeten diverses emissores locals.

PRODUCCIÓ AL BISBAT DE TORTOSA

FE I VIDA: (es publica al full «Vida diocesana»). L'emeten diverses emissores locals.

RÀDIO BATEA (FM 107.1) - Dissabte a les 11.00h *La veu de la parròquia*: inclou temes d'actualitat, notícies, «Els amics de Jesús», un comentari de cara al Jubileu de l'any 2000, l'evangelí del diumenge, etc.

PRODUCCIÓ AL BISBAT D'URGELL

RÀDIO PRINCIPAT (FM 105.0).

RÀDIO ANDORRA (FM 91.1-94.2) - De dilluns a divendres a les 07.05h: *Déu vos guard!* Santoral, reflexió i agenda. Diumenges i festius a les 09.00h: Santa Missa.

Als nostres lectors

El setmanari publicarà la informació que ens feu arribar sobre les diferents emissions religioses de ràdio i televisió de la vostra població.

Adreceu-vos a Rosa Peraire. Tel. 93/ 490 59 88 - Fax: 93/ 490 20 35

Barcelona

• **CONFERÈNCIES QUARESMALES DE L'ORDE DEL SANT SEPULCRE.**— Els dies 16, 17 i 18 de març, a les 19.15, *El nucli de la vida cristiana*, conferències predicades pel P. Artur Juncosa i Carbonell, s.i., rector del Centre Borja. Parròquia Major de Santa Anna, c/ Rivadeneyra, 3 - Barcelona.

• **CENTRE CRISTIÀ DELS UNIVERSITARIS.**— El 17 de març, a les 20.00, *L'humor gràfic*, tertúlia a càrrec de Josep Rom, professor de la Facultat de Ciències de la Comunicació de la Universitat Ramon Llull. El 19 de març, a les 20.00, *Una experiència, un somriure*, conferència d'un membre de Pallassos Sense Fronteres. Dins del cicle «Apropa't a la

solidaritat internacional», el 18 de març, a les 19.00, *L'Àfrica negra: situació actual*. El 20 de març, a les 19.30, projecció de la pel·lícula *El cazador* per cloure el cicle dedicat a les addiccions socials. El 21 de març, a les 10.00, visita guiada a la catedral de Barcelona. Cal avisar abans al CCU. El 22 de març, a les 10.00, *A Collserola amb bicicleta*, per visitar el parc i conèixer el paisatge.

• **UNIÓ ESPIRITUAL DE MARES.**— El 18 de març, a les 17.30, conferència *Influència dels mitjans de comunicació social sobre les actituds de les persones*, a càrrec de Mn. Jaume Aymar. C/ Riera de Sant Miquel, 1 bis - Barcelona.

• **BALMESIANA.**— El 18 de març, a les 19.30, conferència *Francisco Suárez: su actualidad después de 450 años*, a

càrrec del Dr. Pedro Suñer, s.j., director general de Balmesiana. Fundació Balmesiana, c/ Duran i Bas, 9 - Barcelona, tel. 93/ 302 68 40.

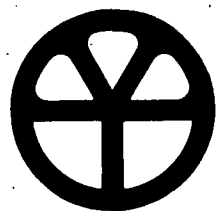
• **PARRÒQUIA DE SANT SALVADOR D'HORTA.**— El 18 de març, festa de Sant Salvador d'Horta. Eucaristia a les 19.30, celebrada pel bisbe Jaume, per iniciar els actes commemoratius del 50è aniversari de la fundació de la parròquia. C/ Poeta Cabanyes, 80 - Barcelona (Poble Sec), tel. 93/ 441 44 64.

• **ACTES AMB MOTIU DEL DIA DEL SEMINARI.**— El 18 de març, a les 22.00, a la capella del Seminari Major (c/ Diputació, 231), hi haurà una vetlla de pregària per les vocacions presidida per Mons. Ramon Daumal. El 19 de març, solemnitat de sant Josep. A les

16.30, inauguració i benedicció de la nova residència Sant Josep Oriol ubicada al seminari. A les 18.00, celebració de l'Eucaristia amb ordenació de diaques, presidida pel cardenal Carles. En la mateixa celebració tindrà lloc l'acte d'homenatge als sacerdots que celebren enguany els 25 i els 50 anys de la seva ordenació.

• **CONFERÈNCIES QUARESMALES.**— Conferències del cardenal Carles per als joves. El 19 de març, amb el tema *Actitud i vivència de l'esperança*, de 20.00 a 21.00, a la sala de la Mercè, situada damunt del claustre de la catedral.

• **FESTA PATRONAL DE SANT JOSEP.**— El 19 de març, a les 10.00, missa conventual concelebrada, presidida per Mons. Ramon Daumal, bisbe

Casa d'exercicis COVA SANT IGNASI MANRESA

Triduum pasqual 98

Celebrar-ho en clima d'exercicis espirituals
per «sentir i gustar internament» la Passió i Resurrecció del Senyor

Dirigit per: Ferran Manresa, SI i Xavier Melloni, SI
Data: 9 d'abril (18 hores) fins al 12 d'abril (12 hores)
Lloc: Cova Sant Ignasi - Manresa

Informació i inscripcions:
(de dilluns a divendres de 9 a 13 i de 16 a 19)
Tel. (93) 872 04 22 - Fax (93) 872 91 16

JUNTA DE
LA PASSIÓ

LA PASSIÓ INFANTIL

Dissabte 21 de març: a les 9 del vespre, a l'església de la parròquia de Sant Josep.
Dissabte 28 de març: a 2/4 de 9 del vespre, a l'església del Col·legi de Santa Anna.

MATARÓ, 1998. XII Any

ENTRADA GRATUÏTA

Informació: Tel. 790 38 84

TELEVISIÓ

La 2

Diumenge 15

08.45 *Tiempo de creer*

09.30 *Últimas preguntas*: «Un cura santo, el mejor fruto del seminario: Juan Sáez».

09.55 *Testimonio*

10.00 *Santa Missa*: retransmissió de la Santa Missa oficiada pel papa Joan Pau II des de la basílica de Sant Pere de Roma, amb motiu de la beatificació de l'espanyola María del Carmen Sallés.

Dilluns 16

17.15 *Pueblo de Dios*

C 33

Dissabte 14

09.20 *Signes dels Temps*: proposa «Crist forjador de persones». Una entrevista a Jesús Renau, provincial dels jesuïtes de Catalunya, que ens donarà una visió de l'acció formativa de Jesús. Tema que exposarà en la seva ponència en el XIV Fòrum Vida i Evangeli que se celebra els dies 14 i 15 de març a Barcelona.

També oferirem el costumari, amb Josefina Roma; l'espai de música, la cultura, amb Josep M. Gavín; l'actualitat, l'agenda; i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit i presentat per Ramon Safont-Tria i Montserrat Esteve.)

Dissabte 21

09.20 *Signes dels Temps*: estarà dedicat a «Nous capellans, futur esperançador?» Un diàleg amb Pere Oliva, responsable interdiocesà de vocacions i Xavier Navarro, seminarista del bisbat de Lleida. Amb un reportatge fet pels alumnes de l'Escola Superior de Cinema i Audiovisuals de Catalunya.

També oferirem espais d'actualitat, amb Paco Candel; l'agenda; l'espai obert de Jaume Reixach; i el comentari de l'evangeli per Mn. Josep M. Ballarín. (Dirigit i presentat per Ramon Safont-Tria i Montserrat Esteve.)

Signes dels Temps repeteix l'emissió: el diumenge, a les 12.00h, pel Canal TVC Internacional (Astra); i el diumenge, a la 1.45h, pel Canal 33.

TV de Mataró (Canal 64)

Divendres 13

20.30 *Creure avui*: «Les nostres parròquies». Una entre-

vista d'Emili Vinagre a dues de les parròquies de l'arxiprestat, per tal de conèixer les seves característiques i serveis. Aquesta setmana les parròquies de la Sagrada Família i de Santa Maria (Dirigit per Ramon Safont-Tria.)

Dilluns 16

13.30 *Creure avui* (repetició del programa emès divendres).

Tarraco Visió (Televisió de Tarragona)

Cada dijous

21.40 *Paraula i vida*: glosses setmanals de Mons. Lluís Martínez Sistach.

Cada divendres

13.40 *Paraula i vida* (repetició del programa emès dijous).

CTV (Centre Televisiu Vaticà)

Retransmissió via satèl·lit Canal Digital - Hot Bird 2 - 13° Est - Traspoder 54 - Freqüència 11804 Mhz - Cod. MPEG

Diumenge 12.00-12.30 *Angelus* (directe)

Dimecres 11.00-12.30 *Audiència general* (directe)

De dilluns a divendres 18.10-18.25 *Informació*

Dissabte 18.10-18.25 *Speciale Lumen 2000*

Des del carrer**«El periodista ha de lluitar contra les manipulacions informatives»**

L'estil de vida de la periodista Rosa Maria Puig-Serra queda definit amb quatre flaixos: membre de Solidaritat i Comunicació, fa cinc anys que fa el programa de solidaritat «Un Món Obrt» a Ràdio 4, ha viatjat diverses vegades a Bòsnia amb Músics per la Pau i sempre està disposada a apostar per qualsevol causa solidària que valgui la pena.

—El periodisme pot ser una arma per treballar contra la injustícia?

—Hauria de ser-ho, però cada vegada costa més en un món on existeix la globalització de l'economia i qualsevol decisió important que es pren té una gran repercussió. El preu del cafè que es decideix a Londres pot enfonsar una població a Colòmbia. En el cas de la comunicació, cada vegada està més controlada des dels centres de poder i a mesura que augmenten les possibilitats tècniques esdevé més global en detriment de la informació local.

—El periodista sovint rep pressions.

—Sí, però s'ha de desmarcar i esquivar interessos econòmics i polítics, que no permeten la transparència en informacions clau. Ha de lluitar contra les manipulacions informatives i omplir els grans silencis que aquestes generen.

—L'opinió pública compta?

—Cada vegada més. Sovint es critiquen els poders públics i es diu que són poc democràtics, però jo crec que la veu del ciutadà cada vegada és més important. La democràcia és autèntica quan el súbdit esdevé ciutadà: està ben informat, té

opinió pròpia i esperit crític.

—La desinformació és perillosa?

—Una persona mal informada és manipulable. Es pot moure molta gent a través de la visió immediata d'una notícia que interpel·li els sentiments. Fins i tot, a les ONG hi ha un gran debat sobre les campanyes que apel·len els bons sentiments de la gent per paliar situacions urgents i concretes. Crec que en aquests casos cal un segon estadi, on hi hagi una reflexió dels perquè, en el qual han de contribuir els mitjans de comunicació.

—Com es pot evitar el repartiment injust de la riquesa?

—Les situacions precàries del Quart i del Tercer Món estan condicionades des del Primer Món.

També cal tenir en compte que les situacions de pobresa a una ciutat com Barcelona tenen el mateix origen que, per exemple, les dels barris marginals de São Paulo o Río de Janeiro al Brasil. Hi ha un sector de la població sense escrúpols que s'enriqueix amb un repartiment injust de la riquesa. Però la resta de ciutadans, de valors ètics, cristians o humanistes, hem d'exigir justícia.

Marta Puyol

Impromptu

Oriol Camps

A reveure, Josep M. Nuet!

Encara fresc el meu «Impromptu» sobre l'adéu que no és mai per sempre, que la mort de l'amic Josep M. Nuet m'hi torna de ple, junt amb els records de quan ens vam conèixer als Lluïsos de Gràcia, quan començava a insinuar-se la seva vocació de pintor, quan cada obra primerenca li costava tristesa profunda a causa d'una certa oposició familiar...

També la seva activitat a la Federació de Joves Cristians de Catalunya, en el Grup Torras i Bages núm. 1, on el seu esperit va forjar-se al costat dels inoblidables doctor Pere Tarrés i mossèn Ricard Penina, on va aprendre a ser fidel a Crist i, en conseqüència, a la professió lliurement escollida, a la família que després va constituir i a la que va saber infondre el seu esperit.

La seva obra queda com a testimoni d'un home dotat per emprendre qualsevol camí de fàcil triomf, però que va fer-se dur en la convicció que l'art no admet divagacions filosòfiques per fer-se entendre.

El buit que deixa entre nosaltres només pot omplir-lo un sentit ja reveure! proclamat ben sincerament.

Ara mateix

Joan Carrera Planas

Bisbe auxiliar de Barcelona

De l'actualitat mediàtica

Regió pastoral... perdó per la guerra civil... Cope... Vet aquí alguns temes recurrents de la premsa de les últimes setmanes, amb l'Església com a teló de fons. Podem fer-ne ja un cert balanç?

Un sacerdot periodista, amb llarga experiència, comentava aquest matí: «Hi ha bisbes que se m'han queixat de rebre pressions per obtenir declaracions als mitjans... i hi ha professionals de la premsa que se m'han mostrat descontents perquè alguns bisbes els han eludit... Així, doncs, tothom queixós? No crec que hi hagi motius, ben mirades les coses. Déu n'hi do de l'interès de la premsa i de la presència eclesial en els mitjans de comunicació.»

Ara bé, no sempre coincideixen els desigs dels uns i dels altres i cal que ens anem acostant i comprenent. Els periodistes pregunten allò que saben que el lector vol conèixer: la majoria de vegades, l'exterior de l'Església. Als creients, en canvi, ens agradaria que la gent volgués conèixer, sobretot, el nostre interior. En el curs d'una entrevista radiofònica, que després ha tingut molta ressonància, vaig voler remarcar aquest segon aspecte i li vaig dir a l'entrevistador: ara mateix, i amb independència dels temes d'actualitat, molts poden estar llegint l'Evangeli, connectant amb Déu, potser convertint-se... Naturalment, ningú no se'n va fer ressò.

La gràcia seria, probablement, saber transparentar l'interior i comunicar-ne el missatge amb el llenguatge dels esdeveniments. Perquè, de fet, interior i exterior eclesials no estan tan separats com podria semblar. Si ens fixem, per exemple, en els tres centres de polèmica evocats en la primera ratlla d'aquest article, ens adonem que, enmig d'elements anecdòtics, s'hi juguen qüestions de fons. Hi ha un missatge espiritual que el lector no hauria de perdre de vista.

Les notícies sobre la regió pastoral responen, en el fons, a la voluntat de construir una Església ben encarnada en un àmbit humà i cultural entranyable, el nostre. Contràriament al que alguns volen fer creure, no és aquesta encarnació la que comporta un risc de descristianització. El risc seria que un poble arribés a tenir la sensació que els predicadors de l'Evangeli li són estranys o, tal vegada, hostils, per raons no evangèliques.

Dels altres dos temes —guerra civil i estil de la Cope— se'n poden discutir molts aspectes i tenir-ne opinions diverses. Una cosa, però, és irrenunciable: el trencament definitiu de la imatge d'una Església confinada en un sector social i polític i bel·ligerant a favor d'interessos temporals. Ja el donàvem —i el donem encara— per fet aquest trencament. Però velles experiències i nous esdeveniments ens adverteixen que mai no podem estar del tot segurs que els vells diables no tornaran.